

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПІКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол 18.06.2025 № 6

Голова вченої ради

чл.-кор. НАМН України

професор

Олександр ТОЛСТАНОВ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
у сфері післядипломної освіти
(первинна спеціалізація – інтернатура)

Галузь знань:	I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
Спеціальність:	Педіатрія
Вид освітньої діяльності:	сфера післядипломної освіти – первинна спеціалізація (інтернатура)
Професійна кваліфікація:	лікар-спеціаліст за спеціальністю «Педіатрія»

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма та навчальний план інтернатури для випускників закладів вищої освіти, що готують професіоналів у галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» за спеціальністю «Педіатрія» розроблено на основі наказу МОЗ України від 22.06.2021 № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру» (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703; наказу МОЗ України від 14.07.2022 № 1219 «Про затвердження примірних програм підготовки в інтернатурі за спеціальностями «Акушерство та гінекологія», «Внутрішні хвороби», «Дитяча хірургія», «Епідеміологія», «Неврологія», «Офтальмологія», «Ортопедія і травматологія», «Педіатрія», «Психіатрія», «Хірургія», «Стоматологія», «Медична психологія», «Медицина невідкладних станів», «Інфекційні хвороби», від 16.04.2025 № 650 «Про затвердження Порядку проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я та внесення змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 травня 2025 р. за № 824/4423.

Рецензенти:

1. Писарєв Андрій Олександрович - професор кафедри педіатрії післядипломної освіти Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, доктор медичних наук професор.

2. Шадрін Олег Геннадійович - завідувач відділення проблем харчування та соматичних захворювань у дітей раннього віку ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О.М. Лук'янової НАМН України», доктор медичних наук професор.

РОЗРОБНИКИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Розроблено робочою групою Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика у складі:

Прізвище, ім'я	Посада, вчене звання, науковий ступінь
Руденко Надія	Голова робочої групи в.о. завідувача кафедри педіатрії, дитячої кардіології, ревматології та кардіохірургії НУОЗ України імені П. Л. Шупика, чл.-кор. НАМН України, доктор медичних наук професор
Марушко Тетяна	Члени робочої групи професор кафедри педіатрії, дитячої кардіології, ревматології та кардіохірургії НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук професор
Шуцько Єлизавета	в.о. завідувача кафедри педіатрії, неонатології, дитячих інфекційних хвороб, імунології та алергології НУОЗ України імені П. Л. Шупика, чл.-кор. НАМН України, доктор медичних наук професор
Назар Оксана	завідувач кафедри педіатрії, дитячої неврології та медичної реабілітації НУОЗ України імені П. Л. Шупика, кандидат медичних наук доцент
Бекетова Галина	професор кафедри педіатрії, дитячої неврології та медичної реабілітації НУОЗ України імені П. Л. Шупика, чл.-кор. НАМН України, доктор медичних наук професор
Волоха Алла	професор кафедри педіатрії, неонатології, дитячих інфекційних хвороб, імунології та алергології НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук професор
Куріліна Тетяна	професор кафедри педіатрії, дитячої кардіології, ревматології та кардіохірургії НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук професор
Мащенко Марина	професор кафедри педіатрії, дитячої неврології та медичної реабілітації НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук професор
Моїсеєнко Раїса	професор кафедри педіатрії, дитячої неврології та медичної реабілітації, проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук професор

Охотнікова Олена	професор кафедри педіатрії, неонатології, дитячих інфекційних хвороб, імунології та алергології НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук професор
Ошлянська Олена	професор кафедри педіатрії, неонатології, дитячих інфекційних хвороб, імунології та алергології НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук професор
Гляделова Наталія	доцент кафедри педіатрії, дитячої кардіології, ревматології та кардіохірургії НУОЗ України імені П. Л. Шупика, кандидат медичних наук доцент
Горячева Ірина	доцент кафедри педіатрії, дитячої неврології та медичної реабілітації НУОЗ України імені П. Л. Шупика, кандидат медичних наук доцент
Лакша Ольга	доцент кафедри педіатрії, неонатології, дитячих інфекційних хвороб, імунології та алергології НУОЗ України імені П. Л. Шупика, кандидат медичних наук доцент
Солдатова Оксана	доцент кафедри педіатрії, дитячої неврології та медичної реабілітації НУОЗ України імені П. Л. Шупика, кандидат медичних наук доцент
Тараненко Тамара	доцент кафедри педіатрії, дитячої кардіології, ревматології та кардіохірургії НУОЗ України імені П. Л. Шупика, кандидат медичних наук доцент
Ткачова Тетяна	доцент кафедри педіатрії, неонатології, дитячих інфекційних хвороб, імунології та алергології НУОЗ України імені П. Л. Шупика, кандидат медичних наук доцент
Усова Олена	доцент кафедри педіатрії, неонатології, дитячих інфекційних хвороб, імунології та алергології НУОЗ України імені П. Л. Шупика, кандидат медичних наук доцент

1. Профіль освітньої програми
Спеціальність ІЗ «Педіатрія»
Галузь знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика
Професійна кваліфікація	лікар-педіатр (Освіта дорослих, післядипломна освіта у сфері охорони здоров'я, спеціалізація (первинна))
Офіційна назва освітньої програми	Педіатрія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Сертифікат лікаря-спеціаліста Обсяг програми складає: 3432 годин (22 місяці), 114,4 кредити ECTS, з яких освітня частина – 936 годин (6 місяців), 31,2 кредита ECTS (навчання на кафедрах педіатрії та суміжних кафедрах); практична частина – 2496 годин (16 місяців), 83,2 кредита ECTS (навчання на клінічних базах)
Цикл / рівень	Післядипломна освіта: первинна спеціалізація (інтернатура)
Передумови	Магістр за спеціальностями І2 «Медицина», ІЗ «Педіатрія» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення». Магістр за спеціальностями 228 «Педіатрія», 222 «Медицина», галузі знань 22 «Охорона здоров'я» (розповсюджується на післядипломну підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» за спеціальністю «Педіатрія»).
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.nuozu.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	
підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки лікарів-інтернів, а також їх професійну готовність до самостійної роботи за спеціальністю Педіатрія; отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста; формування здатності застосовувати набуті знання, вміння та практичні навички в подальшій самостійній професійній діяльності.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань: І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» Спеціальність: «Педіатрія» (первинна спеціалізація) Об'єкти вивчення: стан здоров'я дітей і підлітків, профілактика, діагностика та лікування гострих і хронічних захворювань у дітей та підлітків. Цілі навчання: формування професійних компетентностей лікаря-педіатра, що базуються на відповідному рівні практичної та теоретичної підготовки лікарів-інтернів для забезпечення їх професійної готовності до самостійної лікарської діяльності відповідно до звання «лікар-спеціаліст» за спеціальністю Педіатрія.

	Теоретичний зміст предметної області: знання клінічних фундаментальних (природничі та суспільні) та гуманітарних наук із питань охорони здоров'я населення, профілактики, діагностики та лікування гострих і хронічних захворювань у дітей та підлітків на індивідуальному, родинному та популяційному рівні, необхідні для здійснення професійної діяльності лікаря-педіатра. Методи, методики та технології: методологія викладання ґрунтується на принципах інтерно-центрованого навчання, самонавчання, проблемно-орієнтованого навчання, практично- та проблемно-орієнтованого навчання, індивідуалізованого та диференційованого підходів з урахуванням конкретних освітніх потреб інтерна. Технології навчання: лекції (відео-лекції, мікро-лекції); семінарські заняття (майстер-класи, колоквиуми); практичні заняття, в тому числі симуляційні; самостійна робота; технології дистанційного навчання; клінічні розбори, робота в малих групах. Інструменти та обладнання: навчальні підрозділи (кафедри) університету мають сучасне матеріально-технічне забезпечення, що доповнюється високого рівня оснащенням потужних клінічних баз/університетських клінік, закладів первинної медичної допомоги (відповідно до табелю оснащення) для забезпечення реалізації освітніх та практичних компонентів освітньої програми, що дозволить гарантовано досягнути програмних результатів навчання.
Орієнтація освітньої програми	Освітня, прикладна (первинна спеціалізація), професійно спрямована
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітня програма спрямована на підготовку кваліфікованих професіоналів зі спеціальності ІЗ «Педіатрія», які володіють сучасними знаннями і необхідними практичними навиками та спроможні розпочати професійну діяльність у закладах охорони здоров'я, міжнародних проєктах чи урядових структурах охорони здоров'я. Відповідає вимогам роботодавців у сфері охорони здоров'я. Ключові слова: охорона здоров'я, педіатрія, первинна спеціалізація, інтернатура, лікар-інтерн, лікар-педіатр, компетентність, програмні результати навчання, практичні навики.
Особливості програми	Програма підготовки в інтернатурі складається з двох частин: освітньої (36 кредитів) і практичної (96 кредитів). Освітня частина інтернатури проводиться в закладі вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів-інтернів. Тривалість освітньої частини інтернатури складає 12 кредитів за кожен рік навчання (три місяці). Практична частина інтернатури проводиться на базі стажування лікарів-інтернів.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійна кваліфікація за ДК 003:2010 2221.2 20392 Лікар-педіатр
Подальше навчання	Можлива подальша підготовка на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Здобуття додаткових кваліфікацій і лікарських спеціалізацій (вторинних) в системі освіти дорослих. Робочі місця у закладах охорони здоров'я, самостійне працевлаштування Безперервний професійний розвиток. Підвищення кваліфікації

5 – Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання	Особистісноцентроване, особистісно орієнтоване навчання, компетентнісний підхід; активні та інтерактивні методи навчання, самонавчання; сучасні освітні технології; проблемна, інформаційно-комунікаційна, тренінгові тощо.	
Оцінювання	Відповідно до наказів Міністерства охорони здоров'я України: - від 22.06.2021 № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17.08.2021 за № 1081/36703 (із змінами); - від 16.04.2025 № 650 "Про затвердження Порядку проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я та внесення змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України", зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 травня 2025 р. за № 824/4423	
6 – Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність, ІК	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності (педіатрії) на основі опанування теоретичних знань, практичних навиків, засвоєння існуючих практичних рекомендацій і протоколів, проходження професійної практики.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1	Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування у щоденній практиці
	ЗК2	Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі сферою діяльності.
	ЗК3	Спроможність до самооцінювання власних досягнень та підвищення їх рівня.
	ЗК4	Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою з пацієнтами, заповнювати медичну документацію.
	ЗК5	Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп'ютерною технікою.
	ЗК6	Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медичній практиці.
	ЗК7	Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка).
	ЗК8	Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров'я суспільства, сприяти підвищенню якості життєво важливих складових (вода, повітря, харчові продукти тощо)
	ЗК9	Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності.
	ЗК10	Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
	ЗК11	Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
	ЗК12	Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

Професійні компетентності (ПК)	ЗК13	Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги, домедичної допомоги за міжнародними та вітчизняними протоколами.
	ЗК14	Знати покази, протипокази, побічні дії препаратів які використовуються в лікарській практиці та побічну дію з боку препаратів, які приймаються пацієнтом системно.
	ПК1	Уміння організувати спостереження та надання медичної допомоги дітям різних вікових груп в умовах закладів охорони здоров'я педіатричного профілю.
	ПК2	Уміння організувати та проводити спостереження за новонародженою здоровою дитиною, передчасно народженими та хворими немовлятами згідно сучасних рекомендацій.
	ПК3	Уміння організувати та проводити спостереження за здоровою дитиною різного віку.
	ПК4	Уміння надавати поради щодо здорового способу харчування дітей, сприяти профілактиці мальнутриції та ожиріння, здійснювати підтримку грудного вигодовування, надавати індивідуальні рекомендації щодо харчування пацієнтів із різними патологічними станами.
	ПК5	Уміння проводити профілактику, діагностику та лікування хвороб органів дихання у дітей.
	ПК6	Уміння проводити профілактику, діагностику та лікування алергічних захворювань у дітей.
	ПК7	Уміння проводити профілактику, діагностику та лікування хвороб серцево-судинної системи у дітей та їх ускладнень.
	ПК8	Уміння проводити профілактику, діагностику та лікування дифузних хвороб сполучної тканини та суглобів у дітей.
	ПК9	Уміння проводити профілактику, діагностику та лікування хвороб органів кровотворення та їх ускладнень.
	ПК10	Уміння проводити профілактику, діагностику та лікування хвороб органів травлення та їх ускладнень у дітей.
	ПК11	Уміння проводити профілактику, діагностику та лікування хвороб нирок та їх ускладнень.
	ПК12	Уміння проводити профілактику, діагностику та лікування інфекційних захворювань у дітей та їх ускладнень.
	ПК13	Уміння проводити профілактику, діагностику та лікування туберкульозу у дітей.
	ПК14	Уміння надавати допомогу при невідкладних станах у дітей та проводити інтенсивну терапію дітям у станах загрози життю.
	ПК15	Уміння проводити профілактику, діагностику та лікування хвороб ендокринної системи та обміну

		речовин, а також їх ускладнень.
	ПК16	Уміння діагностувати та забезпечувати менеджмент дітей із первинними та вторинними імунodefіцитами.
	ПК17	Уміння проводити імунопрофілактику інфекційних хвороб у дітей.
	ПК18	Уміння розпізнати захворювання, що потребують хірургічного втручання.
	ПК19	Уміння надавати медичну допомогу дітям при травмі та дітям з ортопедичної патологією.
	ПК20	Уміти діагностувати та забезпечувати менеджмент дітей із генетичними захворюваннями.
	ПК21	Уміти діагностувати та надавати допомогу дітям із захворюваннями нервової системи.
	ПК22	Уміння діагностувати та надавати медичну допомогу дітям з захворюваннями ЛОР-органів.
	ПК23	Уміння діагностувати та забезпечувати менеджмент дівчаткам із захворюваннями гінекологічної сфери.
	ПК24	Уміння діагностувати та забезпечувати менеджмент дітям із онкологічними захворюваннями.
	ПК25	Уміння надавати паліативну допомогу дітям із невиліковними захворюваннями.
	ПК26	Уміння спілкуватися, досягати лікувального комплаєнсу, знати особливості розвитку та перебігу хронічних захворювань у дітей підліткового віку.
	ПК27	Уміння проводити профілактику, діагностику та лікування захворювань і станів шкіри, волосся та нігтів.
	ПК28	Уміння діагностувати та надавати медичну допомогу дітям із захворюваннями очей.
	ПК29	Уміння діагностувати та надавати медичну допомогу дітям з психічними розладами. Організовувати реабілітаційну підтримку дітям з психічними розладами.
	ПК30	Уміння оцінювати соціально важливі детермінанти, що впливають на стан здоров'я населення. Використовувати вплив лікаря на них.
7 – Програмні результати навчання (ПРН)		
ПРН1	Знати основи законодавства України про охорону здоров'я та їх застосовувати у щоденній практиці. Здобуття поглиблених знань і розуміння щодо рівня захворюваності дітей шляхом застосування комплексу сучасних методик і методів досліджень; критичне осмислення відповідних проблем, наявних у педіатрії	
ПРН2	Застосовувати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності з фаху «Педіатрія». Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності	
ПРН3	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про дитину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання	

ПРН4	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дитини, стан органів та систем організму дитини, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу, враховуючи вік дитини
ПРН5	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики та призначати лікування, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, в умовах закладу охорони здоров'я
ПРН6	Призначати та аналізувати додаткові методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) дітям із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики
ПРН7	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану хворої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану хворого за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу
ПРН8	Застосовувати комплексне лікування дітей із захворюваннями органів і систем організму, користуючись спеціальними методами досліджень, складати план лікування та спостереження відповідно до діючих стандартів та/або протоколів
ПРН9	Виконувати медичні маніпуляції в умовах лікувального закладу на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм
ПРН10	Вміти організувати спостереження, проводити оцінку загального стану новонародженої здорової дитини, передчасно народженими та хворими немовлятами згідно сучасних рекомендацій, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами
ПРН11	Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати поради щодо здорового способу харчування дітей, сприяти профілактиці розладів харчування, здійснювати підтримку грудного вигодовування, надавати індивідуальні рекомендації щодо особливостей харчування залежно від віку та патологічних станів
ПРН12	Визначати необхідний режим відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами
ПРН13	Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед дитячого населення, аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань. Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин,

	організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики
ПРН14	Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги при невідкладних станах в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування
ПРН15	Вести медичну документацію пацієнта дитячого віку на підставі нормативних документів. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг
ПРН16	Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі
ПРН17	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності
ПРН18	Застосовувати в професійній діяльності та професійному саморозвитку сучасні цифрові, інформаційно-комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення
ПРН19	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я дитячого населення та дотичних питань до фахівців і нефахівців; управляти конфліктами на міжособистісному та організаційному (професійному) рівні, налагоджувати ефективну комунікацію в фаховому та нефаховому середовищі
ПРН20	Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організовувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги
ПРН21	Вміти раціонально використовувати інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію
ПРН22	Діяти у професійній сфері з урахуванням власної свободи й безпеки у співпраці й порозумінні з членами соціума - як фахівцями, так і нефахівцями; вміти приймати рішення самостійно, нести відповідальність за свої дії; ефективно працювати в команді, керуючись принципами лідерства та взаємоповаги
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітнього процесу відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладу освіти у сфері вищої освіти. Викладання навчальних дисциплін здійснюється науково-педагогічними працівниками з науковим ступенем за профілем спеціальності.

Матеріально-технічне забезпечення	Реалізація освітньої програми у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним забезпеченням, що відповідає вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та створює умови для набуття інтернами спеціальних компетентностей: навчальні корпуси; навчальні та навчально-наукові лабораторії; симуляційний центр; комп'ютерні класи; гуртожитки; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; спортивний зал, спортивні майданчики. Площі приміщень, що використовуються в освітньому процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Клінічні бази для практичної підготовки з спеціалізованими лабораторіями, сучасним обладнанням для діагностики, лікування та профілактики захворювань. З усіма клінічними базами укладено довгострокові угоди.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт НУОЗ України імені П. Л. Шупика: https://www.nuozu.edu.ua/ .
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Не передбачено
Міжнародна кредитна мобільність	Не передбачено
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	За умови володіння українською мовою, що підтверджується документом відповідно до чинного законодавства України

2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Розподіл змісту освітньої програми підготовки лікаря-спеціаліста за спеціальністю «Педіатрія»

Зміст освітньої програми	Академічних годин/кредитів ЄКТС
Загальний навчальний час підготовки (академічних годин/кредитів ЄКТС) для лікарів-інтернів за спеціальністю «Педіатрія»	3432 години / 114,4 кредита
Обов'язкові освітні компоненти (курси)	3150 годин / 105 кредитів
Освітні компоненти за вибором	264 годин / 8,8 кредита
Атестація	18 години / 0,6 кредита

ГРАФІКИ ОСВІТНЬОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИН ПРОХОДЖЕННЯ ПІДГОТОВКИ В ІНТЕРНАТУРІ

Тривалість підготовки: 22 місяці (3432 години / 114,4 кредита ECTS).

Освітня частина (НУОЗ України імені П. Л. Шупика): 6 місяців (936 годин / 31,2 кредита ECTS); щорічно по три місяці (468 годин / 15,6 кредита ECTS).

Практична частина (заклад охорони здоров'я): 16 місяців (2496 годин / 83,2 кредита ECTS); щорічно по вісім місяців (1248 годин / 41,6 кредита ECTS).

Роки навчання	Місяці											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
1-й рік	Б	К	К	К	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	В
2-й рік	Б	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	Б	Б	К	В

Примітки:

Б – практична частина підготовки – навчання в закладі охорони здоров'я;

К – освітня частина підготовки – навчання на кафедрі;

В – відпустка.

Перелік обов'язкових компонент освітньої програми

Код ОК	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Загальний обсяг обов'язкових компонент		105	Атестація
ОК 01	Організація амбулаторно-консультативної та стаціонарної допомоги дітям та підліткам	2	Залік
ОК 02	Неонатологія	6	Залік
ОК 03	Спостереження за здоровою дитиною	2	Залік
ОК 04	Харчування та вигодовування	2	Залік
ОК 05	Хвороби органів дихання	4	Залік
ОК 06	Алергічні хвороби	3	Залік
ОК 07	Дитяча кардіологія	4	Залік
ОК 08	Дитяча ревматологія	4	Залік
ОК 09	Дитяча гематологія	4	Залік
ОК 10	Хвороби органів травлення	4	Залік
ОК 11	Нефрологічні та урологічні захворювання	4	Залік
ОК 12	Дитячі інфекційні захворювання	4	Залік
ОК 13	Фтизіатрія дитяча	4	Залік
ОК 14	Інтенсивна терапія та реанімація. Невідкладна медична допомога в педіатрії	6	Залік
ОК 15	Дитяча ендокринологія	4	Залік
ОК 16	Клінічна імунологія	2	Залік
ОК 17	Імунопрофілактика	4	Залік
ОК 18	Хірургія дитячого віку	4	Залік
ОК 19	Дитяча ортопедія та травматологія	3	Залік
ОК 20	Генетика та метаболічні захворювання	4	Залік
ОК 21	Дитяча неврологія	4	Залік
ОК 22	Захворювання ЛОР-органів	3	Залік
ОК 23	Дитяча гінекологія	2	Залік
ОК 24	Основи дитячої онкології	4	Залік
ОК 25	Паліативна допомога	4	Залік
ОК 26	Підліткова медицина	4	Залік
ОК 27	Дерматологія	3	Залік
ОК 28	Захворювання орбіти та очей	2	Залік
ОК 29	Психічні розлади та розлади поведінки	3	Залік
ОК 30	Громадське здоров'я	2	Залік

Перелік обов'язкових компонент освітньої програми – очна частина

Код освітньої компоненти	Назва освітньої компоненти освітньої програми	Кількість годин / кредитів ЄКТС
Обов'язкові освітні компоненти		
ОК 01	Організація амбулаторно-консультативної та стаціонарної допомоги дітям та підліткам	6/0,2
ОК 02	Неонатологія	60/2,0
ОК 03	Спостереження за здоровою дитиною	6/0,2
ОК 04	Харчування та вигодовування	24/0,8
ОК 05	Хвороби органів дихання	30/1,0
ОК 06	Алергічні хвороби	30/1,0
ОК 07	Дитяча кардіологія	30/1,0
ОК 08	Дитяча ревматологія	30/1,0
ОК 09	Дитяча гематологія	30/1,0
ОК 10	Хвороби органів травлення	30/1,0
ОК 11	Хвороби нирок та сечової системи у дітей	30/1,0
ОК 12	Дитячі інфекційні захворювання	30/1,0
ОК 13	Дитяча фтизіатрія	18/0,6
ОК 14	Інтенсивна терапія та реанімація. Невідкладна медична допомога в педіатрії	60/2,0
ОК 15	Дитяча ендокринологія	30/1,0
ОК 16	Клінічна імунологія	22/0,7
ОК 17	Імунопрофілактика	36/1,2
ОК 18	Хірургія дитячого віку	24/0,8
ОК 19	Дитяча ортопедія та травматологія	24/0,8
ОК 20	Генетика та метаболічні захворювання	48/1,6
ОК 21	Дитяча неврологія	30/1,0
ОК 22	Захворювання ЛОР-органів	18/0,6
ОК 23	Дитяча гінекологія	18/0,6
ОК 24	Основи онкології дитячого віку	42/1,4
ОК 25	Паліативна допомога	42/1,4
ОК 26	Підліткова медицина	24/0,8
ОК 27	Дерматологія	24/0,8
ОК 28	Очні захворювання	24/0,8
ОК 29	Дитяча психіатрія	24/0,8
ОК 30	Громадське здоров'я	24/0,8
	Атестація	18/0,6
Додаткові обов'язкові освітні компоненти		
	Медичне право	6/0,2
	Основи доказової медицини. Медбіостатистика.	12/0,4
	Військово-медична підготовка	24/0,8

	Гуманітарні аспекти клінічного мислення	2/0,1
	Протидія насильству в сім'ї	6/0,2
Загальний обсяг ОП (очна частина)		936 годин / 31,2 кредита

Перелік обов'язкових компонент освітньої програми – заочна частина

Код освітньої компоненти	Назва освітньої компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ЄКТС
1	2	3
Обов'язкові освітні компоненти		
ОК 01	Організація амбулаторно-консультативної та стаціонарної допомоги дітям та підліткам	1,8
ОК 02	Неонатологія	4,0
ОК 03	Спостереження за здоровою дитиною	1,8
ОК 04	Харчування та вигодовування	1,2
ОК 05	Хвороби органів дихання	3,0
ОК 06	Алергічні хвороби	2,0
ОК 07	Дитяча кардіологія	3,0
ОК 08	Дитяча ревматологія	3,0
ОК 09	Дитяча гематологія	3,0
ОК 10	Хвороби органів травлення	3,0
ОК 11	Нефрологічні та урологічні захворювання	3,0
ОК 12	Дитячі інфекційні захворювання	3,0
ОК 13	Фтизіатрія дитяча	3,4
ОК 14	Інтенсивна терапія та реанімація. Невідкладна медична допомога в педіатрії	4,0
ОК 15	Дитяча ендокринологія	3,0
ОК 16	Клінічна імунологія	1,3
ОК 17	Імунопрофілактика	2,8
ОК 18	Хірургія дитячого віку	3,2
ОК 19	Дитяча ортопедія та травматологія	2,2
ОК 20	Генетика та метаболічні захворювання	2,4
ОК 21	Дитяча неврологія	3,0
ОК 22	Захворювання ЛОР-органів	2,4
ОК 23	Дитяча гінекологія	1,4
ОК 24	Основи дитячої онкології	2,6
ОК 25	Паліативна допомога	2,6
ОК 26	Підліткова медицина	3,2
ОК 27	Дерматологія	2,2
ОК 28	Очні захворювання	1,2
ОК 29	Дитяча психіатрія	2,2

ОК 30	Громадське здоров'я	1,2
	Загальний обсяг ОК ОП (заочна частина)	76,1
Вибіркові компоненти		
1	Інфекційний контроль	
2	Клінічне ультразвукове дослідження в точці інтересу – point-of-care ultrasound (PoCUS).	
3	Невідкладне УЗД FAST, BLUE, FATE	
4	Принципи інтегрованого ведення хвороб на первинній ланці в педіатрії	
5	Базова підтримка життя (курс BLS)	
6	Основи медичної комунікації	
7	Робота в команді при розширеній підтримці життя	
	Загальний обсяг ВК ОП (заочна частина)	7,1

Перелік практичних компонент освітньої програми

Код практичної компоненти (ПК)	Назва практичної компоненти освітньої програми
ПК 1	Володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків відповідно до Закону "Про забезпечення функціонування української мови як державної"
ПК 2	Застосовувати чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я у практичній діяльності лікаря-педіатра
ПК 3	Використовувати основи права в медицині у практичній діяльності лікаря-педіатрі
ПК 4	Застосовувати принципи організації педіатричної допомоги у практичній роботі лікаря-педіатра
ПК 5	Керуватись правами, обов'язками та визначати відповідальність лікаря-педіатра
ПК 6	Визначати показники роботи закладів охорони здоров'я, пологових будинків, дитячих дошкільних закладів, шкіл, дитячих будинків, станцій швидкої допомоги та інших установ, робота яких пов'язана з обслуговуванням дітей та використовувати їх в роботі педіатра
ПК 7	Використовувати основи нормальної та патологічної анатомії, фізіології, кровотворення та гемостазу, водно-електролітного обміну, кислотно-основної рівноваги, імунології, генетики та фармакології у фаховій практичній діяльності лікаря-педіатра
ПК 8	Застосовувати методи профілактики, діагностики та лікування основних гострих та хронічних захворювань, патологічних станів у дітей різного віку
ПК 9	Використовувати суб'єктивні, об'єктивні та спеціальні методи обстеження дітей, трактувати дані цих обстежень в практичній діяльності педіатра
ПК 10	Використовувати сучасну класифікацію дитячих хвороб, встановлювати клінічний діагноз та складати план етапного спостереження дитини

ПК 11	Визначати необхідність спеціальних методів дослідження: лабораторних (аналіз крові, аналіз сечі), інструментальних, рентгенологічних. Оцінювати результати обстеження, проводити диференційну діагностику захворювань і встановлювати діагноз
ПК 12	Застосовувати комплексне лікування пацієнтів дитячого віку, користуючись спеціальними методами досліджень, складати план лікування та спостереження хворих дітей відповідно до діючих стандартів та/або протоколів
ПК 13	Використовувати алгоритми надання допомоги за умови розвитку невідкладних станів, проводити інтенсивну терапію та реанімаційні заходи, виконувати спеціальні заходи при надзвичайних ситуаціях
ПК 14	Виконувати розрахунок необхідної дози лікарських засобів, проводити нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів
ПК 15	Визначати підходи до диспансеризації хворих дітей і профілактики хронічних форм захворювань, впроваджувати профілактичні огляди дитячого населення
ПК 16	Впроваджувати принципи раціонального (збалансованого) вигодовування і харчування дітей, надавати консультативну допомогу з питань грудного вигодовування, визначати оптимальну дієтотерапію при різних видах патології у дітей
ПК 17	Застосовувати сучасні підходи щодо питань організації і завдань гігієнічного навчання та виховання дітей
ПК 18	Виконувати правила видачі довідок та листів непрацездатності до догляду за хворою дитиною
ПК 19	Застосовувати правила оформлення медичної документації
ПК 20	Брати участь у моніторингу здоров'я, сприяти поширенню медичних знань серед населення
ПК 21	Керувати роботою середнього медичного персоналу
ПК 22	Дотримуватись принципів медичної деонтології
ПК 23	Використовувати сучасну фахову літературу та методи її узагальнення, постійно удосконалювати свій професійний рівень

2.2. Структурно-логічна схема ОП

OK 01	Організація амбулаторно-консультативної та стаціонарної допомоги дітям та підліткам
Навчальна мета	Розуміти організаційну структуру закладів охорони здоров'я педіатричного профілю, їх управлінську та економічну діяльність, аналізувати показники роботи структурних підрозділів педіатричних центрів, проводити оцінювання ефективності сучасних медико-організаційних і соціально-економічних технологій при наданні медичних послуг пацієнтам із дитячими хворобами.
Знання	Уміння
1. Система організації охорони здоров'я в Україні. Особливості функціонування первинної та вторинної ланок медичної допомоги. 2. Нормативно-правові документи що регламентують роботу лікаря: постанови, накази. Поняття про статут та колективний договір. Основні поняття та інструменти лікаря педіатра: Програма медичних гарантій, програма «Доступні ліки», пакети медичних послуг, ІСРС, МКФ, МКФ-ДП). Основи роботи в ЕСОЗ. 4. Звітна документація лікаря первинної ланки та стаціонарів загальнопедіатричного профілю (паперова та електронна). 5. Політика, цілі, задачі, принципи роботи, цільові групи центрів (клінік), дружніх до молоді (КДМ). 6. Основні структурні підрозділи педіатричних стаціонарів, таблиці оснащення та штатний розпис. 7. Основні вимоги до функціонування приймальних відділень педіатричних стаціонарів, лікарень інтенсивного лікування. 8. Загальні покази до госпіталізації дитини в соматичний стаціонар. 10. Права та обов'язки пацієнта-дитини, що знаходиться на стаціонарному лікуванні, в тому числі у відділеннях (палатах) інтенсивної терапії. 11. Вимоги до інфекційного контролю та протиепідемічного режиму дитячих стаціонарів. 12. Поняття внутрішньолікарняної інфекції, методів її попередження.	1. Знайти дані про ЗОЗ у відкритому доступі (стан фінансування, кількість декларацій, пакети надання медичної допомоги). 2. Знайти та визначити статус (чинний/ні) нормативних документів, що регламентують роботу лікаря. 3. Здійснювати пошук, аналіз, синтез, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності. 4. Заповнювати звітну та облікову документацію (електронну та паперову). 5. Розуміти можливі алгоритми взаємодії з фахівцями первинної, вторинної та третинної ланки медичної допомоги. 6. Вміти організувати маршрут пацієнта педіатричного стаціонару. 7. Керувати роботою середнього медичного персоналу та координувати роботу служб лікарні щодо маршруту пацієнта. 8. Проводити нагляд за пацієнтами, що знаходяться на стаціонарному лікуванні. Працювати з медичною документацією. 10. Уміти усно та письмово спілкуватися державною мовою із колегами та пацієнтами, заповнювати медичну документацію. 11. Налагодити комунікацію з колегами та суміжними службами, підлеглим медичним персоналом.

13. Вимоги до реєстрації та повідомлення випадків внутрішньолікарняної інфекції.		
Практичні навички / компетентності		
№ з/п	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Робота у вільному доступі з дашбордом НСЗУ	C
2.	Робота із нормативними документами, оцінка їх чинності	C
3.	Укладання декларацій	C
4.	Внесення даних про надані послуги до ЕСОЗ	C
5.	Ведення первинної облікової документації в паперовому та електронному вигляді, згідно актуальних нормативних вимог	C
6.	Створення медичного висновку про тимчасову непрацездатність (МВТН)	C
7.	Виписування електронного рецепту за програмою «Доступні ліки»	C
8.	Методика обробки рук	D
ОК 02	Неонатологія	
Навчальна мета	Розуміти основні принципи формування здоров'я новонародженої дитини: внутрішньоутробний та перинатальний період, пологи, ведення здорового новонародженого, організація та підтримка грудного вигодовування, спостереження за здоровими новонародженими, передчасно народженими та хворими немовлятами згідно сучасних рекомендацій.	
Знання		Уміння
1. Фізіологія здорової новонародженої дитини. 2. Стани матері та профілактичні стратегії під час вагітності, які мають вплив на стан здоров'я новонародженого. 3. Значення раннього молозивного періоду та грудного вигодовування для здорового розвитку дитини. 4. Основні профілактичні стратегії забезпечення здорового розвитку:		1. Оцінити приготування пологової зали та обладнання до народження дитини. 2. Провести огляд та оцінити стан новонародженої дитини. 3. Оцінити фізичний розвиток новонародженої дитини. Визначити гестаційний вік дитини. 5. Оцінити морфо-функціональну зрілість дитини. 6. Аналізувати дані анамнезу матері, перебігу вагітності, пологів та вплив на стан здоров'я дитини.

неонатальні скринінги, вакцинація, запобігання порушень гемостазу, оцінка фізичного розвитку. 5. Основи початкової оцінки, стабілізації стану і реанімаційної допомоги новонародженим та інтенсивної терапії. 6. Особливості фізіології та розвитку передчасно народжених дітей. 7. Основні стани перинатального періоду, вроджені вади розвитку та захворювання новонароджених. 8. Діагностика, невідкладна допомога, інтенсивна терапія новонароджених.	7. Організувати грудне вигодовування з перших годин життя, оцінити правильність прикладання дитини до грудей та ефективність грудного вигодовування. 8. Консультувати матір та надати доцільну інформацію щодо раціонального вигодовування дитини. 9. Оцінити наявність та виразність дихальних розладів у новонароджених. 10. Оцінити наявність болю у новонародженого. 11. Стабілізувати стан новонародженої дитини та надати реанімаційну допомогу. 12. Провести клініко-лабораторне та інструментальне обстеження новонародженого. 13. Надавати невідкладну допомогу новонародженому: дихальну підтримку, інфузійну терапію, ентеральне та парентеральне харчування та інше лікування згідно стану дитини та стандартів медичної допомоги. 14. Оцінити стан здоров'я та розвитку передчасно народженої дитини, забезпечити відповідний клінічний та медико-соціальний супровід. 15. Консультувати батьків із питань догляду за дитиною вдома.
--	--

Практичні навички / компетентності

№ з/п	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Огляд новонародженої дитини	C
2.	Антропометрія новонародженої дитини	C
3.	Прикладання до грудей матері	D
4.	Забезпечення контакту «шкіра до шкіри»	D
5.	Підтримка теплового ланцюжка	D
6.	Догляд за пупковим залишком та пупковою ранкою дитини	D
7.	Катетеризація пупкової вени	C
8.	Санація верхніх дихальних шляхів	D
9.	Закритий масаж серця	C
10.	Інтубація трахеї	C
11.	Проведення ШВЛ за допомогою мішка, маски та ендотрахеальної трубки	C
12.	Стабілізація стану передчасно народжених дітей при народженні	B
13.	Промивання шлунку	D
14.	Проведення пульсоксиметрії	D
15.	Проведення фототерапії	D
16.	Вимірювання артеріального тиску новонародженій дитині	C
17.	Люмбальна пункція	B
18.	Венепункція	C
19.	Невідкладна медична допомога при пневмотораксі	C
20.	Проведення первинної реанімації новонародженої дитини	C

ОК 03		Спостереження за здоровою дитиною	
Навчальна мета		Розуміння основ формування, зміцнення та збереження здоров'я дитини. Вміння спостерігати за ростом та розвитком здорової дитини, вчасно діагностувати порушення та ефективно профілакувати розвиток хронічних хвороб.	
Знання		Уміння	
1. Нормативні акти, що регламентують спостереження за здоровою дитиною в Україні. 2. Анатомо-фізіологічні особливості дитячого віку. 3. Нормальний загальний, психомоторний, когнітивний, соціальний та емоційний розвиток немовлят і маленьких дітей. 4. Поточні неонатальні та дитячі скринінгові тести, що використовуються під час профілактичних візитів дітей до закладів охорони здоров'я. 5. Інструменти скринінгової та діагностичної оцінки розвитку дитини. 6. Показання до інструментальних методів візуалізації (УЗД, МРТ), метаболічного та генетичного тестування. 7. План етапних вікових медичних оглядів дитини педіатром та іншими спеціалістами. 8. Практичні аспекти та переваги грудного вигодовування, показання для змішаного та штучного вигодовування. 9. Особливості харчування немовлят та дітей старшого віку, правила введення прикорму, тощо. 10. Профілактика рахіту, дефіциту вітаміну D. 11. Національний календар щеплень: обов'язкові та рекомендовані щеплення. 12. Правові та етичні аспекти ведення підлітків. 13. Нормальний біологічно-психосоціальний розвиток дівчат і хлопців у пубертаті. Когнітивний розвиток підлітків. Гендерна та статева ідентичність.		1. Проводити опитування та клінічне обстеження дітей різних вікових груп. 2. Оцінити загальний стан новонародженої дитини, визначити її гестаційний вік, морфо-функціональну зрілість. 3. Проводити скринінгові дослідження на етапах розвитку дитини. 4. Оцінити фізичний, психічний та моторний розвиток дитини. 5. Визначити показання для направлення дитини на додаткові методи обстеження та консультації спеціалістів. 6. Скласти план індивідуального спостереження за здоровою дитиною. 7. Скласти індивідуальний графік профілактичних щеплень. 8. Оцінити стан дитини перед проведенням щеплення та у післявакцинальному періоді. 9. Оцінити харчування/вигодовування дитини. 10. Консультувати батьків/опікунів із питань догляду за дитиною, раціонального харчування, розвитку дитини, профілактики нещасних випадків та травм. 11. Визначити тактику подальшого медичного спостереження та обстеження дитини за результатами обов'язкового медичного профілактичного огляду. 12. Інтерпретувати лабораторні, біохімічні та інструментальні дослідження. 13. Ефективно спілкуватися з дітьми, підлітками та їх батьками, включаючи оцінку комплаєнсу. 14. Вміти ефективно спілкуватися з іншими медичними працівниками. 15. Пропагувати здоровий спосіб життя. Вміти модифікувати рекомендації щодо здорового способу життя в залежності від потреб дитини.	
Практичні навички / компетентності			
№ з/п	Перелік практичних навичок / компетентностей		Рівень оволодіння
1.	Збір анамнезу		С
2.	Проведення клінічного обстеження дітей різних вікових груп		С

3.	Проведення антропометрії дитини різного віку	D
4.	Використання графіків росту та центильних таблиць	C
5.	Визначення фізіологічних рефлексів періоду новонародженості	C
6.	Складання індивідуального графіку щеплень	D
7.	Відображення в історії/анамнезі досягнутих етапів розвитку	C
8.	Розрахунок індексу маси тіла (ІМТ)	D
9.	Консультування з приводу харчування та вигодовування	D
10.	Оцінка статевого розвитку (шкала Таннера)	C
11.	Надання рекомендацій щодо здорового способу життя, включаючи харчові звички, фізичні вправи та використання соціальних мереж	D
OK 04 Харчування та вигодовування		
Навчальна мета		Спроможність реалізувати систему знань і умінь щодо забезпечення здорового способу харчування пацієнтів, сприяти профілактиці мальнутриції та ожиріння, здійснювати підтримку грудного вигодовування.
Знання		Уміння
1. Рекомендовані харчові потреби в різному віці. 2. Вплив хвороби на харчові потреби. 3. Поширені причини мальнутриції, аліментарно залежні захворювання. 4. Саплементация. Фортифікація. 5. Вплив на здоров'я обмежувальних дієт (обумовлених звичаями, соціально-економічною ситуацією, примхами тощо). 6. Показання, фізіологічні основи й ускладнення парентерального та ентерального харчування. 7. Грудне вигодовування. Практичні аспекти та переваги грудного вигодовування. 8. Штучне вигодовування. Показання, сучасні продукти. Кодекс маркетингу замінників грудного молока. 9. Градація сумішей (фізіологічні, функціональне харчування, лікувальне харчування). Докорм. 10. Правила введення прикорму. 11. Специфічні стани: ожиріння, затримка розвитку, білково-енергетична недостатність, паратрофія. 12. Порушення годування (порушення режиму годування; аерофагія; перегодовування), кардіоспазм; гастроєзофагальний рефлюкс. 13. Нервова анорексія. 14. Мальабсорбція, мальдігестія, мальасиміляція.		1. Проводити дослідження нутритивного статусу дитини. 2. Проводити консультування батьків, дитина яких знаходиться на грудному вигодовуванні. 3. Контролювати правильність прикладання до грудей. 4. Оцінювати техніку грудного вигодовування і надавати допомогу за потреби. 5. Надавати практичні рекомендації щодо вибору та коректного використання замінників грудного молока в разі неможливості організації грудного вигодовування. 6. Призначати лікувальне харчування. 7. Вміти розпізнавати та своєчасно лікувати нервову анорексію. 8. Надавати індивідуальні рекомендації щодо корекції харчування. 9. Оцінювати вигодовування та консультувати з приводу харчування/ вигодовування. 10. Інтерпретувати біохімічні та інші лабораторні показники нутритивного статусу. 11. Оцінювати та діагностувати розлади харчування. 12. Надавати рекомендації щодо здорового способу життя, включаючи харчові звички, фізичні вправи та використання соціальних мереж. 13. Проводити корекцію харчування дітям із гастроентерологічними захворюваннями.

15. Лікувальне харчування. 16. Показання, фізіологічні основи й ускладнення парентерального та ентерального харчування. 17. Грудне вигодовування. Практичні аспекти та переваги грудного вигодовування. 18. Штучне вигодовування. Показання, сучасні продукти. Кодекс маркетингу замінників грудного молока. 19. Градація сумішей (фізіологічні, функціональне харчування, лікувальне харчування). Докорм. 20. Правила введення прикорму. 21. Специфічні стани: ожиріння, затримка розвитку, білково-енергетична недостатність, паратрофія. 22. Порушення годування (порушення режиму годування; аерофагія; перегодування), кардіоспазм; гастроезофагальний рефлюкс. 23. Нервова анорексія. 24. Мальабсорбція, мальдігестія, мальасиміліяція. 25. Лікувальне харчування. 26. Показання, фізіологічні основи й ускладнення парентерального та ентерального харчування. 27. Грудне вигодовування. Практичні аспекти та переваги грудного вигодовування. 28. Штучне вигодовування. Показання, сучасні продукти. Кодекс маркетингу замінників грудного молока. 29. Градація сумішей (фізіологічні, функціональне харчування, лікувальне харчування). Докорм. 30. Правила введення прикорму. 31. Специфічні стани: ожиріння, затримка розвитку, білково-енергетична недостатність, паратрофія.	14. Проводити дослідження нутритивного статусу дитини. 15. Проводити консультування батьків, дитина яких знаходиться на грудному вигодовуванні. 16. Контролювати правильність прикладання до грудей. 17. Оцінювати техніку грудного вигодовування і надавати допомогу за потреби. 18. Надавати практичні рекомендації щодо вибору та коректного використання замінників грудного молока в разі неможливості організації грудного вигодовування. 19. Призначати лікувальне харчування. 20. Вміти розпізнавати та своєчасно лікувати нервову анорексію. 21. Надавати індивідуальні рекомендації щодо корекції харчування. 22. Оцінювати вигодовування та консультувати з приводу харчування/ вигодовування. 23. Інтерпретувати біохімічні та інші лабораторні показники нутритивного статусу. 24. Оцінювати та діагностувати розлади харчування. 25. Надавати рекомендації щодо здорового способу життя, включаючи харчові звички, фізичні вправи та використання соціальних мереж. 26. Проводити корекцію харчування дітям із гастроентерологічними захворюваннями. 27. Проводити дослідження нутритивного статусу дитини. 28. Проводити консультування батьків, дитина яких знаходиться на грудному вигодовуванні. 29. Контролювати правильність прикладання до грудей.
32. Порушення годування (порушення режиму годування; аерофагія; перегодування), кардіоспазм; гастроезофагальний рефлюкс. 33. Нервова анорексія. 34. Мальабсорбція, мальдігестія, мальасиміліяція. 35. Лікувальне харчування.	30. Оцінювати техніку грудного вигодовування і надавати допомогу за потреби. 31. Надавати практичні рекомендації щодо вибору та коректного використання замінників грудного молока в разі неможливості організації грудного вигодовування. 32. Призначати лікувальне харчування. 33. Вміти розпізнавати та своєчасно лікувати нервову анорексію. 34. Надавати індивідуальні рекомендації щодо

		корекції харчування. 35. Оцінювати вигодовування та консультувати з приводу харчування/ вигодовування. 36. Інтерпретувати біохімічні та інші лабораторні показники нутритивного статусу. 37. Оцінювати та діагностувати розлади харчування. 38. Надавати рекомендації щодо здорового способу життя, включаючи харчові звички, фізичні вправи та використання соціальних мереж. 39. Проводити корекцію харчування дітям із гастроентерологічними захворюваннями.
Практичні навички/компетентності		
№ з/п	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Антропометрія дітей різних вікових груп	D
2.	Розрахунок ІМТ	D
3.	Використання графіків росту та центильних таблиць	D
4.	Визначення товщини складки шкіри	D
5.	Вимірювання об'єму талії	D
6.	Проведення огляду шкіри на ознаки мальнутриції та алергічних проявів	C
7.	Візуальна оцінка характеру випорожнень для фіксації ознак мальабсорбції	D
ОК 05		Хвороби органів дихання
Навчальна мета		Сформувати систему знань, умінь та практичних навичок для надання медичної допомоги дітям із захворюваннями органів дихання.
Знання		Уміння
1. Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання у дітей. 2. Етіологія, особливості перебігу, ускладнення, лікування та профілактика гострих респіраторних інфекцій у дітей. 3. Особливості захворювань верхніх дихальних шляхів у дітей (риносинусит, отит, назофарингіт, тонзиліт, фарингіт). 4. Захворювання, що проявляються осиплістю (зміною) голосу у дітей (ларингіт, спазмоїдний круп). 5. Вроджені вади розвитку верхнього відділу респіраторного тракту (ларингомаляція, трахеостраховідні нориці, гемангіоми гортані).		1. Виконувати загальне клінічне обстеження респіраторної системи. 2. Оцінити ступінь важкості пацієнта з бронхообструктивним синдромом. 3. Оцінити ступінь важкості пацієнта з пневмонією. 4. Виявити ознаки можливої аспірації та стороннього тіла дихальних шляхів. 5. Оцінити результати спірометрії. 6. Оцінити результати пікфлоуметрії. 7. Оцінити результати вимірювання рівня оксиду азоту у видихуваному повітрі (FeNO). 8. Вміти активно очищувати дихальні шляхи дитині. 9. Призначати бронхолітики та інгаляційні стероїди.

6. Синдром візінгу (вірус-індукований візінг, мультитригерний візінг). 7. Особливості клінічної картини захворювань респіраторної системи у дітей першого року життя. 8. Бронхо-легенева дисплазія. 9. Бронхіоліт у дітей. 10. Пневмонії у дітей. Негоспітальна пневмонія. 11. Хронічні захворювання нижніх дихальних шляхів у дітей (первинна циліарна дискінезія, інтерстиціальні захворювання легень). 12. Муковісцидоз. 13. Принципи раціональної антибіотикотерапії захворювань органів дихання. 14. Інструментальні методи обстеження респіраторної системи (рентгенографія, КТ, УЗД легень і плевральної порожнини, бронхоскопія, спірографія, пікфлоуметрія, вимірювання оксиду азоту у видихуваному повітрі). 15. Принципи інгаляційної терапії. Фізіотерапія при захворюваннях органів дихання. Небулайзерна терапія. 16. Загальні принципи та методи кисневої терапії. 17. Знати особливості спостереження, реабілітації та надання медичної допомоги дітям з хронічними захворюваннями нижніх дихальних шляхів.	10. Призначати антибактеріальні препарати дітям із бактеріальними інфекціями респіраторного тракту. 11. Надавати першу допомогу при бронхообструктивному синдромі. 12. Надавати невідкладну допомогу дітям з дихальною недостатністю. 13. Оцінювати результати рентгенографії органів грудної клітки. 14. Тракувати результати КТ органів грудної клітки. 15. Оцінювати ступінь респіраторного дистресу. 16. Надавати невідкладну допомогу при напруженому пневмотораксі.
---	--

Практичні навички / компетентності

№ з/п	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Збір анамнезу	С
2.	Огляд пацієнта з метою оцінки респіраторної системи	С
3.	Отоскопія	С
4.	Фарингоскопія та передня риноскопія	С
5.	Перкусія легень	С
6.	Аускультация легень	С
7.	Проведення спірометрії	С
8.	Проведення пікфлоуметрії	Д
9.	Виконання та оцінка пульсоксиметрії. (Д)	Д

10.	Приготування суспензії антибіотиків та пероральне введення дитині раннього віку	D
11.	Внутрішньовенне струминне та крапельне введення рідини	C
12.	Техніка використання інгаляційних доставкових пристроїв	D
13.	Техніки активного очищення дихальних шляхів	D
14.	Техніка плевральної пункції	C
ОК 06		Алергічні хвороби
Навчальна мета		Сформувати систему знань, умінь та практичних навичок для надання медичної допомоги дітям із алергічними захворюваннями.
Знання		Уміння
1. Основні механізми розвитку імунних та неімунних реакцій гіперчутливості. 2. Зміни нормальної імунної відповіді з віком. 3. Особливості імунних реакцій при алергічних захворюваннях у дітей. 4. Вплив генетичних чинників та факторів навколишнього середовища на розвиток алергічних захворювань. Фенотипи алергічних захворювань. 6. Основні методи діагностики алергічних захворювань (клінічні, інструментальні; лабораторної та шкірної діагностики). 7. Загальні методи терапії алергічних захворювань. 8. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика: atopічного дерматиту; бронхіальної астми; алергічного риніту; харчової алергії; кропив'янки /ангіонабряку; медикаментозної алергії; анафілаксії.		1. Виконувати повний лікарський огляд дитини з підозрою на алергічне захворювання. 2. Відрізнати імунологічні та неімунологічні причини гіперчутливості. 3. Уміти проводити диференційну діагностику між інфекційними та алергічними екзантемами. 4. Вміти розпізнавати перші ознаки медикаментозної алергії та анафілаксії. 5. Оцінити результати загальноклінічних методів обстеження: загальний аналіз крові, біохімічний аналіз крові, СРБ. 6. Оцінити та проаналізувати результати лабораторних скринінгових алерготестів. 7. Призначати пробне лікування при підозрі на бронхіальну астму. 8. Призначати лікування пацієнту із бронхіальною астмою в залежності від ступеня тяжкості проявів. 9. Контролювати стан дитини з алергічним захворюванням. 10. Надавати невідкладну допомогу при анафілаксії. 11. Вміти ефективно спілкуватися з іншими медичними працівниками і батьками дитини. 12. Консультувати батьків стосовно профілактики алергії. 13. Консультувати батьків дитини першого року життя з питань вигодування та догляду за шкірою. 14. Надавати рекомендації щодо профілактики алергії у дітей. 15. Надавати невідкладну допомогу при нападі бронхіальної астми. 16. Надавати невідкладну допомогу при гострій кропив'янці. 17. Надавати невідкладну допомогу при набряку Квінке. (C)

Практичні навички / компетентності		
№ з/п	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Збір анамнезу в пацієнтів з алергією	C
2.	Консультування батьків та дітей щодо дієти при харчовій алергії	C
3.	Проведення інгаляцій лікарських засобів за допомогою небулайзера та інгаляторів різного типу	D
4.	Здійснення ін'єкції адреналіну за допомогою спеціальних пристроїв	D
5.	Внутрішньовенне струминне та крапельне введення лікарських засобів	C
6.	Проведення спірометрії	C
7.	Проведення пікфлоуметрії	D
OK 07		Дитяча кардіологія
Навчальна мета		Сформувати систему знань, умінь та практичних навичок для надання медичної допомоги дітям із вродженою та набутою патологією серця та серцево-судинної системи.
Знання		Уміння
1. Ранні клінічні ознаки (семіотика) захворювань серцево-судинної системи. 2. Методи діагностики захворювань серцево-судинної системи у дітей. Критичні вроджені вади серця. 4. Скринінг новонароджених для виявлення критичних вроджених вад серця. Вроджені вади серця із ціанозом. 6. Вроджені вади серця без ціанозу (обструктивні вади серця, недостатність серцевих клапанів, вади із шунтуванням зліва-направо). Інфекційний ендокардит. Міокардит та перикардит. 9. Кардіоміопатії (дилатаційна, гіпертрофічна, некомпактна, рестриктивна). 10. Раптова серцева смерть: причини, значення генетичного обстеження та родинного анамнезу для стратифікації її ризику. Аритмії. Артеріальна гіпертензія. Легенева гіпертензія. Серцева недостатність.		1. Розпізнавати ознаки серцевої патології у дитини різного віку. 2. Призначити необхідне додаткове обстеження для верифікації серцевої патології. 3. Розпізнавати стани та захворювання серцево-судинної системи, при яких лікування має бути невідкладним. 4. Оцінити немовля в критичному стані із ціанозом та/або респіраторним дистрес-синдромом та/або серцевою недостатністю, обрати тактику обстеження та невідкладної допомоги. 5. Систематизувати покази для скерування пацієнта до дитячого кардіолога. 6. Вміти відрізнити аномалії розвитку серця, які не потребують обмежень та лікування. 7. Визначити необхідний перелік обстежень дитини із підозрою на бактеріальний ендокардит. 8. Сформувати групу пацієнтів, яким показана профілактика інфекційного ендокардиту, та консультувати батьків/пацієнта з приводу профілактики інфекційного ендокардиту. 9. Оцінити вид та ступінь серцевої недостатності. 10. Розпізнавати найбільш розповсюджені аритмії на ЕКГ.

	11. Інтерпретувати показники артеріального тиску, пульсоксиметрії, ЕКГ, ЕхоКС. 12. Визначати комплаєнтність призначеної кардіологом терапії. 13. Контролювати режим харчування, фізичної активності, профілактичних щеплень у пацієнтів із різними захворюваннями серцево-судинної системи, згідно рекомендацій дитячого кардіолога. 14. Вміти пояснити батькам пацієнта/пацієнту необхідність та суть лікування захворювань серцево-судинної системи у дитини.
--	--

Практичні навички / компетентності

№ з/п	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Збір анамнезу у дітей із захворюваннями серцево-судинної системи	C
2.	Проведення пульсоксиметрії	D
3.	Проведення аускультації серця	C
4.	Вимірювання артеріального тиску на верхніх та нижніх кінцівках	D
5.	Проведення пальпації пульсу на магістральних артеріях (сонній, радіальній, стегновій)	D
6.	Визначення частоти дихання	D
7.	Визначення частоти серцевих скорочень	D
8.	Визначення наявності/відсутності набряків	C
9.	Реєстрація електрокардіограми	C
10.	Ідентифікація основних ритмів на ЕКГ, ознак ГКС	C
11.	Пальпація пульсу на периферичних артеріях	D

ОК 08 **Дитяча ревматологія**

Навчальна мета **Сформувати систему знань, умінь та практичних навичок для надання медичної допомоги дітям із ревматичними захворюваннями.**

Знання	Уміння
1. Імунопатогенез ревматичних захворювань. 2. Суглобовий синдром, його прояви та методи виявлення. 3. Міопатичний синдром, клінічні прояви та оцінка. 4. Ураження шкіри при ревматичних захворюваннях. 5. Офтальмологічні прояви ревматичних захворювань у дітей. 6. Вісцерити при ревматичних захворюваннях. 7. Запальні та неzapальні захворювання	1. Зібрати скарги та анамнез у пацієнтів із підозрою на ревматичне захворювання. 2. Провести об'єктивний огляд опорно-рухової системи. 3. Провести оцінку суглобового статусу. 4. Провести оцінку стану м'язів. 5. Інтерпретувати дані інструментальних обстежень м'язів та суглобів. 6. Визначити необхідний перелік та інтерпретувати дані лабораторного обстеження дитини із підозрою на ревматичне захворювання. 7. Систематизувати покази для скерування пацієнта до дитячого ревматолога.

сполучної тканини. 8. Невідкладні стани в дитячій ревматології. 9. Фізичний розвиток та якість життя дітей із ревматичними захворюваннями. 10. Методи діагностики ревматичних захворювань. 11. Основні підходи до лікування ревматичних захворювань у дітей.	8. Призначити стартову терапію дитині із суглобовим синдромом. 9. Використовувати візуальні аналогові шкали (шкала оцінки інтенсивності больових відчуттів дитини; шкала оцінки загального самопочуття; шкала лікарської оцінки активності захворювання). 10. Використовувати анкети для оцінки функціонального стану хворої дитини (опитувальник CHAQ, JAMAR тощо).
--	--

Практичні навички / компетентності

№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Збір анамнезу у дитини із ревматичними захворюваннями	С
2.	Пальпація суглобів	С
3.	Оцінка активних та пасивних рухів у положенні лежачи та стоячи	С
4.	Вимірювання абсолютної та відносної довжини кінцівок	С
5.	Оцінка постави	С
6.	Проведення модифікованого тесту Шобера	С
7.	Оцінка стану м'язів	С
8.	Оцінка типових точок при ентезопатіях	С
9.	Використання візуальних аналогових шкал (шкала оцінки інтенсивності больових відчуттів дитини; шкала оцінки загального самопочуття; шкала лікарської оцінки активності захворювання)	Д
10.	Використання анкети для оцінки функціонального стану хворої дитини (опитувальники CHAQ, JAMAR тощо)	С
11.	Проведення оцінки фізичного розвитку дитини	С
12.	Розрахунок площі поверхні тіла у дитини	С

ОК 09	Гематологія дитячого віку
Навчальна мета	Сформувати систему знань, умінь та практичних навичок для надання медичної допомоги дітям із гематологічними захворюваннями.
Знання	Уміння

1. Основи гемопоезу, лімфопоезу. Органи кровотворення та лімфопоезу. 2. Абсолютні та відносні показники загального аналізу крові здорової дитини в різному віці та при патології органів кровотворення та імунного захисту 3. Класифікація анемії та диференціально-діагностичний алгоритм анемії в дитячому та підлітковому віці 4. Лікування залізодефіцитної анемії 5. Нейтропенії дитячого віку, вроджені та набуті. Фебрильна нейтропенія. 6. Тромбоцитопенії та тромбоцитопатії. Імунна тромбоцитопенічна пурпура.	1. Оцінювати результати загального аналізу крові 2. Інтерпретувати гемограму. 3. Інтерпретувати коагулограму. 4. Розраховувати кольоровий показник. 5. Розрахувати абсолютну кількість нейтрофілів у загальному аналізі крові. 6. Інтерпретувати еритроцитарні індекси. 7. Розрахувати дозу VIII фактора для введення пацієнту із гемофілією при травмах голови. 8. Диференціювати різні види анемії. 9. Призначення стартового лікування при залізодефіцитній анемії. 10. Оцінювати стан периферичних лімфовузлів
7. Патологія гемостазу. Гемофілія А. Принципи профілактичного лікування та терапії «за вимогою». 8. Геморагічна хвороба новонароджених. 9. Лімфаденопатії дитячого віку. Диференціальна діагностика інфекційних та неопластичних лімфаденопатій. 10. Лімфоми у дітей. Клінічна картина. 11. Лейкемії у дітей. Епідеміологія. Клінічна та лабораторна картина. 12. Основні підходи в трансплантації гемопоетичних стовбурових клітин. 13. Принципи ведення та спостереження педіатром дитини, яка перенесла злоякісне захворювання кровотворної або лімфоїдної систем. Віддалені наслідки лікування злоякісних новоутворень у дітей. 14. Тактика первинного обстеження, скерування, маршруту пацієнта з підозрою на злоякісне захворювання гемопоетичної або лімфоїдної системи.	11. Проводити диференційну діагностику геморагічних висипань. 12. Проводити диференційну діагностику жовтяниць. 13. Сформувати календар щеплень дитині, яка перенесла злоякісне захворювання крові або лімфоїдних органів та/або трансплантацію гемопоетичних стовбурових клітин. 14. Сформувати план нагляду та курації дитини, яка знаходиться в ремісії онкологічного захворювання гематопоетичної або лімфоїдної системи. 15. Сформувати підозру про наявність гематологічного захворювання у дитини, ґрунтуючись на скаргах та результатах фізикального та первинного лабораторного обстеження.

Практичні навички / компетентності

№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Збір анамнезу у дитини із гематологічним захворюванням.	С
2.	Оцінка стану шкіри та слизових оболонок	С
3.	Пальпація та перкусія основних груп лімфатичних вузлів	С
4.	Пальпація, перкусія та оцінка розмірів селезінки	С
ОК 10		Хвороби органів травлення
Навчальна мета		Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування хвороб органів травлення та їх ускладнень.

Знання	Уміння
1. Семіотика захворювань органів травлення у дітей. Анатомія, фізіологія та патофізіологія шлунково-кишкового тракту. 2. Методи дослідження при захворюваннях шлунково-кишкового тракту (ШКТ) та оцінка їх результатів. 3. Аномалії та вади розвитку ШКТ (атрезія стравоходу; стеноз стравоходу; халазія кардії, ахалазія кардії; ковзна кила стравохідного отвору діафрагми; короткий стравохід; пілоростеноз; діафрагмальна грижа; атрезія та стеноз ДПК; атрезії ЖВШ; кільцеподібна підшлункова залоза; артеріомезентеріальна компресія ДПК; незавершений поворот кишечника; атрезія та аномалії розвитку тонкого або товстого кишечника; аномалії та вади розвитку печінки; кишкова непрохідність). 4. Захворювання слизової порожнини рота у дітей. Стоматит. Глосит. Хейліт. 5. Функціональні гастроінтестинальні розлади у новонароджених та дітей раннього віку: • малюкові зригування • синдром румінації • синдром циклічного блювання • малюкові кольки • функціональна діарея • малюкова дішезія • функціональний закріп. 6. Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей та підлітків: • функціональна нудота та блювання; • функціональні порушення, що супроводжуються абдомінальним болем (функціональна диспепсія; синдром подразненого кишечника; абдомінальна мігрень; функціональний абдомінальний біль у дітей); • функціональні порушення дефекації. 7. Захворювання стравоходу. Езофагіт. Гастро-езофагеальний рефлюкс. ГЕРХ. 8. Захворювання шлунку та дванадцятипалої кишки. Гастрит та дуоденіт. 9. Виразкова хвороба шлунку та дванадцятипалої кишки. Хелікобактер-асоційовані захворювання.	Збирати анамнез у дітей із ознаками захворювань ШКТ. Проводити об'єктивне обстеження пацієнта із захворюваннями травного тракту. Оцінити пацієнта на наявність симптомів тривоги («червоних прапорців»). Вибрати необхідний в конкретному клінічному випадку перелік лабораторних та інструментальних досліджень. Оцінити отримані результати біохімічних досліджень (печінкові проби, неспецифічні маркери запалення - фекальний кальпротектин, лактоферин). Оцінити результати копрологічного дослідження (якісне визначення гемоглобіну та трансферину людини в калі імунохроматографічним методом, наявність слизу, лейкоцитів та еритроцитів в калі). Оцінити результати інструментальних методів дослідження (УЗД, ФЕГДС, колоноскопія). 8. Проводити диференційну діагностику функціональних та органічних захворювань органів травлення. 9. Призначати лікування пацієнтам із поширеними функціональними та органічними захворюваннями органів травлення (ФГР, захворювання гастродуоденальної зони, гепатобіліарного тракту, кишечника). 10. Визначити показання для направлення пацієнтів на консультацію до лікаря-гастроентеролога. 11. Вміти проводити оральну регідrataцію та внутрішньовенну інфузійну терапію при синдромі циклічної блювоти. 12. Проводити диференційну діагностику терапевтичних, хірургічних та інфекційних причин виникнення: • дисфагії; • нудоти і блювання; • діареї; • закрепу; • мелени, гемоколіту; • жовтяниці; • синдрому абдомінального болю (гострого, хронічного).

Мальасиміліяція у дітей раннього віку: дисахаридазна недостатність; транзиторні захворювання, пов'язані з мальдигестією та мальабсорбцією; уроджені дефекти метаболізму. 11. Мальабсорбція у дітей та підлітків (глютен-залежні захворювання, целиакія, муковісцидоз). 12. Захворювання печінки у дітей (гепатози, неалкогольна жирова хвороба печінки, хронічний гепатит, цироз печінки). 13. Хвороби жовчного міхура, жовчовивідних шляхів, розлади сфінктера Одді. 14. Хвороби підшлункової залози. 15. Запальні захворювання кишечника (виразковий коліт, хвороба Крона). 16. Гельмінтози. 17. Показання для проведення діагностичних процедур та інструментальних методів візуалізації (ендоскопія, гістологія, УЗД, МРТ), 18. метаболічного та генетичного тестування.	19. Надати допомогу дітям із отруєннями засобами побутової хімії та медикаментами. 20. Надати допомогу або організувати допомогу дитині із сторонніми предметами ШКТ та гастроінтестинальними кровотечами. 21. Сформулювати підозру на наявність хірургічної патології органів травлення та скерувати дитину до дитячого хірурга. 22. Надавати невідкладну допомогу дитині.
---	---

Практичні навички / компетентності

№ з/п	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Збір анамнезу у дитини із захворюваннями травного тракту	C
2.	Об'єктивне дослідження шлунково-кишкового тракту та печінки (огляд, пальпація, перкусія живота, крижової області та промежини)	C
3.	Ректальне пальцьове обстеження	C
4.	Приготування розчинів та техніка оральної регідrataції	D
5.	Промивання шлунку	D
6.	Внутрішньовенне струминне та крапельне введення розчинів	C
7.	Постановка очисної клізми	D
8.	Оцінка стільця за Бристольською шкалою	D
9.	Оцінка блювотних мас	D

OK 11	Хвороби нирок та сечової системи у дітей
Навчальна мета	Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування хвороб нирок та сечової системи у дітей та їх ускладнень.
Знання	Уміння

1. Семіотика захворювань нирок та сечової системи. Анатомія, фізіологія та патофізіологія нирок та сечової системи у дітей. Вікові особливості. 2. Методи дослідження при захворюваннях нирок та сечової системи у дітей та оцінка їх результатів.	1. Оцінка даних об'єктивного обстеження дитини з підозрою на патологію нирок та сечової системи. 2. Знати показання для проведення лабораторних та діагностичних процедур та інструментальних методів досліджень при підозрі на захворювання нирок та сечової системи.
Аномалії та вади розвитку нирок та сечової системи у дітей (аномалії кількості, положення та будови нирок, аномалії сечових шляхів – гідронефроз, уретерогідронефроз, аномалії уретри у хлопчиків – гіпоспадія, епіспадія. Крипторхізм, водянка оболонки яєчка тощо) Спадкові захворювання, пов'язані з сечовою системою (полікістозна хвороба нирок, синдром Альпорта, спадкові нефрити). Інфекції сечових шляхів у дітей – пієлонефрит, цистит. Первинні та вторинні інфекції сечових шляхів. Функціональні розлади сечових шляхів у дітей: •міхурово-сечоводний рефлюкс; •нейрогенні розлади сечовипускання; •енурез; •нетримання сечі. 6. Патологія зовнішніх статевих органів у хлопчиків – фімоз, сінехії препуції, парафімоз. 7. Патологія калитки та яєчок – водянка, орхіт, орхіепідедиміт, перекрути яєчка та перекрути гідатиди. Пахова кила. Варікоцеле. 8. Класифікація гломерулонефритів у дітей, принципи застосування кортикостероїдної та цитостатичної терапії. 9. Нефротичний синдром у дітей. 10. Нефритичний синдром, післястрептококовий гломерулонефрит. 11. Ниркові прояви системних захворювань (геморагічний васкуліт, вовчаковий нефрит, тощо). 12. Гемолітико-уремічний синдром (ГУС) – причини, основні ознаки, невідкладна допомога. 13. Гостре порушення функції нирок. 14. Хронічна хвороба нирок та хронічна ниркова недостатність у дітей. Принципи ренопротекції. 15. Основи замісної ниркової терапії.	Вміти трактувати результати лабораторних, та інструментальних досліджень та оцінювати візуалізаційні обстеження (УЗД нирок та сечових шляхів, мікційної цистографії та екскреторної урографії). Вміти проводити диференційну діагностику різних видів патології нирок та сечової системи між собою та з іншими захворюваннями. Володіти принципами раціонального лікування інфекцій сечових шляхів у дітей різних вікових груп. 6. Призначати раціональну антибіотикотерапію інфекцій сечових шляхів у дітей. 7. Вміти діагностувати гострі стани при захворюваннях нирок та знати принципи надання невідкладної допомоги при них. 8. Знати покази для госпіталізації дітей із захворюваннями нирок та сечової системи. 9. Знати покази для направлення дитини на консультацію до дитячого нефролога та уролога. 10. Знати особливості спостереження, реабілітації та надання медичної допомоги дітям, які отримують програмну терапію при захворюваннях нирок. 11. Знати покази до проведення ренопротекторних заходів та особливості спостереження за дітьми, що їх отримують. 12. Знати особливості спостереження та надання медичної допомоги дітям, які знаходяться на хронічному гемодіалізі або перитонеальному діалізі. 13. Знати особливості спостереження, реабілітації та надання медичної допомоги дітям після проведення трансплантації нирки.

Дитина після трансплантації нирки – основні питання спостереження на амбулаторному етапі.		
Практичні навички / компетентності		
№ з/п	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Збір анамнезу у дітей із захворюваннями нирок та сечової системи	C
2.	Забір зразків сечі для клінічного та мікробіологічного дослідження різними методами у дітей різних вікових груп	D
3.	Визначення обсягу добового діурезу	D
4.	Оцінка ритму та обсягу сечовипускань	D
5.	Оцінка гідробалансу	D
6.	Визначення наявності набряків	D
7.	Визначення наявності асцити	D
8.	Вимірювання артеріального тиску у дітей різних вікових груп	C
9.	Проведення дослідження сечі за допомогою тест-смужки	C
10.	Надання невідкладної допомоги при ГУС та гострому порушенні функції нирок	C
ОК 12	Інфекційні захворювання	
Навчальна мета	Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування інфекційних захворювань у дітей та їх ускладнень.	
Знання		Уміння
1. Основні синдроми інфекційних захворювань у дітей (гарячка; сепсис та септичний шок; менінгіти; енцефаліти; висипка; блювання та діарея). 2. Основи лабораторної діагностики інфекційних захворювань у дітей 3. Інфекції плода та новонародженого. 4. Поширені інфекції раннього та старшого дитячого віку: • вірусні інфекції (герпесвірусні інфекції; вірусні гепатити; гострі респіраторні вірусні інфекції; вірусні екзантеми; ентеровірусні інфекції та поліомієліт; сказ; ВІЛ-інфекція); • гострі кишкові інфекції; • бактеріальні інфекції (менінгококова інфекція, дифтерія; стафілококова		1. Виявляти основні клінічні ознаки синдромів найчастіших інфекційних захворювань в дитячому віці. 2. Виконувати повний лікарський огляд дитини з підозрою на інфекційне захворювання. 3. Оцінити загальний стан дитини з ознаками інфекційного захворювання. 4. Визначити ступінь зневоднення. 5. Призначати лабораторну діагностику інфекційних захворювань у дітей (бактеріологічні, серологічні, молекулярні методи діагностики, швидкі тести). 6. Розпізнавати перші ознаки сепсису та септичного шоку. 7. Оцінити результати загальноклінічних (загальний аналіз крові, біохімічний аналіз крові, СРБ) та спеціальних лабораторних

інфекція; стрептококова інфекція; скарлатина; кашлюк; пневмококова інфекція; кліщовий бореліоз; ботулізм; правець; мікоплазмозна інфекція; хламідійні інфекції); грибкові інфекції. Паразитарні інфекції (гельмінтози). 6. Протозойні інфекції (лямбліоз; малярія; токсоплазмоз). 7. Основи та принципи раціональної протимікробної терапії. 8. Причини та шляхи формування антибіотикорезистентності. Принципи інфекційного контролю.		методів дослідження (бактеріологічних, серологічних, молекулярних), швидких тестів. 8. Призначати раціональну антимікробну терапію інфекційного захворювання. 9. Здійснювати заходи інфекційного контролю. 10. Консультувати батьків з питань догляду за дитиною, яка потребує ізоляції. 11. Консультувати батьків з питань дотримання гігієни. 12. Консультувати батьків з питань дієтотерапії та оральної регідратації.
Практичні навички / компетентності		
№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Збір анамнезу при інфекційних захворюваннях у дітей	C
2.	Приготування розчинів та проведення оральної регідратації	D
3.	Промивання шлунку	D
4.	Проведення регідратації при екзикозі	C
5.	Здійснення внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньом'язових та внутрішньовенних ін'єкцій.	C
6.	Проведення люмбальної пункції	B
7.	Проведення експрес-тестів для діагностики інфекційних захворювань	C
8.	Забір біологічного матеріалу для культурального дослідження	D
9.	Використання засобів індивідуального захисту	D
10.	Обробка рук	D
11.	Визначення менінгіальних знаків	C
12.	Надання невідкладної допомоги дитині з септичним шоком	C
OK 13	Дитяча фтизіатрія	
Навчальна мета	Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування туберкульозу у дітей.	
Знання		Уміння

1. Епідеміологія, етіологія та патогенез туберкульозу (ТБ) у дітей. 2. Ко-інфекція ТБ і ВІЛ у дітей. 3. Клінічні прояви ТБ і ТБ/ВІЛ: • легеневі форми (вогнищевий, інфільтративний, дисемінований, міліарний); • позалегеневі форми (туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів, туберкульоз периферійних лімфатичних вузлів, менінгіт, менінгоенцефаліт, плеврит, емпієма, перикардит, туберкульоз черевної порожнини, туберкульоз хребта, суглобів, шкіри, нирок, очей); • латентна туберкульозна інфекція. 4. Стандарти діагностики ТБ: • скринінгове анкетування; • туберкулінодіагностика; • аналізи вивільнення інтерферону-гамма; • рентгенологічні методи; • лабораторна діагностика (мокротиння - мазок і культура на наявність кислотостійких паличок (КСП), шлунковий аспірат, молекулярна діагностика, антигени сечі). 5. Стандарти лікування ТБ. 6. Лікарсько-стійкі форми ТБ у дітей. 7. Стандарт систематичного скринінгу на ТБ серед визначених груп ризику. 8. Епідеміологічне розслідування випадку ТБ. 9. Основи профілактики ТБ. 10. Ускладнення після вакцинації БЦЖ (холодний абсцес; лімфаденіт).	1. Зібрати анамнез і визначити контактних осіб. 2. Розпізнавати клінічні симптоми та ознаки ТБ. 3. Визначити групи ризику на ТБ та ТБ/ВІЛ, проводити скринінг на ТБ. 4. Призначати обстеження дітей з підозрою на ТБ. 5. Діагностувати холодний абсцес та лімфаденіт. 6. Проводити диференційну діагностику між ТБ, ТБ/ВІЛ та іншими інфекціями. 7. Оцінити результати туберкулінодіагностики та аналізів вивільнення інтерферону-гамма. 8. Оцінити результати методів обстеження: загальний аналіз крові, біохімічний аналіз крові, аналіз крові на ВІЛ, CD4, вірусне навантаження, аналіз мокротиння, аналіз ліквору. 9. Уміти проводити контрольоване лікування. 10. Контролювати стан дитини, яка знаходиться на амбулаторному етапі лікування. 11. Діагностувати побічні ефекти протитуберкульозної терапії. 12. Лікувати пацієнтів із наслідками побічних реакцій на використання протитуберкульозної терапії та препаратів антиретровірусної терапії (АРТ). 13. Лікувати алергічних реакцій та анафілаксії на протитуберкульозні та препарати АРТ. 14. Володіти навичками ефективного професійного медичного спілкування. Сприяти прихильності пацієнта до лікування. 15. Здійснення DOT (контрольоване лікування під безпосереднім наглядом іншої особи) та VOT (лікування під відеоспостереженням).
---	--

Практичні навички / компетентності

№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Збір анамнезу у пацієнтів із ТБ	C
2.	Проведення перкусії та аускультатії легень	C
3.	Визначення менінгеальних знаків	C
4.	Забір біологічного матеріалу для культурального дослідження	D
5.	Оцінка стану місця введення БЦЖ	C
6.	Оцінка проби Манту	C

7.	Пальпація регіональних лімфатичних вузлів	C
8.	Використання засобів індивідуального захисту	D
9.	Обробка рук	D
10.	Надання невідкладної допомоги при ГУС та гострому порушенні функції нирок	C
OK 14	Інтенсивна терапія та реанімація. Невідкладна медична допомога в педіатрії	
Навчальна мета	Вміння надавати допомогу при невідкладних станах у дітей та проводити інтенсивну терапію дітям у станах загрози життю.	
Знання		Уміння
1. Сучасні стандарти проведення серцево-легеневої реанімації у дітей. 2. Діагностика та алгоритм дій при виникненні судом у дітей. 3. Діагностика та алгоритм дій при епістатусі. 4. Діагностика та алгоритм дій при гострих порушення свідомості у дітей. Модифікована шкала ком Глазго у дітей. 5. Діагностика та алгоритм дій при тяжкій черепно-мозковій травмі у дітей. 6. Діагностика та алгоритм дій при дихальній недостатності у дітей. 7. Гострі порушення гемодинаміки: • види шоку та механізми розвитку шоку; • причини розвитку шоку у дітей; • діагностика шоку; • невідкладна терапія. 8. Діагностика та інтенсивна терапія гострих порушень водно-електролітного обміну у дітей. 9. Інтенсивна терапія порушень системи гемостазу. 10. Алергічні реакції та анафілаксія. Клінічні прояви, діагностика, невідкладна допомога.		1. Виявляти дитину у невідкладному стані із використанням шкали раннього розпізнавання загроз. 2. Проводити оцінку пацієнта в стані загрози для життя за педіатричним трикутником. 3. Оцінювати стан свідомості за шкалою ком Глазго та за AVPU. 4. Проводити структуровану оцінку пацієнта за схемою ABCDE. 5. Визначати серцеві ритми. 6. Проводити менеджмент аритмій до та після зупинки кровообігу. 7. Забезпечувати високопотокową кисневу терапію з використанням назальних канюль. 8. Проводити розрахунок об'єму та складу інфузійної терапії при дегідратації у дітей. 9. Діагностувати порушення електролітного складу крові на підставі клінічних і лабораторних даних та проводити їх корекцію. 10. Діагностувати напружений пневмоторакс у дітей та надавати невідкладну терапію (допомогу). 11. Діагностувати шок за клінічними ознаками (час заповнення капілярів, оцінка ступеню мармуровості шкірних покривів, оцінці частоти серцевих скорочень та артеріального тиску). 12. Інтерпретувати результати вимірювання

11. Фульмінантна печінкова недостатність. 12. Невідкладна допомога при менінгококцемії. 13. Діагностика та інтенсивна терапія відносної та абсолютної наднирникової недостатності як причини гострих циркуляторних порушень. 14. Діагностика гострого ураження нирок. 15. Гострі екзогенні отруєння у дітей. Алгоритм дій, інтенсивна терапія. 16. Діагностика та терапія нозокоміальної інфекції, інтерпретація антибіотикограми нозокоміальних інфектів. 17. Невідкладна допомога при опіках. 18. Невідкладна допомога при обмороженнях. 19. Невідкладна допомога при утопленнях. 20. Тактика першої лікарської допомоги на догоспітальному етапі при станах, що потребують невідкладної допомоги. 21. Педіатричний трикутник, шкали раннього розпізнавання невідкладного стану. 22. Розпізнавання та надання невідкладної допомоги при гемодинамічно нестабільних порушеннях серцевого ритму і провідності). 23. Алгоритм базової підтримки життя у дітей. 24. Алгоритм розширеної підтримки життя у дітей. 25. Особливості реанімації новонароджених. 26. Особливості реанімації дітей до одного року. 27. Особливості реанімації дітей та підлітків. 28. Особливості реанімації дітей з зупинкою кровообігу внаслідок травми. 29. Зворотні причини зупинки кровообігу (гіпоксія, гіповолемія, гіпер-/гіпокаліємія, гіпо-/гіпертермія, тромбоз, пневмоторакс напружений, тампонада, токсини та/або медикаментозні отруєння). 30. Помилки при наданні невідкладної допомоги.	центрального венозного тиску. 13. Інтерпретувати показники газового складу крові. 14. Інтерпретувати показники кислотно-лужного стану крові. 15. Провести неінвазивне визначення центрального венозного тиску та інтерпретувати результати вимірювання. 16. Оцінювати метаболічну складову циркуляторної недостатності. 17. Проводити невідкладну волемічну підтримку при шоках у дітей. 18. Забезпечити стартову інотропну та вазопресорну підтримку при гострій циркуляторній недостатності. 19. Інтерпретувати данні антибіотикограми. 20. Інтерпретувати показники коагулограми. 21. Проводити седацію при невідкладній електричній кардіоверсії. 22. Розпізнавати ознаки жорстокого поводження з дитиною. 23. Працювати в команді при наданні невідкладної допомоги, брати на себе роль лідера.
---	--

Практичні навички / компетентності

№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Непрямий масаж серця у немовлят і дітей старшого віку	С

2.	Штучна вентиляція легень за допомогою маски та мішка Амбу	C
3.	Встановлення повітроводів	C
4.	Встановлення ларингеальної маски та iGel	C
5.	Вилучення стороннього тіла з верхніх дихальних шляхів у дітей)	C
6.	Встановлення назогастрального та орогастрального зонду	C
7.	Катетеризація периферичної вени методом венепункції	C
8.	Катетеризація пупкової вени та артерії	B
9.	Закладання внутрішньокісткового доступу	B
10.	Санація дихальних шляхів	D
11.	Люмбальна пункція	C
12.	Вібраційний масаж	D
13.	Постуральний дренаж	D
14.	Викладання дитини в пронпозицію	D
15.	Подання кисню дитині через назальні канюлі, лицьові маски різного типу	C
16.	Використання пульсоксиметра та інтерпретація його показників	C
17.	Плевральна пункція при напруженому пневмотораксі	C
18.	Реєстрація електрокардіограми	C
19.	Моніторування ЕКГ за допомогою монітора пацієнта / монітора-дефібрилятора	D
20.	Неінвазивне визначення центрального венозного тиску	C
21.	Вимірювання внутрішньочерепного тиску	B
22.	Катетеризація сечового міхура	C
23.	Інтубація трахеї	C
24.	Використання автоматичного зовнішнього дефібрилятора	C
25.	Використання мануального дефібрилятора	C
26.	Зупинка масивних кровотеч методом тампонування рани	D
27.	Накладання джгут. (D)	D
28.	Накладання давячої пов'язки	D
29.	Введення еритроцитарної маси, свіжозамороженої плазми, тромбоцитарної маси, кріопреципиту, концентрату протромбінового комплексу	C
30.	Інтубація трахеї у новонароджених, проведення санації	C

31.	Забезпечення прохідності дихальних шляхів мануально	D
32.	Надання невідкладної допомоги дитині при обструкції дихальних шляхів стороннім тілом	D
33.	Проведення іммобілізації кінцівок при переломах	C
34.	Виконання стабілізації тазу при переломі	C
35.	Іммобілізація хребта та перекладання постраждалого на транспортний щит	C
OK 15		Дитяча ендокринологія
Навчальна мета		Надавати медичну допомогу дітям із захворюваннями ендокринної системи.
Знання		Уміння
1. Особливості росту і розвитку дітей від народження до завершення пубертату. 2. Нормальний і патологічний статевий розвиток дітей (передчасний статевий розвиток; затримка пубертату; гіпогонадізм; крипторхізм; порушення статевого диференціювання). 3. Йодний дефіцит та йододефіцитні захворювання. Соціальні наслідки та шляхи вирішення проблеми. 4. Синдром зоба у дітей. Етіологія, діагностика, диференційна діагностика. Вузловий та багатовузловий зоб. 5. Дифузний нетоксичний зоб. Етіологія, епідеміологія, діагностика, лікування та профілактика. 6. Автоімунний тиреоїдит. 7. Гіпотиреоз вроджений і набутий. Клінічні і гормональні ознаки. Діагностика, лікування та спостереження. 8. Синдром гіпертиреозу. 9. Дифузний токсичний зоб (хвороба Грейвса). Тиреотоксикоз. 10. Ожиріння у дітей: причини, діагностика, підходи до корекції. Метаболічний синдром в дитячому віці. 11. Порушення вуглеводного обміну: цукровий діабет, порушення толерантності до глюкози, порушення глікемії натще (критерії діагностики); типи цукрового діабету у дітей, їх диференційна діагностика, особливості лікування;		Оцінити зріст дитини відповідно статі та віку. Призначити додаткові дослідження дитині з затримкою зросту, оцінити їх результати. Призначити додаткові дослідження дитини із високорослістю, оцінити їх. Сформувати підозру щодо наявності ендокринної причини порушень росту дитини та спрямувати її до дитячого ендокринолога. Розрахувати індекс маси тіла. Оцінити його значення відповідно статі і віку дитини. Встановити наявність надлишкової маси тіла/ожиріння. Призначити додаткові дослідження дитині для визначення причини ожиріння. Сформувати підозру щодо наявності ендокринної причини ожиріння та спрямувати до дитячого ендокринолога. Консультувати дитину/її батьків щодо дієтичного харчування та рухової активності дитини із надлишковою масою тіла/ожирінням. 9. Визначити наявність дефіциту маси тіла, провести обстеження для визначення його причини. Сформувати підозру щодо наявності ендокринної причини дефіциту маси тіла та спрямувати до дитячого ендокринолога. 10. Визначити стать дитини при народженні. Оцінити статевий розвиток дитини за шкалою Таннера. 11. Оцінка стану зовнішніх статевих органів за Прадером. 12. Призначити додаткові дослідження у разі виявлення порушень статевого розвитку дитини та оцінити їх результати. 13. Оцінити результати перорального тесту толерантності до глюкози. 14. Оцінити показник глікозильованого гемоглобіну.

• особливості харчування дитини з цукровим діабетом; • ознаки діабетичного кетоацидозу, особливості харчування дитини з діабетичним кетоацидозом; • ознаки гіпоглікемії. 12. Ендокринна артеріальна гіпертензія у дітей: причини і обстеження. 13. Ендокринні причини судомного синдрому. 14. Причини синдрому гіперандрогенії / вірильного синдрому. 15. Клінічні прояви нецукрового діабету, диференційна діагностика синдрому поліурії-полідипсії. 16. Хронічна надниркова недостатність (первинна і вторинна), діагностика та лікування. 17. Клінічні і гормональні ознаки гіпо- та гіперпаратирозу. 18. Клінічні, біохімічні і гормональні ознаки вродженої дисфункції кори надниркових залоз (ВДКНЗ): - сільтратна форма; - проста вірильна форма; - некласична вірильна форма. 19. Клінічні і гормональні ознаки гіперкортицизму (синдрому Кушинга). 20. Ендокринні причини аменореї.	13. Діагностувати порушення вуглеводного обміну. Сформувати підозру щодо наявності цукрового діабету та спрямувати дитину до ендокринолога. 14. Надати рекомендації щодо харчування і фізичної активності дитині з цукровим діабетом I типу. 15. Надати рекомендації щодо харчування дитині із порушеннями вуглеводного обміну/ метаболічним синдромом/ цукровим діабетом II типу. 16. Призначити додаткові дослідження дитині з артеріальною гіпертензією (АГ) та оцінити їх результати. Сформувати підозру щодо наявності ендокринних причин підвищення артеріального тиску та скерувати дитину до дитячого ендокринолога. 17. Призначити додаткові дослідження дитині з судомним синдромом та оцінити їх результати. Сформувати підозру про наявність ендокринних причин судом та скерувати дитину до дитячого ендокринолога. 18. Призначити додаткові дослідження дитині з частими переломами, остеопорозом / остеопенією. Оцінити їх результати. Сформувати підозру про наявність ендокринних причин та скерувати дитину до дитячого ендокринолога. 19. Призначити додаткові дослідження дитині з полідипсією/ поліурією. Оцінити їх результати. Сформувати підозру про наявність ендокринних причин та скерувати дитину до дитячого ендокринолога. 20. Оцінити результати пальпації молочних залоз у хлопчика. 21. Оцінити результати пальпації щитоподібної залози. 22. Оцінити функцію щитоподібної залози. 23. Призначити додаткові дослідження (сонографічні, біохімічні) дитині з підозрою на захворювання щитоподібної залози. Оцінити їх результати. 24. Проводити профілактику йододефіцитних захворювань шляхом корекції дієти та призначення йодовмісних препаратів дітям із груп ризику. 25. Оцінити результати неонатального скринінгу на вроджений гіпотиреоз, ВДКНЗ. 26. Здійснювати моніторинг ефективності лікування вродженого і набутого гіпотиреозу. 27. Провести корекцію дози лівотироксину дитині з гіпотиреозом. 28. Здійснювати моніторинг ефективності лікування гіпофізарного нанізму.
---	--

	29. Призначити лікування дитині у стані гіпоглікемії, гіпоглікемічної коми. 30. Призначити лікування дитині у стані діабетичного кетоацидозу, кетоацидотичної коми. 31. Діагностувати артеріальну гіпертензію у дитини відповідно до її статі, віку і зросту. Призначити обстеження для визначення ендокринної причини АГ. 32. Розрахувати дозу вітаміну D для профілактики його дефіциту, визначити критерії контролю. 33. Розрахувати дозу препаратів йоду для профілактики його дефіциту.
--	---

Практичні навички / компетентності

№ з/п	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Збір анамнезу	C
2.	Проведення клінічного обстеження дітей різних вікових груп)	C
3.	Проведення антропометрії дитини різного віку	D
4.	Використання графіків росту та центильних таблиць	C
5.	Розрахунок індексу маси тіла (ІМТ)	D
6.	Визначення наявності яєчок в калитці у хлопчиків	C
7.	Дослідження глюкози в крові глюкометром, оцінка результату	C
8.	Проведення і оцінка перорального тесту толерантності до глюкози	C
9.	Дослідження сечі на наявність кетонів, оцінка результату	C
10.	Пальпація щитоподібної залози	C
11.	Здійснити забір крові для проведення неонатального скринінгу на вроджений гіпотиреоз, ВДКНЗ	C
12.	Надати першу допомогу дитині з гіпоглікемією	C
13.	Надати першу допомогу дитині з кетоацидозом, кетоацидотичною комою на догоспітальному етапі	C
14.	Перша допомога дитині з гострою наднирковою недостатністю	C

ОК 16	Клінічна імунологія
Навчальна мета	Діагностувати та надавати медичну допомогу дітям з первинними та вторинними імунодефіцитами.
Знання	Уміння
1. Поняття про імунітет. Основні фактори імунітету. 2. Вікові особливості імунної системи. 3. Методи обстеження імунної системи. 4. Клінічні ознаки та лабораторна діагностика ознаки первинних імунодефіцитів.	1. Виконати лікарський огляд органів імунної системи. 2. Призначити додаткові дослідження дитині із ознаками імунодефіциту та оцінити їх результати (показники загального аналізу крові, рівня імуноглобулінів сироватки крові, субпопуляції лімфоцитів тощо).

5. Скринінгові методи дослідження при підозрі на імунodefіцит. 6. Первинні імунodefіцити: визначення, класифікація. 7. Вторинні імунodefіцити. 8. Трансплантація гемопоетичних стовбурових клітин.		3. Встановити наявність порушень фагоцитарної ланки імунної системи. 4. Встановити наявність порушень системи комплементу. 5. Провести диференційну діагностику первинних та вторинних імунodefіцитів. 6. Сформувати підозру щодо наявності первинного імунodefіциту та скерувати пацієнта до імунолога.
Практичні навички / компетентності		
№ з/п	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Збір анамнезу у пацієнта з підозрою на первинний імунodefіцит	С
2.	Об'єктивне обстеження дитини із підозрою на імунodefіцит	С
3.	Розрахунок дози доведеного імуноглобуліну	С
OK 17		Імунопрофілактика
Навчальна мета		Проводити імунопрофілактику інфекційних хвороб у дітей
Знання		Уміння
1. Основи імунної відповіді та її механізми при проведенні вакцинації. 2. Класифікація лікарських засобів для імунопрофілактики. 3. Засади виготовлення лікарських засобів для імунопрофілактики. 4. Нормативно-правові засади проведення імунопрофілактики в Україні. 5. Календар щеплень. 6. Вакцинація дітей з порушенням календаря щеплень. 7. Правила поєднання лікарських засобів для пасивної імунопрофілактики. 8. Екстрена імунопрофілактика. 9. Правила транспортування, зберігання та утилізації лікарських засобів для імунопрофілактики. 10. Правила введення лікарських засобів для імунопрофілактики. 11. Несприятливі події після імунопрофілактики (НППІ). 12. Протипоказання до проведення імунопрофілактики. 13. Імунопрофілактика окремих інфекційних хвороб.		1. Оцінити вакцинальний статус дитини за календарем щеплень. 2. Призначати щеплення за віком. 3. Скласти індивідуальний календар вакцинації. 4. Скласти календар щеплень при порушеному графіку вакцинації. 5. Призначати щеплення за станом здоров'я. 6. Призначати щеплення за епідемічними показаннями. 7. Призначити щеплення поза календарем (рекомендовані вакцини). 8. Визначити наявність протипоказань до вакцинації. 9. Оцінювати місцеву реакцію після введення лікарських засобів для імунопрофілактики. 10. Визначити причинно-наслідковий зв'язок між НППІ та проведеною вакцинацією. 11. Розпізнати ознаки та проводити диференційну діагностику анафілаксії після введення лікарських засобів для імунопрофілактики. 12. Оцінити результати лабораторних досліджень стосовно імунопрофілактики. 13. Консультувати з питань імунопрофілактики. 14. Зберігати, транспортувати та утилізувати лікарські засоби для імунопрофілактики.

Практичні навички / компетентності		
№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Введення лікарських засобів для імунопрофілактики	D
2.	Розміщення засобів для імунопрофілактики у холодильник	D
3.	Збирання сумки-холодильників для транспортування засобів для імунопрофілактики	D
4.	Надання невідкладної допомоги при анафілаксії	C
5.	Проведення «шейк-тесту»	D
6.	Консультування батьків щодо заповнення інформованої згоди	D
OK 18		Хірургія дитячого віку
Навчальна мета		Вміти розпізнати захворювання, що потребують хірургічного втручання.
Знання		Уміння
1. Загальні принципи обстеження дітей і діагностики гострої хірургічної патології органів черевної порожнини, легень та плеври. 2. Нетравматичні невідкладні хірургічні стани у дітей (запальні захворювання черевної порожнини («гострий живіт»); гострий апендицит, дивертикуліт, первинний перитоніт). 3. Синдром блювання у дітей, обумовлений хірургічними захворюваннями (заворот середньої кишки у немовлят, природжений гіпертрофічний пілоростеноз, інвагінація кишечника). 4. Синдром закрепу (хвороба Гіршпрунга). 5. Синдром набряклої калитки (заворот яєчка, заворот ознак гідатиди Морганії). 6. Гнійно-запальні захворювання (гострий гематогенний остеомієліт; деструктивна пневмонія). 7. Стани які не потребують негайного оперативного втручання (пупкова кила; пахова кила). 8. Травма органів черевної порожнини у дітей, алгоритм надання допомоги. 9. Невідкладна урологія дитячого віку (травматичні ушкодження органів сечовивідної системи, гостра затримка сечі), алгоритм надання допомоги. 10. Новоутворення у дітей (доброякісні новоутворення у дітей; гемангіоми).		1. Оцінити дані анамнезу, огляду дитини і проаналізувати значимість різних симптомів і синдромів у дитини зі скаргами на болі в животі/блювоту/закріп. 2. Оцінити дані перкусії, аускультатії і пальпації живота у дитини з больовим абдомінальним синдромом, виявити симптоми подразнення очеревини. 3. Оцінити стан дитини при динамічному спостереженні. 4. Діагностувати травматичне ушкодження паренхіматозного органу черевної порожнини. 5. Підготувати дитину до ендоскопічних досліджень та УЗД, встановити покази до невідкладних ендоскопічних досліджень 6. Інтерпретувати дані рентгенограми при діагностиці кишкової непрохідності. 7. Користуватися діагностичними шкалами Alvorado та її педіатричною модифікацією - шкала Samuel. 8. Оцінити рентгенограму грудної клітини (виявлення емпієми плеври, пневмоторакс).

Практичні навички / компетентності		
№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Збір анамнезу захворювання та оцінка його перебігу у дітей з гострою хірургічною патологією	С
2.	Перкусія, аускультация і пальпація живота у дитини з больовим абдомінальним синдромом	С
3.	Розпізнавання клінічних симптомів та подразнення очеревини при гострому апендициті у дітей	С
4.	Пальцеве дослідження прямої кишки	С
5.	Катетеризація вени за Сельдингером	В
6.	Катетеризація шлунку і дванадцятипалої кишки у дітей з синдромом блювання	С
7.	Катетеризація сечового міхура	С
8.	Постановки сифонної клізми	С
9.	Клінічне ультразвукове дослідження в точці інтересу (point-of-care ultrasound, PoCUS)	В
10.	Клінічне ультразвукове дослідження грудної клітки (BLUE-протокол)	В
11.	Опис рентгенограми грудної клітини	С
12.	Пункція плевральної порожнини	В
13.	Визначення симптомів «гострого живота» симптом Ровзінга (Rovsing), симптом поперекового м'яза (Psoas sign), симптом затульного м'яза (Obturator sign), симптом Щоткіна-Блюмберга, симптом «зайчика» або симптом «стрибків»	С
ОК 19		Дитяча ортопедія та травматологія
Навчальна мета		Надавати медичну допомогу дітям при травмі та дітям із ортопедичної патологією.
Знання		Уміння
1. Етапи формування скелету у дітей. 2. Особливості будови кісток. 3. Дисплазія кульшових суглобів. 4. Кривошия. Клінічні прояви та диференційна діагностика. 5. Порушення постави. Клінічні прояви, методи профілактики і лікування. 6. Плоскостопість. Клінічні прояви, методи діагностики і лікування. 7. Методи діагностики ортопедичних захворювань (УЗД, рентгенодіагностика). 8. Особливості переломів у дітей. Алгоритм надання допомоги при переломах у дітей.		1. Оцінити дані анамнезу та визначити групи ризику. 2. Відрізняти установчу і м'язову кривошию. 3. Розпізнавати клінічні симптоми та ознаки дисплазії кульшових суглобів. 4. Проводити диференційну діагностику з шийним лімфаденітом і пухлинами. 5. Знати основні клінічні ознаки дисплазії кульшових суглобів. 6. Оцінка ультразвукового дослідження кульшових суглобів. 7. Діагностувати порушення постави за даними загального огляду дитини. 8. Володіти методами профілактики порушення постави. 9. Оцінити рентгенограму кісток у дітей. 10. Контролювати стан дитини, яка знаходиться на амбулаторному лікуванні після оперативного

		лікування травми або ортопедичної патології. Скерувати дитину із плоскостопістю, ДЦП, іншою ортопедичною або неврологічною патологією, яка супроводжується порушенням рухових функцій, до дитячого ортопеда-травматолога для вирішення питання про можливість оперативного лікування.
Практичні навички / компетентності		
№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Збір анамнезу у пацієнтів з ортопедичними захворюваннями	С
2.	Ортопедичний огляд дитини до 1 року	С
3.	Визначення клінічних симптомів та ознак дисплазії кульшових суглобів	С
4.	Розпізнавання ознак сколіозу і плоскостопості	С
5.	Зупинка кровотечі, накладання джгута на верхні та нижні кінцівки.	С
6.	Проведення іммобілізації кінцівок при переломах	С
7.	Виконання стабілізації тазу при переломі	С
8.	Іммобілізація хребта та перекладання постраждалого на транспортний щит	С
ОК 20	Генетика та метаболічні захворювання	
Навчальна мета	Діагностика та надання допомоги дітям з генетичними захворюваннями. Володіння основами медико-генетичного консультування.	
Знання		Уміння
1. Структура та функції ДНК і РНК; геном, поліморфізм ДНК, мітоз, теломерази, мейоз, транскрипція та трансляція, гени, генна експресія. 2. Роль спадковості в патології людини, методи медичної генетики. 3. Пропедевтика спадкової патології. 4. Класифікація спадкових хвороб та вроджених вад розвитку. 5. Хромосомні хвороби, види хромосомних аномалій (числові аберації та структурні перебудови, мозаїцизм). 6. Моногенні хвороби. Типи успадкування (аутосомно-домінантний, аутосомно-рецесивний, Х-зчеплений, голандричний). Пенетрантність та експресивність. 7. Хвороби зі спадковою схильністю (мультифакторні захворювання). 8. Поняття орфанних захворювань. 9. Спадкові захворювання з порушенням обміну речовин, Основні групи та загальні характеристики.		1. Збирати спадковий анамнез. 2. Описати фенотип із застосуванням генетичного глосарію. 3. Оцінка моторного, психічного та мовленнєвого розвитку, комунікативних навичок у дітей раннього віку. 4. Оцінити динаміку психомоторного розвитку дитини. 5. Провести синдромальну оцінку фенотипу. 6. Запідозрити хромосомне захворювання. 7. Призначати і оцінити результати каріотипування, спеціальних біохімічних методів обстеження та ДНК-діагностики, УЗД і біохімічного скринінгу вагітних. 8. Оцінити результати неонатального скринінгу та скласти алгоритм подальших дій у випадку наявних відхилень. 9. Надати невідкладну допомогу пацієнтам із гіперамонемією, лактат-ацидозом, гіпоглікемією та при підозрі на метаболічну кризу. 10. За даними родоводу визначити тип успадкування та розрахувати генетичний ризик у

10. Захворювання з порушенням обміну амінокислот (АМК): фенілкетонурія, гомоцистиурія, порушення обміну АМК з ранньою неонатальною маніфестацією (лейциноз, тирозиноз). 11. Захворювання з порушенням обміну вуглеводів (глікогенози, галактоземія). 12. Лізосомні хвороби накопичення (мукополісахаридози, нейроліпідози). Мітохондріальні хвороби. Епігенетичні чинники. 15. Методи діагностики спадкових хвороб (клініко-генеалогічний аналіз, цито-генетичні, спеціальні біохімічні в т.ч. фермент-діагностика, молекулярно-цитогенетичні (FISH), молекулярно-генетичні), неонатальний скринінг. 16. Сучасні підходи до лікування спадкових хвороб, включаючи дієтотерапію, ферментзамісну терапію, використання модуляторної терапії мутантних генів при окремих захворюваннях. 17. Методи профілактики спадкових хвороб: проведення медико-генетичного консультування з визначенням ризику для нащадків, пренатальна діагностика (УЗД, біохімічний скринінг, інвазивна пренатальна діагностика). Преконцепційна профілактика.	сім'ї. 11. Запідозрити наявність у дитини спадкового метаболічного та мітохондріального захворювання та скерувати дитину на консультацію до спеціаліста. 12. Проводити призначене лікування захворювання порушення обміну речовин. Оцінювати його ефективність. 13. Проводити призначене генетиком лікування хромосомної патології. Оцінювати його ефективність.
---	--

Практичні навички / компетентності

№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Описання фенотипу пацієнта	C
2.	Створення графічного зображення спадкового анамнезу (генеалогічного дерева)	C
3.	Неврологічний огляд дитини різного віку	C
4.	Перевірка рефлексів дитини в періоді новонародженості	C
5.	Розпізнавання основних клінічних симптомів та синдромів ураження нервової системи у дітей різного віку	C
6.	Забір зразку крові дитини для проведення неонатального скринінгу.	D
7.	Оформлення паспортної частини неонатального скринінгу	D
8.	Виконання алгоритму дій при підозрі на метаболічну кризу	C
9.	Виконання алгоритму дій при виявленому синдромі гіперамонемії.	C
10.	Навички ефективного медичного спілкування	D

ОК 21		Дитяча неврологія	
Навчальна мета		Діагностувати та надавати медичну допомогу дітям з захворюваннями нервової системи.	
Знання		Уміння	
1. Анатомія та фізіологія центральної та периферичної нервової системи. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей. 2. Семіотика захворювань нервової системи у дітей. 3. Основні клінічні синдроми ураження нервової системи у новонароджених і дітей раннього віку. 4. Основні клініко-діагностичні критерії захворювань нервової системи у дітей, показання до направлення до дитячого невролога: - головний біль (первинний, вторинний), включно з мігренню; - епілепсія у дітей: семіотика епілептичних випадків, фебрильні судоди. - вроджені вади розвитку головного та спинного мозку (гідроцефалія, spina bifida та ін.) дитячий церебральний параліч - спадкові нейродегенеративні та нейрометаболічні захворювання. - м'язові та нервово-м'язові захворювання. травми головного та спинного мозку 5. Невідкладні стани в клініці дитячої неврології: епілептичний статус, гострі порушення мозкового кровообігу. 6. Медико-соціальна реабілітація дітей з органічним ураженням нервової системи, в тому числі принципи раннього втручання.		1. Оцінити результати обстеження неврологічного статусу у дітей різного віку. 2. Розпізнавати основні клінічні симптоми та синдроми, які свідчать про ураження нервової системи. 3. Призначити діагностичні процедури та інструментальні методи нейровізуалізації (НСГ, МРТ, КТ), електроенцефалографію (ЕЕГ), електронейроміографію (ЕНМГ), метаболічне та генетичне тестування. 4. Інтерпретація поширених нейровізуалізаційних ознак аномалій при КТ, МРТ та УЗД. 5. Діагностувати затримку моторного, психічного та мовленнєвого розвитку, поведінкові порушення та порушення комунікативної сфери у дітей раннього віку. 6. Провести диференційну діагностику між первинним та вторинним головним болем. 7. Провести диференційну діагностику судомного синдрому у дітей. 8. Запідозрити органічне та/ або метаболічне ураження нервової системи у дитини та скерувати її на консультацію до дитячого невролога. 9. Виконувати призначене неврологом лікування та оцінювати його ефективність. 10. Консультувати батьків новонароджених дітей та немовлят, які відносяться до групи ризику щодо формування інвалідизуючої патології, з питань раннього обстеження та раннього втручання. 11. Знати основні принципи медико-соціальної реабілітації дітей з органічним ураженням нервової системи.	
Практичні навички / компетентності			
№	Перелік практичних навичок / компетентностей		Рівень оволодіння

1.	Збір анамнезу у пацієнтів з захворюваннями нервової системи	C
2.	Неврологічний огляд новонароджених та немовлят	C
3.	Неврологічний огляд дітей	C
4.	Оцінка моторного, психічного та мовленнєвого розвитку, комунікативних навичок у дітей раннього віку (C)	C
5.	Розпізнавання основних клінічних симптомів та синдромів ураження нервової системи у дітей різного віку	C
6.	Надання першої допомоги при фебрильних судомах	C
7.	Надання першої допомоги при епілептичному статусі	C
8.	Надання першої допомоги при гострому порушенні мозкового кровообігу	C
9.	Навички ефективного медичного спілкування	D

ОК 22	Захворювання ЛОР-органів	
Навчальна мета	Діагностувати та надавати медичну допомогу дітям з захворюваннями ЛОР-органів.	
Знання		Уміння
1. Клінічна анатомія та фізіологія ЛОР-органів.		1. Виконувати огляд ЛОР-органів (передня риноскопія, орофарингоскопія, отоскопія).
2. Анатомо-фізіологічні особливості ЛОР-органів у дітей.		2. Забезпечити адекватне дихання при вродженій атрезії хоан у новонародженого.
3. Методи обстеження ЛОР-органів (передня риноскопія, орофарингоскопія, отоскопія).		3. Оцінити ступінь стенозу гортані у дітей при вродженому стридорі, гострому обструктивному ларингіті, травмах гортані, хронічних стенозах гортані.
4. Діагностика вроджених вад розвитку ЛОР-органів (атрезія хоан, ларингомалія, мікротія, розщеплення піднебіння)		4. Оцінити слухову функцію у дітей першого року життя.
5. Етіологія, патогенез, особливості перебігу, лікування гострих та хронічних захворювань вуха.		5. Призначати антибактеріальні препарати дітям із бактеріальними інфекціями ЛОР-органів.
6. Етіологія, патогенез, особливості перебігу, лікування гострих та хронічних захворювань носа та приносних пазух (риносинусит, алергічний риніт, хронічний риніт).		6. Менеджмент пацієнта з синдромом біль в горлі (застосування шкал Центор, МакАйзек, FeverPain, критерії Paradise).
7. Етіологія, патогенез, особливості перебігу, лікування гострих та хронічних захворювань глотки (назофарингіт, тонзиліт, фарингіт)		7. Розпізнавати симптоми, що свідчать про розвиток ускладнень та потребують консультації отоларинголога.
		8. Менеджмент пацієнта з рекурентними захворюваннями ЛОР-органів. Надавати невідкладну допомогу при стенозі

8. Етіологія, патогенез, особливості перебігу, лікування гострих та хронічних захворювань гортані і трахеї (ларингіт, гострий стенозуючий ларингіт, трахеїт). Принципи раціональної антибіотикотерапії бактеріальних захворювань ЛОР-органів. Скринінг слуху у новонароджених.		гортані у дітей.
11. Основні невідкладні стани в отоларингології (носові кровотечі, сторонні тіла, стеноз гортані).		10. Надавати невідкладну допомогу при сторонніх тілах ЛОР-органів. Виконувати зупинку носової кровотечі. 12. Консультувати батьків стосовно показань до аденотомії та тонзилотомії 13. Консультувати батьків новонародженої дитини з питань скринінгу слуху та своєчасної адекватної реабілітації слухового аналізатора (слухопротезування, кохлеарна імплантація, заняття з сурдопедагогом та логопедом).
Практичні навички / компетентності		
№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Отоскопія	C
2.	Передня риноскопія	C
3.	Визначення дихальної функції носа	C
4.	Орофарингоскопія	C
5.	Зупинка носової кровотечі	C
6.	Туалет зовнішнього слухового ходу	D
7.	Видалення сірчаної пробки	C
8.	Видалення стороннього тіла ротоглотки	C
9.	Надання першої допомоги при живому сторонньому тілі зовнішнього слухового ходу	C
10.	Надання першої допомоги при атрезії хоан у новонароджених	C
11.	Конікотомія	C
12.	Навички ефективного медичного спілкування	D
ОК 23		Дитяча гінекологія
Навчальна мета		Вміти розпізнати захворювання, що потребують втручання гінеколога дитячого та підліткового віку.
Знання		Уміння
1. Анатомо-фізіологічні особливості жіночої статеві системи в дитячому та підлітковому віці. Нейро-гуморальна регуляція статеві		1. Оцінити дані анамнезу захворювання, визначити ранні симптоми гінекологічної патології та скерувати пацієнтку до дитячого гінеколога.

системи в дитячому та пубертатному віці.	2. Розпізнати клінічні симптоми та симптоми подразнення очеревини при «гострому животі» у дівчат.
3. Загальні принципи, методи та методики обстеження дівчаток і дівчат-підлітків з гінекологічною патологією.	3. Оцінити результати об'єктивного обстеження дитини з визначенням фізичного, статевого розвитку, менструальної функції (при її наявності) та їх порушень.
4. Фізичний та статевий розвиток дівчаток і підлітків та їх порушення (передчасний статевий розвиток, затримка статевого розвитку, порушення статевого диференціювання).	4. Оцінити результати пальпації молочних залоз, живота, огляду зовнішніх статевих органів.
5. Гіперандрогенія (синдром полікістозних яєчників, адено-генітальний синдром).	5. Оцінити результати антропометрії, ІМТ, морфотип дівчинки.
6. Порушення менструальної функції (аменорея, оліго-опсоменорея, дисменорея, аномальна маткова кровотеча пубертатного періоду).	6. Оцінити стадію статевого розвитку за Таннером.
7. Вагітність у неповнолітніх. Особливості перебігу гестації та пологів в підлітковому віці.	7. Проаналізувати значимість різних симптомів і синдромів у дитини зі скаргами на болі в животі, виділень із статевих шляхів та порушення менструальної функції.
8. Аномалії та вади розвитку жіночої статевої системи (синдром Майера-Рокитанського-Кюстера-Хаузера, подвоєння матки та піхви, в тому числі при наявності часткової, чи повної атрезії статевого тракту з утрудненням відтоку менструальної крові).	8. Оцінити результати перкусії, аускультації та пальпації живота, оцінити наявність симптомів подразнення очеревини.
9. «Гострий живот» в гінекології дитячого та підліткового віку, диференціальна діагностика з гострою хірургічною патологією (овуляторний синдром, апоплексія яєчників, розрив кісточки яєчника, перекрути придатків матки, позаматкова вагітність).	9. Проводити динамічне спостереження та оцінювати його результати.
10. Запальні захворювання жіночої статевої системи у дівчаток та дівчат-підлітків (неспецифічні, специфічні): — гострий вульвіт, вульвовагініт (в тому числі на фоні стороннього тіла піхви, глистяної інвазії), сальпінгоофорит; — загострення хронічного вульвіту, вульвовагініту, сальпінгоофориту; — захворювання, що передаються статевим шляхом.	10. Діагностувати травматичне ушкодження статевих органів.
11. Пухлини жіночої статевої системи в дитячому та підлітковому віці (доброякісні, злоякісні): — пухлини зовнішніх статевих органів; пухлини та пухлиноподібні утворення яєчників.	11. Підготувати дитину до ехографії та встановити показання до невідкладних досліджень.
	12. Оцінити результати клінічного ультразвукового дослідження органів малого таза, молочних залоз.
	13. Інтерпретувати результати променевих методів обстеження (УЗД, КТ, МРТ, рентгенограми черепа, кисті) при діагностиці гінекологічної патології.
	14. Інтерпретувати результати клінічних, біохімічних, імуноферментних, бактеріологічних, бактеріоскопічних досліджень, гормонограм.
	15. Оцінити характер крововтрати і клінічні симптоми анемізації організму при аномальній матковій кровотечі у дівчат- підлітків.
	16. Призначати та інтерпретувати результати гемограм, коагулограм.
	17. Рекомендувати засоби контрацепції для запобігання непланованій вагітності неповнолітнім.

12. Травми статевих органів у дівчат і підлітків (у тому числі внаслідок зґвалтування), алгоритм надання допомоги.		
13. Захворювання молочної залози у дівчаток та дівчат-підлітків.		
Контрацепція у підлітків.		
Практичні навички / компетентності		
№ з/п	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Збір анамнезу із урахуванням перебігу вагітності у матері, преморбідного фону, скарг пацієнтки (матері/опікуна) щодо статевої системи	C
2.	Об’єктивне обстеження дитини з визначенням фізичного та статевого розвитку	C
3.	Пальпація молочних залоз, живота, огляд зовнішніх статевих органів.	C
4.	Перкусія, аускультация і пальпація живота у дитини з больовим абдомінальним синдромом	C
5.	Перевірка симптомів подразнення очеревини	C
6.	Антропометрія	D
7.	Розрахунок індексу маси тіла	D
8.	Катетеризація сечового міхура	C
9.	Постановка сифонної клізми	D
10.	Визначення симптомів «острого живота» симптом Ровзінга (Rovsing), симптом поперекового м’яза (Psoas sign), симптом затульного м’яза (Obturator sign), симптом Щоткіна-Блюмберга, симптом «зайчика» або симптом «стрибків»	C
11.	Розрахунок гірсутного числа за шкалою Ферімана-Голвея	C
12.	Навички ефективного медичного спілкування	D
ОК 24		Основи онкології дитячого віку
Навчальна мета		Володіти основами діагностики онкологічних захворювань дитячого віку, вміти проводити спостереження за онкохворою дитиною та надавати паліативну допомогу.
Знання		Уміння

1. Превалуючи злоякісні захворювання в дітей в різних вікових групах 2. Симптоми тривоги («червоні прапори») онкологічних захворювань у дітей 3. Ретинобластома. Клінічна картина, скринінг. 4. Нейробластома. Клінічна картина, симптоми підозри. 5. Нейробластома (пухлина Вільмса). Клінічна картина, симптоми підозри. 6. Пухлини ЦНС. Клінічна картина, симптоми підозри. 7. Пухлини кісток у дітей. Вибір первинного діагностичного методу. 8. Пухлини м'яких тканин та інших локалізацій у дітей. Симптоми підозри. 9. Принципи ведення та спостереження педіатром дитини, яка перенесла злоякісне захворювання. Вакцинація. 10. Принципи знеболення дітей з онкологічними захворюваннями. 11. Покази до проведення та основні принципи паліативної терапії. 12. Віддалені наслідки злоякісних захворювань у дітей, їх курація. 13. Тактика первинного обстеження, скерування, маршрут пацієнта із підозрою на злоякісне захворювання.	1. Запідозрити наявність онкологічного захворювання у дитини, ґрунтуючись на скаргах та результатах фізикального, лабораторного та інших методів обстеження (УЗД, КТ, МРТ). 2. Інтерпретувати комп'ютерні та магнітнорезонансні томограми. 3. Зібрати анамнез у дитини з підозрою на онкологічне захворювання. 4. Сформувати покази для скерування дитини до онколога. 5. Скласти перелік скринінгового обстеження у дитини з підозрою на онкологічне захворювання. 6. Оцінити інтенсивність болю у дітей за спеціальними шкалами. Вибір методу та проведення знеболення. 8. Створення плану нагляду та курації дитини, яка знаходиться в ремісії онкологічного захворювання.
---	--

Практичні навички / компетентності

№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Оцінка інтенсивності болю у дітей за спеціальними шкалами	С
2.	Введення знеболювальних препаратів	С
3.	Сформувати календар щеплень дитині, яка перенесла злоякісне захворювання	С
ОК 25	Паліативна допомога	
Навчальна мета	Надавати медичну допомогу дітям з невиліковними захворюваннями.	
Знання		Уміння

1. Філософія паліативної допомоги. 2. Принципи надання педіатричної паліативної допомоги. 3. Моделі педіатричної паліативної допомоги. 4. Групи дітей, що потребують паліативної допомоги. 5. Розуміння роботи мультидисциплінарної команди при наданні паліативної допомоги. 6. Основні симптоми в педіатричній паліативній допомозі та їх корекція. 7. Показники несприятливого прогнозу та погіршення стану. Корекція симптомів наприкінці життя. 8. Комунікації з пацієнтами та членами родини.		1. Оцінка нутритивного статусу дітей з невиліковними захворюваннями. 2. Вміння діагностувати біль у дітей різного віку. 3. Призначати протибільову терапію та контролювати її ефективність. 4. Визначати основні симптоми невиліковних захворювань . 5. Визначати показники несприятливого прогнозу та погіршення стану дитини з невиліковними захворюваннями. 6. Вміння сповіщати погані новини. 7. Уміти ефективно спілкуватися з іншими медичними працівниками, соціальними працівниками, духовниками, психологами. 8. Встановлювати довірливі стосунки з дітьми, які переносять невиліковні захворювання та їх батьками.
Практичні навички / компетентності		
№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Проведення антропометричних вимірювання дитини, яка потребує паліативної допомоги	С
2.	Розрахунок необхідного калоражу для дітей, які потребують паліативної допомоги	С
3.	Оцінка інтенсивності болю у дітей із невиліковними захворюваннями за спеціальними шкалами	С
4.	Проводити протибільову терапію	С
5.	Менеджмент симптомів невиліковних захворювань	С
6.	Скласти індивідуальний план паліативної допомоги	С
ОК 26		Підліткова медицина
Навчальна мета		Діагностувати та надавати медичну допомогу при захворюваннях у підлітків.
Знання		Уміння
1. Визначення підліткового віку. Ранній, середній та пізній пубертат. 2. Анатомо-фізіологічні особливості підлітків. 3. Психологічні особливості підлітків. Етапи статевого дозрівання. Шкала Таннера.		1. Виконувати загальний лікарський огляд. 2. Оцінити антропометричні показники та ІМТ у відповідності до віку і статі. 3. Оцінити статевий розвиток підлітка (хлопця та дівчини). Встановити психологічний контакт із підлітком.

5. Ризики періоду пубертату. 6. Аддиктивні варіанти поведінки. 7. Залежні варіанти поведінки. 8. Основи статевого виховання. Попередження ранньої вагітності. 9. Інфекції, що передаються статевим шляхом. 10. ВІЛ / СНІД. 11. Підліткові акне. 12. Особливості підлітків ЛГБТ спільноти. 13. Міжнародна стратегія ВООЗ/ЮНІСЕФ «Медико-психологічна допомога підліткам і молоді на основі дружнього підходу. Клініки, дружні до молоді». 14. Особливості перебігу гострих та хронічних захворювань у підлітків.	5. Оцінити психологічний статус підлітка. 6. Проводити базове психологічне консультування підлітка. 7. Оцінити стан підлітка при алкогольному сп'янінні. 8. Оцінити стан підлітка при вживанні психоактивних речовин. 9. Оцінити результати вимірювання артеріального тиску. 10. Оцінити дані пальпаторного обстеження молочних залоз та огляду зовнішніх статевих органів. 11. Надати рекомендації щодо використання методів контрацепції підліткам жіночої та чоловічої статі. 12. Провести бесіду щодо визначення ризиків періоду пубертату та їх попередження (куріння тютюну, вживання алкоголю та наркотиків, суїцидальна поведінка, попередження ранньої вагітності та інфекцій, що передаються статевим шляхом). 13. Запідозрити наявність ендокринної патології та скерувати пацієнта до ендокринолога. 14. Запідозрити наявність проблем із статевою системою підлітка та/ або на наявність вагітності та скерувати підлітка до гінеколога/ уролога/ андролога. 15. Запідозрити наявність хронічного захворювання та, у разі необхідності, скерувати пацієнта до відповідного спеціаліста. 16. Досягати лікувального комплаєнса (вміти переконати підлітка у необхідності проведення обстеження, лікування, дотримання профілактичних рекомендацій).
---	---

Практичні навички / компетентності

№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Проведення антропометрії	D
2.	Розрахунок індексу маси тіла	D
3.	Вимірювання артеріального тиску	D
4.	Пальпація молочних залоз, живота, огляд зовнішніх статевих органів	C
5.	Невідкладна допомога при отруєнні алкоголем	D
6.	Невідкладна допомога при втраті свідомості	C
7.	Навички ефективного медичного спілкування	D

ОК 27	Дерматологія
Навчальна мета	Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування захворювань і станів шкіри, волосся та нігтів.
Знання	Уміння
1. Анатомія та гістологія шкіри, волосся та нігтів у дітей. 2. Висип: характеристики та види, диференційна діагностика, алгоритм опису. 3. Відмінність інфекційних та неінфекційних екзантем. 4. Методи дослідження при захворюваннях шкіри. 5. Поширені вроджені пігментні або судинні ураження шкіри (невуси, гемангіоми) та захворювання, маркерами яких вони можуть бути (наприклад нейрофіброматоз, синдром Штурге-Вебера, тощо). Атопічний дерматит. Контагіозний моллюск, бородавки. 8. Ураження волосся (гіпертрихоз і випадіння волосся). Особливості алопеції у дітей, можливі причини алопеції. 9. Пігментні ураження (гіпер- та гіпопігментація). Контактний дерматит. Себорейний дерматит. Кропив'янка. Акне. Параінфекційні екзантеми у дітей. 15. Грибкові ураження нігтів у дітей, оніхомадезис як наслідок деяких інфекційних захворювань у дітей 16. Фізіологічні стани новонароджених, пов'язані із шкірою (еритема новонароджених, мілії та інше). Короста у дітей. Педикульоз у дітей. Псоріаз у дітей. 20. Невідкладні стани в дерматології – ексfolіативний дерматит, синдром Лайела, синдром Стівенса-Джонсона.	1. Проводити огляд шкіри, волосся, нігтів у дітей. Розпізнавати вид висипу та описувати його. 3. Проводити диференційну діагностику інфекційного та неінфекційного висипу. 4. Оцінити пігментні та судинні ураження шкіри. Запідозрити захворювання, що можуть бути пов'язанні із шкірними маркерами. 5. Призначити лікування дитині з атопічним дерматитом і контролювати його ефективність. 6. Призначити додаткові обстежити дитині з алопецією та оцінити їх результати. 7. Призначити лікування дитині з себорейним дерматитом та контролювати його ефективність. 8. Призначити лікування дитині з контактним дерматитом та контролювати його ефективність. 9. Діагностувати і лікувати гостру кропив'янку. 10. Діагностувати хронічну кропив'янку та скерувати дитину до алерголога. Діагностика та лікування акне у підлітків. 12. Проводити диференційну діагностику параінфекційних та інфекційних екзантем. 13. Діагностувати грибкове ураження нігтів. Провести диференційну діагностику з іншими видами ураження нігтів у дітей та підлітків 14. Провести диференційну діагностику фізіологічних станів новонароджених, пов'язаних із шкірою, та інших уражень шкіри новонароджених. 15. Діагностувати та призначити лікування корости у дітей. 16. Діагностувати та призначити лікування педикульозу у дітей. 17. Запідозрити псоріаз у дитини та скерувати пацієнта до дерматолога. Роз'яснювати дитині та її батькам причини

		дерматологічних захворювань, підходи до їх лікування та профілактики. 19. Вміти надавати невідкладну допомогу дітям із захворюваннями шкіри.
Практичні навички / компетентності		
№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Огляд шкіри, волосся, нігтів	C
2.	Опис елементів висипу	C
3.	Підбір засобів по догляду за шкірою для дитини з atopічним дерматитом	C
4.	Підбір засобів по догляду за шкірою для дитини з себорейним дерматитом	C
5.	Надання невідкладної допомоги дитині з ексфоліативним дерматитом	C
6.	Надання невідкладної допомоги при синдромі Лайела	C
7.	Надання невідкладної допомоги Стівенса-Джонсона	C
8.	Навички ефективного медичного спілкування	D
OK 28		Очні захворювання
Навчальна мета		Діагностувати та надавати медичну допомогу дітям з захворюваннями очей.
Знання		Уміння
1. Анатомія та фізіологія ока та його придатків. Методи обстеження в офтальмології. 3. Вроджені та набуті захворювання повік і слъзовідвідної системи. 4. Вроджені та набуті захворювання очного яблука. Вроджена глаукома. Ретинопатія новонароджених. 7. Вроджені та набуті захворювання зорового нерву. Косоокість. 9. Гострі та хронічні захворювання переднього та заднього відрізків ока.		1. Виконувати лікарський огляд ока та його придатків. 2. Надавати первинну медичну допомогу при травмі ока та його придатків. 3. Оцінити стан симетрії зіниць та їх реакцію на світло. 4. Оцінити здатність фіксації погляду та стеження у дітей першого року життя. Оцінити стан оптичних середовищ очей. Оцінити стан положення очей. Дослідити та оцінити рухи очей.
Практичні навички / компетентності		

№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Огляд очного яблука та прилеглих структур	С
2.	Визначення гостроти зору у новонароджених та дітей раннього віку (фіксація погляду та стеження)	С
3.	Визначення гостроти зору у дітей після 3-х років	С
4.	Визначення симетрії зіниць та їх реакції на світло	С
5.	Проведення тесту Брюкнера – «червоного рефлексу»	С
6.	Дослідження положення очей за корнеальними рефlekсами з тестом перекриття	В
7.	Дослідження рухливості очних яблук	С
8.	Надання першої допомоги при травмі ока та його придатків	С
9.	Інстиляції очних крапель	С
ОК 29		
Дитяча психіатрія		
Навчальна мета		
Діагностувати та надавати медичну допомогу дітям з психічними розладами. Організовувати реабілітаційну підтримку дітям з психічними розладами.		
Знання		Уміння
1. Поняття про психічну норму. 2. Вікові особливості психіки дітей. 3. Кризи розвитку. 4. Розлади аутистичного спектру. 5. Гіперкінетичні розлади (СДУГ). 6. Розлади поведінки у дітей. 7. Психози у дітей, дитяча шизофренія. 8. Дитяча епілепсія. 9. Емоційні розлади дитячого віку (біполярний афективний розлад у дітей, дитяча депресія). 10. Тривожні розлади у дітей. 11. Розумова відсталість. 12. Затримки психічного та мовленнєвого розвитку. 13. Заїкання, енурез, енкопрез. 14. Тикозні розлади. 15. Розлади харчової поведінки (анорексія, булімія). 16. Психосоматичні розлади у дітей. 17. Стресасоційовані розлади у дітей.		1. Проводити клінічне інтерв'ювання дітей різного віку. 2. Розпізнавати основні клінічні психопатологічні симптоми та синдроми. 3. Проводити нейропсихологічне дослідження. 4. Запідозрити наявність психічного захворювання у дитини та скерувати її до психіатра. 5. Організовувати реабілітаційну підтримку дітям з психічними розладами.

Практичні навички / компетентності		
№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Проведення клінічного інтерв'ю	С
2.	Визначення основних психопатологічних симптомів та синдромів	С
3.	Оцінка моторного, психічного, мовленнєвого розвитку, комунікативних навичок у дітей різного віку	С
4.	Проведення нейропсихологічного дослідження	С
5.	Проведення тестових методик CHAT та М- CHAT	С
6.	Проведення тесту SDQ	С
7.	Володіння навичками кризової інтервенції	С
ОК 30		Громадське здоров'я
Навчальна мета		Вміння оцінювати соціально важливі детермінанти, що впливають на стан здоров'я населення. Використовувати вплив лікаря на них.
Знання		Уміння
1. Основні законодавчі акти з питань охорони здоров'я дітей і підлітків в Україні. 2. Основні показники, що характеризують здоров'я населення. 3. Соціально значущі стани та хвороби – стан справ, визначення, розповсюдженість, профілактика тощо. 4. Локальні, національні та міжнародні структури громадського здоров'я. 5. Ключові соціальні детермінанти здоров'я та добробуту дитини. 6. Вплив складу сім'ї, соціально-економічних факторів на здоров'я дитини. 7. Громадські активи та ресурси для запобігання хворобам, травмам і пов'язаним із ними захворюваності та смертності. 8. Ресурси, які можуть бути доступні в медичних установах, включаючи добровільний сектор та суміжних медичних працівників. 9. Програми підтримки для сімей та дітей з особливими потребами в медичній допомозі.		1. Використовувати джерела даних щодо показників громадського здоров'я. Вміти аналізувати статистичні дані. 3. Оцінити соціальні фактори, що впливають на стан здоров'я конкретної дитини. 4. Проводити епідеміологічний нагляд та розслідування спорадичних випадків інфекційних захворювань. 5. Взаємодіяти зі школами та дошкільними дитячими закладами щодо основних факторів, що впливають на стан здоров'я дітей. 6. Вміти комунікувати з організованими групами населення, ЗМІ з питань громадського здоров'я та надання медичної допомоги. 7. Організовувати та надавати медичну допомогу дітям з особливими потребами. 8. Надавати психологічну та методичну підтримку родинам дітей з особливими потребами. 9. Взаємодіяти з органами соціальної опіки та нагляду з питань охорони здоров'я та безпеки дітей.

Національна програма вакцинації. 11. Основи охорони здоров'я дитини в організованому дитячому колективі. 12. Профілактичні та протиепідемічні заходи щодо організованих дитячих колективів. 13. Способи виявлення та профілактика насилля в сім'ї. 14. План взаємодії з органами соціальної опіки та іншими державними органами у випадках виявлення насильства над дітьми та недбалого ставлення до дітей.	10. Виявляти прояви насилля над дітьми та випадки недбалого ставлення до дітей і вміти реагувати на них. 11. Проводити планову та екстрену імунопрофілактику інфекційних хвороб. 12. Проводити просвітницьку та роз'яснювальну роботу з питань імунопрофілактики, профілактики захворювань та травм.
--	---

Практичні навички / компетентності

№	Перелік практичних навичок / компетентностей	Рівень оволодіння
1.	Оцінка та аналіз основних показників стану здоров'я населення, використання їх у роботі	С
2.	Проведення нагляду за станом здоров'я дитячого населення, корекція основних факторів, що впливають на нього	С
3.	Комунікація з метою надання допомоги та підтримка родин дітей з особливими потребами	С
4.	Спілкування з громадськістю та її залучення до адвокації питань підтримки дитячого здоров'я та безпеки дітей	С
5.	Оцінити рівень охоплення профілактичними щепленнями дитячого населення, що знаходиться під наглядом лікаря та факторів що впливають на нього	С
6.	Комунікація з метою адвокації прав дитини, виявлення та реагування на прояви насилля над дітьми та недбалого ставлення до дитини	С

2.3. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПІДГОТОВКИ В ІНТЕРНАТУРІ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «Педіатрія» (освітня частина)

Освітня частина

Код ОК	Назва освітнього компоненту	Кількість навчальних годин			
		лекцій ні	семінар- ські	практич- ні	Разом
1	2	3	4	5	7
ОК 01	Організація амбулаторно-консультативної та стаціонарної допомоги дітям та підліткам	2	2	2	6
ОК 02	Неонатологія	8	8	40	60
ОК 03	Спостереження за здоровою дитиною	2	2	16	6
ОК 04	Харчування та вигодовування	2	2	16	24
ОК 05	Хвороби органів дихання	8	8	42	30
ОК 06	Алергічні хвороби	6	6	24	30
ОК 07	Дитяча кардіологія	8	8	42	30
ОК 08	Дитяча ревматологія	8	8	38	30
ОК 09	Дитяча гематологія	8	8	38	30
ОК 10	Хвороби органів травлення	8	8	44	30
ОК 11	Хвороби нирок та сечової системи у дітей	6	6	42	30
ОК 12	Дитячі інфекційні захворювання	8	8	56	30
ОК 13	Дитяча фтизіатрія	4	4	10	18
ОК 14	Інтенсивна терапія та реанімація. Невідкладна медична допомога в педіатрії	18	14	64	60
ОК 15	Дитяча ендокринологія	4	4	28	30
ОК 16	Клінічна імунологія	4	4	16	22
ОК 17	Імунопрофілактика	2	4	6	36
ОК 18	Хірургія дитячого віку	4	4	10	24
ОК 19	Дитяча ортопедія та травматологія	2	2	6	24
ОК 20	Генетика та метаболічні захворювання	2	2	10	48
ОК 21	Дитяча неврологія	4	4	28	30
ОК 22	Захворювання ЛОР-органів**	-	2	8	18
ОК 23	Дитяча гінекологія	2	2	2	18
ОК 24	Основи онкології дитячого віку	2	2	4	42
ОК 25	Паліативна допомога*	2	2	4	42
ОК 26	Підліткова медицина	6	8	10	24
ОК 27	Дерматологія	6	8	10	24
ОК 28	Очні захворювання	6	8	10	24
ОК 29	Дитяча психіатрія***	6	8	10	24
ОК 30	Громадське здоров'я	6	8	10	24
	ЄДКІ «Крок 3»	-	6	-	6
	Атестація	-	12	-	12
	Усього				886

Додаткові обов'язкові освітні компоненти					
	Медичне право	2	4	-	6
	Основи доказової медицини. Медбіостатистика.	4	4	4	12
	Військово-медична підготовка				24
	Гуманітарні аспекти клінічного мислення	2	-	-	2
	Протидія насильству в сім'ї	2	4	-	6
	Усього				50
	Загальний обсяг ОП (очна частина)				936

Примітки:

1. *Розділ «Паліативна допомога дітям» за рішенням кафедри, відповідальної за підготовку лікарів-інтернів за спеціальністю «Педіатрія», може бути проведено на основній (випускній) кафедрі чи кафедрі паліативної і хоспісної медицини.
2. ** Розділ «Захворювання ЛОР-органів» може бути проведено на основній (випускній) кафедрі чи спеціалізованій кафедрі.
3. *** Розділ «Дитяча психіатрія» може бути проведено на основній (випускній) кафедрі чи спеціалізованій кафедрі.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН 1 РОКУ

підготовки в інтернатурі за спеціальністю «Педіатрія» (освітня частина)

Тривалість: 3 місяці (468 годин).

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН 2 РОКУ НАВЧАННЯ
ПІДГОТОВКИ В ІНТЕРНАТУРІ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
«Педіатрія» (освітня частина)**

Тривалість: 3 місяці (468 годин).

2.4. ПРОГРАМА ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ "ПЕДІАТРІЯ"

Код		Назва розділу, теми
Розділ	Тема	
1	2	3
01.		Організація амбулаторно-консультативної та стаціонарної допомоги дітям і підліткам
	01.01.	Система організації охорони здоров'я в Україні в умовах реформування. Особливості функціонування первинної та вторинної ланок медичної допомоги. Основи законодавства України про охорону здоров'я
	01.02.	Нормативно-правові документи що регламентують роботу лікаря: постанови, накази. Поняття про статут та колективний договір
	01.03.	Основні поняття та інструменти лікаря педіатра: Програма медичних гарантій, програма «Доступні ліки», пакети медичних послуг, ІСРС, МКФ, МКФ-ДП).
	01.04.	*Основи роботи в ЕСОЗ
	01.05.	*Звітна документація лікаря первинної ланки та стаціонарів загальнопедіатричного профілю (паперова та електронна)
	01.06.	Політика, цілі, задачі, принципи роботи, цільові групи центрів (клінік), дружніх до молоді (КДМ)
	01.07.	*Основні структурні підрозділи педіатричних стаціонарів, таблиці оснащення та штатний розпис
	01.08.	*Основні вимоги до функціонування приймальних відділень педіатричних стаціонарів, лікарень інтенсивного лікування
	01.09.	Права та обов'язки пацієнта-дитини, що знаходиться на стаціонарному лікуванні, в тому числі у відділеннях (палатах) інтенсивної терапії
	01.10.	Загальні покази до госпіталізації дитини в соматичний стаціонар
	01.11.	*Вимоги до інфекційного контролю та протиепідемічного режиму дитячих стаціонарів. Поняття внутрішньолікарняної інфекції, методи її попередження. Вимоги до реєстрації та повідомлення випадків внутрішньолікарняної інфекції
02.		Неонатологія
	02.01	Фізіологія здорової новонародженої дитини
	02.02	Особливості фізіології та розвитку передчасно народжених дітей
		Оцінка гестаційного віку та морфо-функціональної зрілості. Затримка внутрішньоутробного росту. Діти з малою та дуже малою масою тіла при народженні
	02.03	Рубіжні стани новонароджених
	02.04	Синдром дихальних розладів
	02.05	Вроджена пневмонія
	02.06	Дослідження неврологічного статусу новонародженого. Патологія нервової системи новонароджених
	02.07	Асфіксія новонародженого.
	02.08	Пологові травми новонароджених
	02.09	Фетальний алкогольний синдром
	02.10.	Вроджені аномалії розвитку
	02.11	Неонатальні жовтяниці
	02.12	Гемолітична хвороба новонароджених
	02.13	Геморагічна хвороба новонароджених.

	02.14	Патологія органів сечової та статеві системи у новонароджених
	02.15	Некротизуючий ентероколіт у новонароджених
	02.16.	Інфекції плода та новонародженого
	02.16.1	Інфекції перинатального періоду
	02.16.2	Інфекції шкіри новонароджених
	02.16.3	Сепсис новонароджених
	02.16.4	Менінгіти, енцефаліти у новонароджених
	02.17.	Медико-психологічний супровід дітей перших 3-х років з груп ризику. Лікарська тактика
03.		Спостереження за здоровою дитиною
	03.01.	Нормальний загальний та психомоторний, когнітивний, соціальний та емоційний розвиток немовлят та маленьких дітей, сприйняття та розвиток мови
	03.02.	Поточні неонатальні та дитячі скринінгові тести, що використовуються під час відповідних візитів дітей до закладів охорони здоров'я
	03.03.	Інструменти скринінгової та діагностичної оцінки розвитку дитини
	03.04.	Показання до інструментальних методів візуалізації (УЗД, МРТ), метаболічного та генетичного тестування
	03.05.	План етапних вікових медичних оглядів дитини педіатром та іншими спеціалістами
04.		Харчування та вигодовування
	04.01	Раціональне вигодовування дітей першого року життя, принципи організації виключно грудного, доповненого та штучного вигодовування. Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування Рекомендовані харчові потреби
	04.02	Використання молочних сумішей, адаптованих та неадаптованих концентратів та консервів у харчуванні дітей грудного віку. Кодекс маркетингу замінників грудного молока.
	04.03	Харчування здорових дітей старших одного року: від 1 до 3 років, дошкільного та шкільного віку. Рекомендовані харчові потреби
	04.04	Харчування хворої дитини. Корекція харчування. Лікувальні суміші Лікувальні дієти
	04.05	Недостатність харчування. Білково-енергетична недостатність. Методи корекції харчування.
	04.06	Харчування дітей з генетичною та спадковою патологією
	04.07	Клінічне харчування. Показання, фізіологічні основи й ускладнення парентерального та ентерального харчування.
	04.08	Порушення годування (порушення режиму годування; аерофагія; перегодовування; кардіоспазм; гастроезофагальний рефлюкс).
	04.09.	Розлади харчової поведінки (анорексія, булімія)
	04.10.	Гіпо- та гіпервітамінози у дітей. Мікроелементозні порушення у дітей
	04.11.	Порушення фосфорно-кальцієвого обміну. Рахіт та рахітоподібні захворювання у дітей, гіпервітаміноз Д
	04.12.	Спазмофілія та її диференційна діагностика з іншими судомними синдромами
05 .		Хвороби органів дихання
	05.01.	Методи дослідження органів дихання та їх інтерпретація
	05.02.	Гострі респіраторні інфекції верхніх дихальних шляхів
	05.03.	Гострий обструктивний ларингіт (круп), диференційний діагноз, лікарська тактика

	05.04.	Бронхіти. Вікові особливості перебігу, діагностики та лікування
	05.05.	Синдром візінгу (вірус-індукований візінг, мультитригерний візінг)
	05.06.	Гострий бронхіоліт
	05.07.	Пневмонія, сучасна етіологічна структура, патогенез, клініка, лікування. Негоспітальна пневмонія. Госпітальна (нозокоміальна) пневмонія
	05.08.	Особливості перебігу пневмонії в залежності від етіологічного чинника та віку
	05.09.	Ускладнення пневмоній у дітей (плеврити, абсцеси, піопневмоторакс)
	05.10.	Муковісцидоз, сучасні принципи діагностики, лікування, реабілітації
	05.11.	Хронічні неспецифічні захворювання легень (аномалії розвитку бронхо-легеневої системи, ідіопатичний фіброзуючий альвеоліт, гемосидероз легень та ін.)
	05.12.	Принципи інгаляційної терапії. Фізіотерапія при захворюваннях органів дихання.
	05.13.	Реабілітація пацієнтів із хронічною бронхо-легеневою патологією. Показання для направлення пацієнтів на консультацію до лікаря-пульмонолога та торакального хірурга
06.		Алергічні хвороби
	06.01.	Основні механізми розвитку імунних та неімунних реакцій гіперчутливості
	06.02.	Основні методи діагностики алергічних захворювань
	06.03.	Астма. Патогенез, діагностика, вікові особливості перебігу. Сучасна концепція лікування. Астматичний стан, невідкладна допомога
	06.04.	Атопічний дерматит
	06.05.	Алергійний риніт. Полінози
	06.06.	Алергійний кон'юнктивіт
	06.07.	Кропив'янка/ангіонабряк
	06.08.	Медикаментозна алергія
	06.09.	Харчова алергія
	06.10.	Анафілаксія
07.		Дитяча кардіологія
	07.01.	Функціональні методи дослідження серцево-судинної системи. Електрокардіографія.. Ехокардіографія .Доплеркардіографія. Холтеровське моніторування ЕКГ та АТ. Проби з фізичним навантаженням
	07.02.	Вроджені вади серця і магістральних судин. Критичні вроджені вади серця. Скринінг новонароджених для виявлення критичних вроджених вад серця
	07.03.	Вроджені вади серця із ціанозом.
	07.04.	Вроджені вади серця без ціанозу (обструктивні вади серця, недостатність серцевих клапанів, вади із шунтуванням зліва-направо).
	07.05.	Кардіоміопатії у дітей, значення генетичного обстеження та родинного анамнезу для стратифікації ризику раптової серцевої смерті
	07.06.	Міокардит
	07.07.	Ендокардит
	07.08.	Перикардит
	07.09.	Порушення серцевого ритму і провідності
	07.10.	Серцева недостатність у дітей, принципи терапії
	07.11.	Артеріальна гіпертензія. Хвороби, що характеризуються підвищеним кров'яним тиском у дітей
	07.12.	Артеріальна гіпотензія

	07.13.	Синдром вегетативних порушень. Особливості їх проявів в різних вікових групах
	07.14.	Легенева гіпертензія
	07.15.	Показання для направлення пацієнтів на консультацію до лікаря-кардіолога та кардіохірурга. Особливості реабілітації та післяопераційний нагляд кардіохірургічних пацієнтів
08.		Дитяча ревматологія
	08.01.	Імунопатогенез ревматичних захворювань
	08.02.	Методи діагностики ревматичних захворювань
	08.03.	Суглобовий синдром, методи виявлення
	08.04.	Міопатичний синдром, клінічні прояви та оцінка
	08.05.	Ураження шкіри при ревматичних захворюваннях
	08.06.	Офтальмологічні прояви ревматичних захворювань у дітей
	08.07.	Вісцерити при ревматичних захворюваннях
	08.08.	Ювенільний ідіопатичний артрит
	08.09.	Реактивні артрити у дітей
	08.10.	Системний червоний вовчак
	08.11.	Склеродермія. Дерматоміозит
	08.12.	Принципи терапії дифузних хвороб сполучної тканини
	08.13.	Системні васкуліти у дітей
	08.14.	Диференційна діагностика субфебрильних станів
	08.15.	Гостра ревматична лихоманка
	08.16.	Набуті вади серця. Хронічна ревматична хвороба серця
	08.17.	Принципи вторинної профілактики та реабілітації при гострій ревматичній лихоманці
	08.18.	Синдром недиферинційованої дисплазії сполучної тканини у дітей. Синдром гіпермобільності суглобів. Малі аномалії клапанно-хордального апарату. Пропалапс клапанів серця
09.		Дитяча гематологія
	09.01.	Дослідження периферичної крові та його клінічна оцінка. Імуногематологічні дослідження
	09.02.	Залізодефіцитні стани. Анемії новонароджених та анемії передчасно народжених дітей. Анемії у дітей старшого віку та в підлітковому віці
	09.03.	Нейтропенії дитячого віку, вроджені та набуті. Фебрильна нейтропенія.
	09.04.	Лейкемії у дітей
	09.05.	Неспецифічний лімфаденіт. Лімфаденопатія: диференційний діагноз, методи обстеження, лікарська тактика
	09.06.	Тромбоцитопенії та тромбоцитопатії. Імунна тромбоцитопенічна пурпура
	09.07.	Патологія гемостазу. Гемофілія А. Принципи профілактичного лікування та терапії «за вимогою»
	09.08.	Хвороба Ходжкіна (лімфогранулематоз). Неходжкінська лімфома
	09.09.	Показання для направлення пацієнтів на консультацію до лікаря-гематолога
10.		Хвороби органів травлення
	10.01.	Методи дослідження при захворюваннях шлунково-кишкового тракту та оцінка їх результатів. Показання для проведення діагностичних процедур та інструментальних методів візуалізації (ендоскопія, гістологія, УЗД, МРТ), метаболічного та генетичного тестування
	10.02.	Захворювання слизової порожнини рота у дітей. Стomatит. Глосит. Хейліт

	10.03.	Аномалії та вади розвитку шлунково-кишкового тракту
	10.04.	Функціональні гастроінтестинальні розлади у новонароджених та дітей раннього віку
	10.05.	Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей та підлітків
	10.06.	Захворювання стравоходу. Езофагіт. Гастро-езофагеальний рефлюкс. ГЕРХ
	10.07.	Захворювання шлунку та дванадцятипалої кишки.
	10.08.	Виразка шлунку та дванадцятипалої кишки
	10.09.	Запальні захворювання кишечника (виразковий коліт, хвороба Крона)
		Мальасиміляція у дітей раннього віку
	10.10.	Мальабсорбція у дітей та підлітків (глютен-залежні захворювання, целиакія, муковісцидоз).
	10.11.	Гепатози (пігментний, жировий)
	10.12.	Хронічний гепатит, цироз печінки
	10.13.	Хвороби жовчного міхура та жовчовивідних шляхів, розлади сфінктера Одді
	10.14.	Хвороби підшлункової залози
	10.15.	Гельмінтози
	10.16.	Відновне лікування пацієнтів з патологією органів шлунково-кишкового тракту. Показання для направлення пацієнтів на консультацію до лікаря-гастроентеролога
	10.17.	Дисфагія, диспепсія: методи обстеження, диференційний діагноз, лікарська тактика
	10.18.	Нудота і блювота: методи обстеження, диференційний діагноз, лікарська тактика
	10.19.	Діарея: методи обстеження, диференційний діагноз, лікарська тактика.
	10.20.	Закреп: методи обстеження, диференційний діагноз, лікарська тактика.
	10.21.	Мелена, кров у випорожненнях: методи обстеження, диференційний діагноз, лікарська тактика
	10.22.	Жовтяниця: методи обстеження, диференційний діагноз, лікарська тактика
	10.23.	Синдром болю (гострий, хронічний) в черевній порожнині у дітей: методи обстеження, диференційний діагноз, лікарська тактика
11.		Нефрологічні та урологічні захворювання. Дитяча гінекологія.
	11.01.	Методи дослідження сечової системи та оцінка їх результатів
	11.02.	Гострий та хронічний гломерулонефрит. Нефротичний синдром у дітей. Нефритичний синдром, післястрептококовий гломерулонефрит
	11.03.	Мікробно-запальні захворювання нирок та сечових шляхів. Тубулоінтерстиціальний нефрит. Рефлюкс-нефропатія
	11.04.	Дисметаболічна нефропатія. Сечокам'яна хвороба
	11.05.	Спадкові та вроджені хвороби сечової системи
	11.06.	Нейрогенні розлади сечовипускання
	11.07.	Гостре порушення функції нирок
	11.08.	Хронічна хвороба нирок та хронічна ниркова недостатність, принципи діагностики та лікування. Основи замісної ниркової терапії. Дитина після трансплантації нирки – основні питання спостереження на амбулаторному етапі
	11.09.	Гемолітико-уремічний синдром – причини, основні ознаки, невідкладна допомога
12.		Дитячі інфекційні захворювання.
	12.01.	Основні клінічні синдроми при інфекційних хворобах

	12.02.	Основи лабораторної діагностики інфекційних захворювань у дітей
	12.03.	Вакцинконтрольовані інфекції
	12.04.	Інфекційні екзантеми. Етіологія, диференційна діагностика
	12.05.	Вірусні гепатити
	12.06.	Гострі кишкові інфекції. Етіологія, діагностика, лікування
	12.07.	Гнійні менінгіти у дітей. Етіологія, діагностика, лікування
	12.08.	Серозні менінгіти у дітей. Етіологія, діагностика, лікування
	12.09.	Менінгококова інфекція
	12.10.	Енцефаліт. Етіологія, діагностика, лікування
	12.11.	Дифтерія у дітей
	12.12.	Стрептококова інфекція
	12.13.	Стафілококова інфекція
	12.14.	Захворювання, спричинені найпростішими
	12.15.	Грибкові інфекції у дітей
	12.16.	Інфекція, що передається від домашніх тварин
	12.17.	Інфекції з трансмісивним шляхом передачі
	12.18.	Ранова інфекція. Правець
	12.19.	Ботулізм
	12.20.	Поліомієліт. Ентеровірусні інфекції
	12.21.	Герпетична інфекція
	12.22.	Принципи інфекційного контролю
	12.23.	Особливо небезпечні інфекції
13.		Фтизіатрія дитяча
	13.01.	Епідеміологія, етіологія та патогенез туберкульозу (ТБ) у дітей
	13.02.	Ко-інфекція ТБ і ВІЛ у дітей
	13.03.	Клінічні прояви ТБ і ТБ/ВІЛ:
	13.03.01	легеневі форми (вогнищевий, інфільтративний, дисемінований, міліарний);
	13.03.02	позалегеневі форми (туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів, туберкульоз периферійних лімфатичних вузлів, менінгіт, менінгоенцефаліт, плеврит, емпієма, перикардит, туберкульоз черевної порожнини, туберкульоз хребта, суглобів, шкіри, нирок, очей);
	13.03.03	латентна туберкульозна інфекція.
	13.04.	Стандарти діагностики ТБ
	13.04.01	скринінгове анкетування
	13.04.02	туберкулінодіагностика
	13.04.03	аналізи вивільнення інтерферону-гамма
	13.04.04	рентгенологічні методи
	13.04.05	лабораторна діагностика (мокротиння - мазок і культура на наявність кислотостійких паличок (КСП), шлунковий аспірат, молекулярна діагностика, антигени сечі)
	13.05.	Стандарти лікування ТБ
	13.06.	Лікарсько-стійкі форми ТБ у дітей
	13.07.	Стандарт систематичного скринінгу на ТБ серед визначених груп ризику
	13.08.	Епідеміологічне розслідування випадку ТБ
	13.09.	Основи профілактики ТБ
	13.10.	Ускладнення після вакцинації БЦЖ (холодний абсцес; лімфаденіт)
14.		Інтенсивна терапія та реанімація. Невідкладна медична допомога в педіатрії

	14.01.	Сучасні стандарти проведення серцево-легеневої реанімації у дітей. Діагностика смерті мозку
	14.01.1	Алгоритм базової підтримки життя у дітей
	14.01.2	Алгоритм розширеної підтримки життя у дітей
	14.01.3	Особливості реанімації новонароджених
	14.01.4	Особливості реанімації дітей раннього віку
	14.01.5	Особливості реанімації дітей та підлітків
	14.01.6	Помилки та ускладнення при наданні проведенні реанімаційних заходів.
	14.02.	Гостра дихальна недостатність. Невідкладна допомога та лікування
	14.03.	Гостра надниркова недостатність. Невідкладна допомога та лікування
	14.04.	Невідкладна допомога при менінгококцемії
	14.05.	Гостра серцева недостатність. Гостра судинна недостатність. Невідкладна допомога та лікування
	14.06.	Аритмії (до та після зупинки кровообігу) - нестабільні браді та тахікардія, тактика та підходи
	14.07.	Коми, диференційна діагностика. Невідкладна допомога та лікування
	14.08.	Енцефалічна реакція, судомний синдром, епістатус. Невідкладна допомога та лікування
	14.09.	Діагностика та алгоритм дій при тяжкій черепно-мозковій травмі у дітей
	14.10.	Гострі алергічні реакції. Невідкладна допомога та лікування
	14.11.	Діагностика гострого ураження нирок. Гостра ниркова недостатність. Невідкладна допомога
	14.12.	Гостра печінкова недостатність. Синдром Рея. Невідкладна допомога та лікування
	14.13.	Невідкладна допомога при захворюваннях крові, геморагічних захворюваннях
	14.14.	Діагностика та інтенсивна терапія гострих порушень водно-електролітного обміну у дітей
	14.15.	Діагностика та лікування шоку. Невідкладна допомога при різних видах шоку
	14.16.	Невідкладна допомога при укусах змій, комах, собак
	14.17.	Невідкладна допомога при опіках, обмороженнях, утопленнях
	14.18.	Гострі екзогенні отруєння у дітей. Алгоритм дій, інтенсивна терапія
	14.19.	Невідкладна допомога при захворюваннях ЛОР-органів у дітей
	14.20.	Організація невідкритої медичної допомоги в надзвичайних ситуаціях
15.		Дитяча ендокринологія
	15.01.	Нормальний і патологічний статевий розвиток дітей
	15.02.	Ендокринна артеріальна гіпертензія у дітей: причини і обстеження
	15.03.	Ендокринні причини судомного синдрому
	15.04.	Причини синдрому гіперандрогенії / вірильного синдрому
	15.05.	Хвороби щитоподібної залози
	15.06.	Йодний дефіцит та йододефіцитні захворювання. Соціальні наслідки та шляхи вирішення проблеми
	15.07.	Цукровий діабет у дітей
	15.08.	Невідкладні стани при цукровому діабеті. Коми
	15.09.	Клінічні прояви нецукрового діабету, диференційна діагностика синдрому поліурії- полідипсії

	15.10.	Клінічні, біохімічні і гормональні ознаки вродженої дисфункції кори надниркових залоз (сільютратна форма; проста вірильна форма; некласична вірильна форма)
	15.11.	Клінічні і гормональні ознаки гіперкортицизму (синдрому Кушинга)
	15.12.	Хронічна надниркова недостатність (первинна і вторинна), діагностика та лікування
	15.13.	Хвороби паращитоподібних залоз.
	15.14.	Ендокринні причини аменореї
	15.15.	Ожиріння у дітей: причини, діагностика, підходи до корекції. Метаболічний синдром в дитячому віці
16.		Клінічна імунологія
	16.01.	Імунітет. Вікові особливості імунної системи. Методи обстеження імунної системи
	16.02.	Первинні імунодефіцитні стани
	16.03.	Основні принципи лабораторної та клінічної діагностики імунодефіцитних станів у дітей. Скринінгові методи дослідження при підозрі на імунодефіцит
	16.04.	Вторинні імунодефіцитні стани, принципи діагностики, лікування та профілактики. Особливості діагностики та лікування дітей з повторними епізодами респіраторної інфекції
	16.05.	ВІЛ-інфекція у дітей
	16.05.1.	Етіологія. Патогенез. Особливості діагностики ВІЛ-інфекції у дітей.
	16.05.2.	Класифікація, клінічні прояви ВІЛ-інфекції у дітей.
	16.05.3.	Принципи застосування антиретровірусної терапії та профілактика трансмісії ВІЛ-інфекції у дітей.
	16.06.	Трансплантація гемопоетичних стовбурових клітин
17.		Імунопрофілактика
	17.01.	Основи імунної відповіді та її механізми при проведенні вакцинації
	17.02.	Класифікація препаратів для проведення вакцинації. Засади виготовлення лікарських засобів для імунопрофілактики
	17.03.	Національний календар щеплень. Документи, що регламентують проведення щеплень в Україні
	17.04.	Проведення вакцинальної сесії. Правила введення вакцин
	17.05.	Вакцинація дітей з порушенням календаря щеплень
	17.06.	Правила транспортування, зберігання та утилізації лікарських засобів для імунопрофілактики
	17.07.	Несприятливі події після імунопрофілактики
	17.08.	Протипоказання до вакцинації
	17.09.	Щеплення за станом здоров'я
	17.10.	Рекомендовані щеплення
	17.11.	Екстрена імунопрофілактика
18.		Хірургія дитячого віку
	18.01.	Загальні принципи обстеження дітей і діагностики гострої хірургічної патології органів черевної порожнини, легень та плеври
	18.02.	Диференційна діагностика гострих захворювань органів черевної порожнини у дітей (гострий апендицит, дивертикуліт, первинний перитоніт).
	18.03.	Гостра гнійна інфекція м'яких тканин у дітей
	18.04.	Гостра та хронічна гнійна інфекція кісток та суглобів у дітей
	18.05.	Хірургічні аспекти захворювань органів дихання у дітей
	18.06.	Хірургічні стани, які не потребують негайного оперативного втручання (пупкова кила, пахова кила)

	18.07.	Травма органів черевної порожнини у дітей, алгоритм надання допомоги
	18.08.	Невідкладна урологія дитячого віку (травматичні ураження органів сечовивідної системи, гостра затримка сечі, заворот яєчка, заворот гідатіди Морганії), алгоритм надання допомоги
	18.09.	Доброякісні новоутворення у дітей
19.		Дитяча ортопедія та травматологія
	19.01.	Клінічні прояви кривошийї, диференційна діагностика різних її видів
	19.02.	Клінічні прояви дисплазії кульшових суглобів
	19.03.	Клінічні прояви порушення постави і методи профілактики
	19.04.	Клінічні прояви плоскостопості, діагностика і методи лікування
	19.05.	Особливості переломів у дітей. Алгоритм надання допомоги
20.		Медична генетика та рідкісні хвороби
	20.01.	Організаційні принципи допомоги хворим із спадковими захворюваннями, завдання медико-генетичного консультування
		Методи медичної генетики
	20.02.	Принципи діагностики та лікування спадкових захворювань. Скринінг-діагностика спадкових та інших захворювань у дітей
	20.03.	Моногенні хвороби.
	20.04.	Хромосомні хвороби
	20.05.	Спадкові порушення обміну амінокислот
	20.06.	Спадкові порушення обміну вуглеводів
	20.07.	Спадкові порушення обміну ліпідів
	20.08.	Мітохондріальні захворювання
	20.09.	Хвороби зі спадковою схильністю
21.		Дитяча неврологія
	21.01.	Методи діагностики захворювань нервової системи
	21.02.	Дитячий церебральний параліч. Медико-соціальна реабілітація
	21.03.	Епілепсія у дітей
	21.04.	Неврологічна симптоматика при розладах вегетативної нервової системи
	21.05.	Головний біль (первинний, вторинний), включно з мігренню
	21.06.	Спадкові нейродегенеративні та нейрометаболічні захворювання
	21.07.	Спадкові нервово-м'язові захворювання у дітей
	21.08.	Вроджені вади розвитку нервової системи у дітей
	21.09.	Пухлини нервової системи у дітей
	21.10.	Травми нервової системи у дітей
	21.11.	Медико-соціальна реабілітація дітей з органічним ураженням нервової системи, в тому числі принципи раннього втручання
22.		Захворювання ЛОР-органів
	22.01.	Гострі та хронічні захворювання носа та приносових пазух
	22.02.	Гострі та хронічні захворювання глотки
	22.03.	Гострі та хронічні захворювання вуха
	22.04.	Вроджені вади розвитку верхнього відділу респіраторного тракту
23.		Дитяча гінекологія
	23.01.	Загальні принципи, методи та методики обстеження дівчаток і дівчат-підлітків з гінекологічною патологією.
	23.02.	Фізичний та статевий розвиток дівчаток і підлітків та їх порушення (передчасний статевий розвиток, затримка статевого розвитку порушення статевого диференціювання)

	23.03.	Гіперандрогенія (синдром полікістозних яєчників, адено-генітальний синдром)
	23.04.	Порушення менструальної функції (аменорея, оліго-опсоменорея, дисменорея, аномальна маткова кровотеча пубертатного періоду)
	23.05.	Вагітність у підлітків. Питання підліткової контрацепції
	23.06.	Медико-соціальні проблеми планування сім'ї
	23.07.	Запальні гінекологічні захворювання у підлітків
	23.08.	Пухлини жіночої статеві системи в дитячому та підлітковому віці (доброякісні, злоякісні)
	23.09.	Травми статевих органів у дівчат і підлітків (у тому числі внаслідок зґвалтування), алгоритм надання допомоги.
	23.10.	Захворювання молочної залози у дівчаток та дівчат-підлітків
24.		Основи онкології дитячого віку
	24.01.	Принципи діагностики злоякісних онкологічних захворювань у дітей захворювання в дітей. «Червоні прапори» онкологічних захворювань у дітей
	24.02.	Принципи ведення та спостереження педіатром дитини, яка перенесла злоякісне захворювання. Вакцинація
	24.03.	Принципи знеболення дітей з онкологічними захворюваннями
	24.04.	Покази до паліативного лікування
25.		Паліативна допомога
	24.01.	Філософія паліативної допомоги. Принципи надання педіатричної паліативної допомоги.
	24.02.	Моделі педіатричної паліативної допомоги. Особливості хоспісної допомоги в педіатрії
	24.03.	Критерії включення дітей в систему паліативної допомоги
	24.04.	Базові симптоми в педіатричній паліативній допомозі та їх корекція
	24.05.	Очікувана та неочікувана смерть. Створення попереднього плану догляду
	24.06.	Психологічні аспекти комунікації з родиною паліативного пацієнта
	24.07.	Інтегративна медицина. Холестичний підхід
	24.08.	Принципи аналгезії в педіатричній паліативній допомозі
26.		Педіатрія підліткового віку
	26.01.	Комплексна оцінка стану здоров'я підлітків
	26.02.	Психологічні особливості підліткового віку. Поведінкові розлади у підлітків
	26.03.	Психопатологічні синдроми в підлітковому віці (криза періоду дорослішання)
	26.04.	Міжнародна стратегія ВООЗ/ЮНІСЕФ «Медико- психологічна допомога підліткам і молоді на основі дружнього підходу. Клініки, дружні до молоді»
	26.05.	Правові та етичні аспекти ведення підлітків.
	26.06.	Санітарно-просвітницька робота педіатра серед підлітків з питань збереження здоров'я, раціонального харчування, проблем психічного здоров'я та насильства, з профілактики підліткової вагітності, ВІЛ/СНІД, ІПС Ш, вживання психоактивних речовин
27.		Дерматологія
	27.01	Методи дослідження при захворюваннях шкіри та оцінка їх результатів
	27.02	Диференційна діагностика дерматитів у дітей
	27.03	Алопеції у дітей: етіологічна діагностика, алгоритм лікування
	27.04	Акне

	27.05	Псоріаз у дітей
	27.06	Короста у дітей
	27.07.	Педикульоз у дітей
	27.08.	Грибкові ураження нігтів у дітей, оніхомадезис як наслідок деяких інфекційних захворювань у дітей
28.		Очні захворювання
	28.01	Системи і правила визначення гостроти зору у дітей
	28.02	Кон'юнктивіти у дітей: етіологічна діагностика. Принципи лікування
	28.03	Халязіон: причини, симптоми, лікування
	28.04	Блефарит: причини, симптоми, лікування
	28.05	Гордеолум: причини, симптоми, лікування
	28.06	Дакриоцистит: причини, симптоми, лікування
	28.07.	Невідкладна допомога при травмі ока у дітей.
	28.08.	Ретинопатія новонароджених
29.		Дитяча психіатрія
	29.01	Синдром дефіциту уваги з гіперактивністю
	29.02.	Розлади поведінки у дітей
	29.03.	Емоційні розлади дитячого віку
	29.04.	Тривожні розлади у дітей
	29.05.	Тикозні розлади
30		Громадське здоров'я
	30.01	*Основні показники, що характеризують здоров'я населення
	30.02.	*Соціально значущі стани та хвороби – стан справ, визначення, розповсюдженість, профілактика тощо
	30.03.	Локальні, національні та міжнародні структури громадського здоров'я
	30.04.	Ключові соціальні детермінанти здоров'я та добробуту дитини
	30.05.	Вплив складу сім'ї, соціально- економічних факторів на здоров'я дитини
	30.06.	*Громадські активи та ресурси для запобігання хворобам, травмам та пов'язаним із ними захворюваності та смертності
	30.07.	*Ресурси, які можуть бути доступні в медичних установах, включаючи добровільний сектор та суміжних медичних працівників
	30.08.	Програми підтримки для сімей та дітей з особливими потребами в медичній допомозі
	30.09.	*Основи охорони здоров'я дитини в організованому дитячому колективі
	30.10.	*Профілактичні та протиепідемічні заходи щодо організованих дитячих колективів
	30.11.	Способи виявлення та профілактика насилля в сім'ї
	30.12.	*План взаємодії з органами соціальної опіки та іншими державними органами у випадках виявлення насильства над дітьми та недбалого ставлення до дітей
	30.13.	Медичне право
	30.14.	Гуманітарні аспекти клінічного мислення
	30.15.	Протидія насильству в сім'ї

Примітки: * - теми, що розглядаються під час проходження практичної частини (заочної частини) підготовки на базах стажування.

2.5. ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ В ІНТЕРНАТУРІ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ПЕДІАТРІЯ»

Практична частина (заочна частина)

Тривалість навчання - 16 місяців (2496 год / 83,2 кредити ЄКТС)

1 рік – 8 міс. (серпень, грудень, січень, лютий, березень, квітень, травень, червень) – 1248 год.

2 рік – 8 міс. (серпень, вересень, жовтень, листопад, грудень, січень, квітень, травень) – 1248 год.

Практична частина

№ з/п	Місце роботи	Тривалість роботи	
		тижні	години
1.	Центр ПМСД	3	108
2.	Консультативно-діагностичний центр (КДЦ)*	10	360
3.	Пологовий будинок/пологове відділення	1,5	54
4.	Відділення інтенсивного виходжування та лікування новонароджених в родопомічних закладах	2	72
5.	Відділення інтенсивного виходжування недоношених дітей та дітей з перинатальною патологією неонатальних і перинатальних центрів	2	72
6.	Стаціонар (соматичні/хірургічні відділення)**	20,3	732
7.	Дитяче інфекційне відділення	6	216
8.	Відділення дитячої анестезіології та інтенсивної терапії	5	180
9.	Станції швидкої та невідкладної медичної допомоги (педіатричні бригади)	3	108
10.	Дитяче неврологічне відділення	5	180
11.	Відділення паліативної допомоги	3	108
12.	Медико-генетичний центр	3	108
13.	Відділення фтізіатрії, туберкульозний диспансер	1,5	54
14.	Амбулаторія ЗПСМ	4	144
	Усього	69,3	2496

Примітки.

* Робота в консультативно-діагностичному центрі, за можливості, повинна включати роботу в кабінеті функціональної діагностики, ЛОР-кабінеті, кабінеті вакцинації, дитячому хірургічному кабінеті та інших структурних підрозділах.

** В залежності від структури лікувального закладу інтерни-педіатри працюють у різних відділеннях для надання допомоги дітям різних вікових груп: відділенні патології новонароджених, відділенні для дітей раннього віку, загально педіатричному, спеціалізованих відділеннях -

пульмонології, кардіоревматології, гастроентерології, гематології, нефрології, алергології, ендокринології, хірургічного профілю, онкології, ЛОР, ортопедії/травматології, офтальмології тощо.

Практична частина підготовки лікаря–інтерна за спеціальністю «Педіатрія» проводиться в закладах охорони здоров'я та повинна включати складові робіт в таких різновидах ЗОЗ:

- консультативно-діагностичний центр - КДЦ,
- стаціонар (багатопрофільний, з наявністю діагностичних та спеціалізованих відділень, лабораторії),
- родопомічні заклади (пологовий будинок/відділення),
- перинатальний центр, медико-генетичний центр,
- центр первинної медичної допомоги – ЦПМД, амбулаторія ЗПСМ,
- відділення паліативної допомоги, хоспісні відділення,
- ЗОЗ по наданню допомоги дітям, хворим на туберкульоз.

Під час навчання на базі стажування керівник бази стажування та безпосередній керівник лікаря-інтерна мають забезпечити можливість ротації лікаря-інтерна між різними відділеннями/кабінетами/установами медичної допомоги.

Під час навчання в закладах охорони здоров'я лікарі-інтерни ведуть облік виконаних практичних навиків, як виконаних самостійно, так і під керівництвом або при допомозі керівника лікаря-інтерна відповідно до переліку.

3. КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІКАРЯ-СПЕЦІАЛІСТА ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ПЕДІАТРІЯ»

Відповідно до вимог **Довідника кваліфікаційних характеристик професій, Випуск 78 «Охорона здоров'я»**, Професіонали в галузі лікувальної справи, 52. Лікар-педіатр:

лікар-педіатр керується чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію педіатричної допомоги.

Відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики лікар-педіатр

має знати:

- чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я; основи права в медицині;

- організацію педіатричної допомоги; права, обов'язки та відповідальність лікаря-педіатра;

- показники роботи лікувально-профілактичних закладів, пологових будинків, дитячих дошкільних закладів, шкіл, дитячих будинків, станцій швидкої допомоги та інших установ, робота яких пов'язана з обслуговуванням дітей;

- основи нормальної та патологічної анатомії, фізіології, кровотворення та гемостазу, водно-електролітного обміну, кислотно-основної рівноваги, імунології, генетики та фармакології;

- клініку, методи профілактики, діагностики та лікування основних соматичних і інфекційних захворювань, патологічних станів у дітей;

- суб'єктивні, об'єктивні та спеціальні методи обстеження дітей, трактування даних цих обстежень;

- сучасну класифікацію дитячих хвороб;

- питання диспансеризації хворих дітей і профілактики хронічних форм захворювань;

- правила видачі довідок та листів непрацездатності по догляду за хворою дитиною;

- питання організації і завдання гігієнічного навчання та виховання дітей;

- принципи раціонального (збалансованого) вигодовування і харчування дітей, дієтотерапію при різних видах патології;

- правила оформлення медичної документації;

- сучасну літературу за спеціальністю та методи її узагальнення.

Відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики лікар-педіатр

має вміти:

- застосовувати сучасні методи профілактики, діагностики, лікування, реабілітації та диспансеризації хворих дітей та підлітків;

- надавати швидко та невідкладну медичну допомогу пацієнтам;

- здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів;

- проводити консультації за направленнями лікарів інших спеціальностей;
- брати участь у проведенні протиепідемічних заходів у разі виникнення осередку інфекції;
- дотримуватися принципів медичної деонтології;
- керувати роботою середнього медичного персоналу;
- планувати роботу та проводити аналіз її результатів;
- вести лікарську документацію;
- брати активну участь у поширенні медичних знань серед населення;
- постійно вдосконалювати свій професійний рівень.

3.1. ПЕРЕЛІК
практичних навиків/компетентностей за спеціальністю
«Педіатрія» для оволодіння лікарями-інтернами на освітній частині навчання
(на кафедрах університету)

№ з/п	Перелік практичних навиків	Рівень оволодіння
1	2	3
1.	Проведення внутрішньовенних ін'єкцій. Вміти налагодити інфузійну терапію	С
2.	Вимірювання артеріального тиску на верхніх та нижніх кінцівках дітям різних вікових категорій	С
3.	Визначення групи крові та резус-фактор	С
4.	Проведення плевральної пункції	В
5.	Проведення люмбальної пункції	В
6.	Промивання шлунку	С
7.	Проведення очисної клізми	С
8.	Проведення сифонної клізми	С
9.	Приготування розчинів та техніка оральної регідратації	С
10.	Проведення катетеризації сечового міхура	В
11.	Визначення симптомів Ортолані, Барлоу на предмет виявлення дисплазії кульшових суглобів	С
12.	Знання техніки запису електрокардіограми та алгоритм її розшифровки	С
13.	Проведення контакту «шкіра до шкіри», раннього прикладання до грудей матері	С
14.	Визначення гестаційного віку, морфо-функціональної зрілості та фізичного розвитку новонародженого	С
15.	Підтримка теплового ланцюжка	С
16.	Догляд за пупковим залишком та пупковою ранкою дитини	С
17.	Катетеризація пупкової вени	В
18.	Проведення фототерапії	С
19.	Проведення венепункції новонародженій дитині	В
20.	Методика обробки рук	С
21.	Вимірювання маси тіла, довжини тіла, зріст дитині різних вікових груп.	С
22.	Розрахування ІМТ	С

23.	Оцінка антропометричних показників за допомогою графіків та центильних таблиць	С
24.	Визначення товщини складки шкіри	С
25.	Вимірювання об'єму талії	С
26.	Проведення пульсоксиметрії та оцінка показників	С
27.	Проведення спірометрії.	В
28.	Проведення пікфлоуметрії.	В
29.	Оцінка рівня оксиду азоту (FeNo).	В
30.	Проведення інгаляцій. Техніка використання інгаляційних доставкових пристроїв	С
31.	Оцінка активних та пасивних рухів у положенні лежачи та стоячи.	С
32.	Вимірювання абсолютної та відносної довжини кінцівок	С
33.	Розрахунок площі тіла дитини	С
34.	Проведення діагностики глюкозурії, кетонурії, протеїнурії за допомогою експрес-методів	С
35.	Проведення дослідження глюкози в крові глюкометром, оцінка результату	С
36.	Проведення і оцінка перорального тесту толерантності до глюкози	С
37.	Проведення первинної реанімації дітям різних вікових груп	С
38.	Проведення первинної реанімації новонародженим	С
39.	Використання автоматичного зовнішнього дефібрилятора	В
40.	Використання мануального дефібрилятора.	В
41.	Вимірювання внутрішньочеревного тиску	В
42.	Надання першої лікарської допомоги при надзвичайних станах (різні види шоку, гостра дихальна, серцева, судинна, ниркова, надниркова недостатність, синдром дегідратації, гостра крововтрата, напад астми, судоми, гіпертермічний синдром, коматозні стани, отруєння, утоплення, обмороження, опіки, сторонні тіла дихальних шляхів, травми ока та його придатків)	С
43.	Пальцеве дослідження прямої кишки.	С
44.	Катетеризація вени за Сельдингером	В
45.	Проведення первинної обробки рани	С
46.	Зупинка кровотеч різної локалізації та походження	С
47.	Накладання тимчасової іммобілізації ушкодженної кінцівки	С
48.	Знання техніки проведення та оцінка реакції Манту	С
49.	Проведення пальпації пульсу на магістральних артеріях (сонній, радіальній, стегновій)	С
50.	Проведення передньої риноскопії	С
51.	Проведення огляду зовнішнього вуха і барабанної перетинки (отоскопії)	С
52.	Видалення стороннього тіла ротоглотки	С
53.	Оцінка інтенсивності болю у дітей за спеціальними шкалами	С
54.	Визначення гостроти зору у дітей після 3-х років	С
55.	Визначення симетрії зіниць та їх реакції на світло	С
56.	Інстиляції очних крапель	С

Рівень оволодіння :

A: Має знання, описує.

B: Виконує, керує, демонструє під наглядом.

C: Виконує, керує, демонструє самостійно.

D: Вчить або контролює інших у виконанні, управлінні, демонстрації.

**3.2. Перелік практичних навиків/компетентностей за спеціальністю
«Педіатрія» для оволодіння лікарями-інтернами на практичній частині навчання
(заклади охорони здоров'я)**

№ з/п	Перелік практичних навиків/компетентностей за розділами програми	Рівень оволодіння
1	Організація амбулаторно-консультативної та стаціонарної допомоги дітям та підліткам	
1.	Робота у вільному доступі з дашбордом НСЗУ	C
2.	Робота із нормативними документами, оцінка їх чинності	C
3.	Укладання декларацій	C
4.	Внесення даних про надані послуги до ЕСОЗ	C
5.	Ведення первинної облікової документації в паперовому та електронному вигляді, згідно актуальних нормативних вимог	C
6.	Створення медичного висновку про тимчасову непрацездатність (МВТН)	C
7.	Виписування електронного рецепту за програмою «Доступні ліки»	C
8.	Методика обробки рук	D
2	Неонатологія	
1.	Огляд новонародженої дитини	C
2.	Антропометрія новонародженої дитини	C
3.	Прикладання до грудей матері	D
4.	Забезпечення контакту «шкіра до шкіри»	D
5.	Підтримка теплового ланцюжка	D
6.	Догляд за пупковим залишком та пупковою ранкою дитини	D
7.	Катетеризація пупкової вени	C
8.	Санація верхніх дихальних шляхів	D
9.	Закритий масаж серця	C
10.	Інтубація трахеї	C
11.	Проведення ШВЛ за допомогою мішка, маски та ендотрахеальної трубки	C
12.	Стабілізація стану передчасно народжених дітей при народженні	B
13.	Промивання шлунку	D
14.	Проведення пульсоксиметрії	D
15.	Проведення фототерапії	D
16.	Вимірювання артеріального тиску новонародженій дитині	C
17.	Люмбальна пункція	B
18.	Венепункція	C
19.	Невідкладна медична допомога при пневмотораксі	C

20.	Проведення первинної реанімації новонародженої дитини	C
3	Спостереження за здоровою дитиною	
1.	Збір анамнезу	C
2.	Проведення клінічного обстеження дітей різних вікових груп	C
3.	Проведення антропометрії дитини різного віку	D
4.	Використання графіків росту та центильних таблиць	C
5.	Визначення фізіологічних рефлексів періоду новонародженості	C
6.	Складання індивідуального графіку щеплень	D
7.	Відображення в історії/анамнезі досягнутих етапів розвитку	C
8.	Розрахунок індексу маси тіла (ІМТ)	D
9.	Консультування з приводу харчування та вигодовування	D
10.	Оцінка статевого розвитку (шкала Таннера)	C
11.	Надання рекомендацій щодо здорового способу життя, включаючи харчові звички, фізичні вправи та використання соціальних мереж	D
4	Харчування та вигодовування	C
1.	Антропометрія дітей різних вікових груп	D
2.	Розрахунок ІМТ	D
3.	Використання графіків росту та центильних таблиць	D
4.	Визначення товщини складки шкіри	D
5.	Вимірювання об'єму талії	D
6.	Проведення огляду шкіри на ознаки мальнутриції та алергічних проявів	C
7.	Візуальна оцінка характеру випорожнень для фіксації ознак мальабсорбції	D
5	Хвороби органів дихання	
1.	Збір анамнезу	C
2.	Огляд пацієнта з метою оцінки респіраторної системи	C
3.	Отоскопія	C
4.	Фарингоскопія та передня риноскопія	C
5.	Перкусія легень	C
6.	Аускультация легень	C
7.	Проведення спірометрії	C
8.	Проведення пікфлоуметрії	D
9.	Виконання та оцінка пульсоксиметрії	D
10.	Приготування суспензії антибіотиків та пероральне введення дитині раннього віку	D

11.	Внутрішньовенне струминне та крапельне введення рідини	C
12.	Техніка використання інгаляційних доставкових пристроїв	D
13.	Техніки активного очищення дихальних шляхів	D
14.	Техніка плевральної пункції	C
6	Алергічні хвороби	
1.	Збір анамнезу в пацієнтів з алергією	C
2.	Консультування батьків та дітей щодо дієти при харчовій алергії	C
3.	Проведення інгаляцій лікарських засобів за допомогою небулайзера та інгаляторів різного типу	D
4.	Здійснення ін'єкції адреналіну за допомогою спеціальних пристроїв	D
5.	Внутрішньовенне струминне та крапельне введення лікарських засобів	C
6.	Проведення спірометрії	C
7.	Проведення пікфлоуметрії	D
7	Дитяча кардіологія	
1.	Збір анамнезу у дітей із захворюваннями серцево-судинної системи	C
2.	Проведення пульсоксиметрії	D
3.	Проведення аускультатії серця	C
4.	Вимірювання артеріального тиску на верхніх та нижніх кінцівках	D
5.	Проведення пальпації пульсу на магістральних артеріях (сонній, радіальній, стегновій)	D
6.	Визначення частоти дихання	D
7.	Визначення частоти серцевих скорочень	D
8.	Визначення наявності/відсутності набряків	C
9.	Реєстрація електрокардіограми	C
10.	Ідентифікація основних ритмів на ЕКГ, ознак ГКС	C
11.	Пальпація пульсу на периферичних артеріях	D
8	Дитяча ревматологія	
1.	Збір анамнезу у дитини із ревматичними захворюваннями	C
2.	Пальпація суглобів	C
3.	Оцінка активних та пасивних рухів у положенні лежачи та стоячи	C
4.	Вимірювання абсолютної та відносної довжини кінцівок	C
5.	Оцінка постави	C
6.	Проведення модифікованого тесту Шобера	C

7.	Оцінка стану м'язів	C
8.	Оцінка типових точок при ентезопатіях	C
9.	Використання візуальних аналогових шкал (шкала оцінки інтенсивності больових відчуттів дитини; шкала оцінки загального самопочуття; шкала лікарської оцінки активності захворювання)	D
10.	Використання анкети для оцінки функціонального стану хворої дитини (опитувальники CHAQ, JAMAR тощо)	C
11.	Проведення оцінки фізичного розвитку дитини	C
12.	Розрахунок площі поверхні тіла у дитини	C
9	Гематологія дитячого віку	
1.	Збір анамнезу у дитини із гематологічним захворюванням.	C
2.	Оцінка стану шкіри та слизових оболонок	C
3.	Пальпація та перкусія основних груп лімфатичних вузлів	C
4.	Пальпація, перкусія та оцінка розмірів селезінки	C
10	Хвороби органів травлення	
1.	Збір анамнезу у дитини із захворюваннями травного тракту	C
2.	Об'єктивне дослідження шлунково-кишкового тракту та печінки (огляд, пальпація, перкусія живота, крижової області та промежини)	C
3.	Ректальне пальцьове обстеження	C
4.	Приготування розчинів та техніка оральної регідратації	D
5.	Промивання шлунку	D
6.	Внутрішньовенне струминне та крапельне введення розчинів	C
7.	Постановка очисної клізми	D
8.	Оцінка стільця за Бристольською шкалою	D
9.	Оцінка блювотних мас	D
11	Хвороби нирок та сечової системи у дітей	
1.	Збір анамнезу у дітей із захворюваннями нирок та сечової системи	C
2.	Забір зразків сечі для клінічного та мікробіологічного дослідження різними методами у дітей різних вікових груп	D
3.	Визначення обсягу добового діурезу	D
4.	Оцінка ритму та обсягу сечовипускань	D
5.	Оцінка гідробалансу	D
6.	Визначення наявності набряків	D
7.	Визначення наявності асцити	D
8.	Вимірювання артеріального тиску у дітей різних вікових груп	C
9.	Проведення дослідження сечі за допомогою тест-смужки	C
10.	Надання невідкладної допомоги при ГУС та гострому порушенні функції нирок	C

12	Інфекційні захворювання	
1.	Збір анамнезу при інфекційних захворюваннях у дітей	C
2.	Приготування розчинів та проведення оральної регідrataції	D
3.	Промивання шлунку	D
4.	Проведення регідrataції при екзикозі	C
5.	Здійснення внутрішньошкірних, підшкірних, внутрішньом'язових та внутрішньовенних ін'єкцій.	C
6.	Проведення люмбальної пункції	B
7.	Проведення експрес-тестів для діагностики інфекційних захворювань	C
8.	Забір біологічного матеріалу для культурального дослідження	D
9.	Використання засобів індивідуального захисту	D
10.	Обробка рук	D
11.	Визначення менінгіальних знаків	C
12.	Надання невідкладної допомоги дитині з септичним шоком	C
13	Дитяча фтизіатрія	
1.	Збір анамнезу у пацієнтів із ТБ	C
2.	Проведення перкусії та аускультатії легень	C
3.	Визначення менінгеальних знаків	C
4.	Забір біологічного матеріалу для культурального дослідження	D
5.	Оцінка стану місця введення БЦЖ	C
6.	Оцінка проби Манту	C
7.	Пальпація регіональних лімфатичних вузлів	C
8.	Використання засобів індивідуального захисту	D
9.	Обробка рук	D
10.	Надання невідкладної допомоги при ГУС та гострому порушенні функції нирок	C
14	Інтенсивна терапія та реанімація. Невідкладна медична допомога в педіатрії.	
1.	Непрямий масаж серця у немовлят і дітей старшого віку	C
2.	Штучна вентиляція легень за допомогою маски та мішка Амбу	C
3.	Встановлення повітроводів	C
4.	Встановлення ларингеальної маски та iGel	C
5.	Вилучення стороннього тіла з верхніх дихальних шляхів у дітей)	C
6.	Встановлення назогастрального та орогастрального зонду	C
7.	Катетеризація периферичної вени методом венепункції	C
8.	Катетеризація пупкової вени та артерії	B

9.	Закладання внутрішньокісткового доступу	B
10.	Санація дихальних шляхів	D
11.	Люмбальна пункція	C
12.	Вібраційний масаж	D
13.	Постуральний дренаж	D
14.	Викладання дитини в пропозицію	D
15.	Подання кисню дитині через назальні канюлі, лицьові маски різного типу	C
16.	Використання пульсоксиметра та інтерпретація його показників	C
17.	Плевральна пункція при напруженому пневмотораксі	C
18.	Реєстрація електрокардіограми	C
19.	Моніторування ЕКГ за допомогою монітора пацієнта / монітора-дефібрилятора	D
20.	Неінвазивне визначення центрального венозного тиску	C
21.	Вимірювання внутрішньочерепного тиску	B
22.	Катетеризація сечового міхура	C
23.	Інтубація трахеї	C
24.	Використання автоматичного зовнішнього дефібрилятора	C
25.	Використання мануального дефібрилятора	C
26.	Зупинка масивних кровотеч методом тампонування рани	D
27.	Накладання джгут	D
28.	Накладання давячої пов'язки	D
30.	Введення еритроцитарної маси, свіжозамороженої плазми, тромбоцитарної маси, кріопреципітату, концентрату протромбінового комплексу	C
30.	Інтубація трахеї у новонароджених, проведення санації	C
31.	Забезпечення прохідності дихальних шляхів мануально	D
32.	Надання невідкладної допомоги дитині при обструкції дихальних шляхів стороннім тілом	D
33.	Проведення іммобілізації кінцівок при переломах	C
34.	Виконання стабілізації тазу при переломі	C
35.	Іммобілізація хребта та перекладання постраждалого на транспортний щит	C
15	Дитяча ендокринологія	
1.	Збір анамнезу	C
2.	Проведення клінічного обстеження дітей різних вікових груп	C
3.	Проведення антропометрії дитини різного віку	D

4.	Використання графіків росту та центильних таблиць	С
5.	Розрахунок індексу маси тіла (ІМТ)	Д
6.	Визначення наявності яєчок в калитці у хлопчиків	С
7.	Дослідження глюкози в крові глюкометром, оцінка результату	С
8.	Проведення і оцінка перорального тесту толерантності до глюкози	С
9.	Дослідження сечі на наявність кетонових тіл, оцінка результату	С
10.	Пальпація щитоподібної залози	С
11.	Здійснити забір крові для проведення неонатального скринінгу на вроджений гіпотиреоз, ВДКНЗ	С
12.	Надати першу допомогу дитині з гіпоглікемією	С
13.	Надати першу допомогу дитині з кетоацидозом, кетоацидотичною комою на догоспітальному етапі	С
14.	Перша допомога дитині з гострою наднирковою недостатністю	С
16	Клінічна імунологія	
1.	Збір анамнезу у пацієнта з підозрою на первинний імунодефіцит	С
2.	Об'єктивне обстеження дитини із підозрою на імунодефіцит	С
3.	Розрахунок дози доведеного імуноглобуліну	С
17	Імунопрофілактика	
1.	Введення лікарських засобів для імунопрофілактики	Д
2.	Розміщення засобів для імунопрофілактики у холодильнику	Д
3.	Збирання сумки-холодильників для транспортування засобів для імунопрофілактики	Д
4.	Надання невідкладної допомоги при анафілаксії	С
5.	Проведення «шейк-тесту»	Д
6.	Консультування батьків щодо заповнення інформованої згоди	Д
18	Хірургія дитячого віку	
1.	Збір анамнезу захворювання та оцінка його перебігу у дітей з гострою хірургічною патологією	С
2.	Перкусія, аускультация і пальпація живота у дитини з больовим абдомінальним синдромом	С
3.	Розпізнавання клінічних симптомів та подразнення очеревини при гострому апендициті у дітей	С
4.	Пальцеве дослідження прямої кишки	С
5.	Катетеризація вени за Сельдингером	В
6.	Катетеризація шлунку і дванадцятипалої кишки у дітей з синдромом блювання	С
7.	Катетеризація сечового міхура	С

8.	Постановки сифонної клізми	С
9.	Клінічне ультразвукове дослідження в точці інтересу (point-of-care ultrasound, PoCUS)	В
10.	Клінічне ультразвукове дослідження грудної клітки (BLUE-протокол)	В
11.	Опис рентгенограми грудної клітини	С
12.	Пункція плевральної порожнини	В
13.	Визначення симптомів «гострого живота» симптом Ровзінга (Rovsing), симптом поперекового м'яза (Psoas sign), симптом затульного м'яза (Obturator sign), симптом Щоткіна-Блюмберга, симптом «зайчика» або симптом «стрибків»	С
19	Дитяча ортопедія та травматологія	
1.	Збір анамнезу у пацієнтів з ортопедичними захворюваннями	С
2.	Ортопедичний огляд дитини до 1 року	С
3.	Визначення клінічних симптомів та ознак дисплазії кульшових суглобів	С
4.	Розпізнавання ознак сколіозу і плоскостопості	С
5.	Зупинка кровотечі, накладання джгута на верхні та нижні кінцівки	С
6.	Проведення іммобілізації кінцівок при переломах	С
7.	Виконання стабілізації тазу при переломі	С
8.	Іммобілізація хребта та перекладання постраждалого на транспортний щит	С
20	Генетика та метаболічні захворювання	
1.	Описання фенотипу пацієнта	С
2.	Створення графічного зображення спадкового анамнезу (генеалогічного дерева)	С
3.	Неврологічний огляд дитини різного віку	С
4.	Перевірка рефлексів дитини в періоді новонародженості	С
5.	Розпізнавання основних клінічних симптомів та синдромів ураження нервової системи у дітей різного віку	С
6.	Збір зразку крові дитини для проведення неонатального скринінгу	Д
7.	Оформлення паспортної частини неонатального скринінгу	Д
8.	Виконання алгоритму дій при підозрі на метаболічну кризу	С
9.	Виконання алгоритму дій при виявленому синдромі гіперамонемії	С
10.	Навички ефективного медичного спілкування	Д
21	Дитяча неврологія	
1.	Збір анамнезу у пацієнтів з захворюваннями нервової системи	С
2.	Неврологічний огляд новонароджених та немовлят	С
3.	Неврологічний огляд дітей	С

4.	Оцінка моторного, психічного та мовленнєвого розвитку, комунікативних навичок у дітей раннього віку	С
5.	Розпізнавання основних клінічних симптомів та синдромів ураження нервової системи у дітей різного віку	С
6.	Надання першої допомоги при фебрильних судобах	С
7.	Надання першої допомоги при епілептичному статусі	С
8.	Надання першої допомоги при гострому порушенні мозкового кровообігу	С
9.	Навички ефективного медичного спілкування	Д
22	Захворювання ЛОР-органів	
1.	Отоскопія	С
2.	Передня риноскопія	С
3.	Визначення дихальної функції носа	С
4.	Орофарингоскопія	С
5.	Зупинка носової кровотечі	С
6.	Туалет зовнішнього слухового ходу	Д
7.	Видалення сірчаної пробки	С
8.	Видалення стороннього тіла ротоглотки	С
9.	Надання першої допомоги при живому сторонньому тілі зовнішнього слухового ходу	С
10.	Надання першої допомоги при атрезії хоан у новонароджених	С
11.	Конікотомія	С
12.	Навички ефективного медичного спілкування	Д
23	Дитяча гінекологія	
1.	Збір анамнезу із урахуванням перебігу вагітності у матері, преморбідного фону, скарг пацієнтки (матері/опікуна) щодо статеві системи	С
2.	Об'єктивне обстеження дитини з визначенням фізичного та статевого розвитку	С
3.	Пальпація молочних залоз, живота, огляд зовнішніх статевих органів	С
4.	Перкусія, аускультация і пальпація живота у дитини з больовим абдомінальним синдромом	С
5.	Перевірка симптомів подразнення очеревини	С
6.	Антропометрія	Д
7.	Розрахунок індексу маси тіла	Д
8.	Катетеризація сечового міхура	С
9.	Постановка сифонної клізми	Д
10.	Визначення симптомів «острого живота» симптом Ровзінга (Rovsing), симптом поперекового м'яза (Psoas sign), симптом затульного м'яза (Obturator sign), симптом Щоткіна-Блумберга, симптом «зайчика»	С

	або симптом «стрибків»	
11.	Розрахунок гірсутного числа за шкалою Ферімана-Голвея	C
12.	Навички ефективного медичного спілкування	D
24	Основи онкології дитячого віку	
1.	Оцінка інтенсивності болю у дітей за спеціальними шкалами	C
2.	Введення знеболювальних препаратів	C
3.	Сформувати календар щеплень дитині, яка перенесла злоякісне захворювання	C
25	Паліативна допомога	
1.	Проведення антропометричних вимірювання дитини, яка потребує паліативної допомоги	C
2.	Розрахунок необхідного калоражу для дітей, які потребують паліативної допомоги	C
3.	Оцінка інтенсивності болю у дітей із невиліковними захворюваннями за спеціальними шкалами	C
4.	Проводити протибольову терапію	C
5.	Менеджмент симптомів невиліковних захворювань	C
6.	Складати індивідуальний план паліативної допомоги	C
26	Підліткова медицина	
1.	Проведення антропометрії	D
2.	Розрахунок індексу маси тіла	D
3.	Вимірювання артеріального тиску	D
4.	Пальпація молочних залоз, живота, огляд зовнішніх статевих органів	C
5.	Невідкладна допомога при отруєнні алкоголем	D
6.	Невідкладна допомога при втраті свідомості	C
7.	Навички ефективного медичного спілкування	D
27	Дерматологія	
1.	Огляд шкіри, волосся, нігтів	C
2.	Опис елементів висипу	C
3.	Підбір засобів по догляду за шкірою для дитини з atopічним дерматитом	C
4.	Підбір засобів по догляду за шкірою для дитини з себорейним дерматитом	C
5.	Надання невідкладної допомоги дитині з ексfolіативним дерматитом	C
6.	Надання невідкладної допомоги при синдромі Лайела	C
7.	Надання невідкладної допомоги Стівенса-Джонсона	C
8.	Навички ефективного медичного спілкування	D

28	Очні захворювання	
1.	Огляд очного яблука та прилеглих структур	С
2.	Визначення гостроти зору у новонароджених та дітей раннього віку (фіксація погляду та стеження)	С
3.	Визначення гостроти зору у дітей після 3-х років	С
4.	Визначення симетрії зіниць та їх реакції на світло	С
5.	Проведення тесту Брюкнера – «червоного рефлексу»	С
6.	Дослідження положення очей за корнеальними рефlekсами з тестом перекриття	В
7.	Дослідження рухливості очних яблук	С
8.	Надання першої допомоги при травмі ока та його придатків	С
9.	Інстиляції очних крапель	С
30	Психічні розлади та розлади поведінки	
1.	Проведення клінічного інтерв'ю	С
2.	Визначення основних психопатологічних симптомів та синдромів	С
3.	Оцінка моторного, психічного, мовленнєвого розвитку, комунікативних навичок у дітей різного віку	С
4.	Проведення нейропсихологічного дослідження	С
5.	Проведення тестових методик CHAT та М- CHAT	С
6.	Проведення тесту SDQ	С
7.	Володіння навичками кризової інтервенції	С
30	Громадське здоров'я	
1.	Оцінка та аналіз основних показників стану здоров'я населення, використання їх у роботі	С
2.	Проведення нагляду за станом здоров'я дитячого населення, корекція основних факторів, що впливають на нього	С
3.	Комунікація з метою надання допомоги та підтримка родин дітей з особливими потребами	С
4.	Спілкування з громадськістю та її залучення до адвокації питань підтримки дитячого здоров'я та безпеки дітей	С
5.	Оцінити рівень охоплення профілактичними щепленнями дитячого населення, що знаходиться під наглядом лікаря та факторів що впливають на нього	С
6.	Комунікація з метою адвокації прав дитини, виявлення та реагування на прояви насилля над дітьми та недбалого ставлення до дитини	С

Рівень оволодіння:

A: Має знання, описує.

B: Виконує, керує, демонструє під наглядом.

C: Виконує, керує, демонструє самостійно.

D: Вчить або контролює інших у виконанні, управлінні, демонстрації.

4. Форма атестації (порядок оцінювання)

Заходи з оцінювання результатів проходження первинної спеціалізації (інтернатури) проводяться відповідно до наказу МОЗ України від 22.06.2021 № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру» (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703, та складаються з поточного та підсумкового оцінювання (атестація), Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) Крок-3 за спеціальністю.

Поточне оцінювання здійснюється керівниками груп інтернів закладів вищої освіти шляхом контролю за рівнем оволодіння компетентностями, зазначеними у відомості обліку відвідувань та успішності, яка є додатком до програми підготовки в інтернатурі.

Проміжного оцінювання здійснюється профільною кафедрою закладу вищої освіти за результатами проходження освітньої частини програми підготовки в інтернатурі;

куратором інтернів у закладі охорони здоров'я, в якому проходила практична частина програми підготовки в інтернатурі, з метою перевірки ступеня оволодіння відповідними компетентностями по завершенню вивчення кожного курсу практичної частини програми підготовки в інтернатурі.

Результати проміжного оцінювання ступеня оволодіння відповідними компетентностями фіксуються у відомості обліку відвідувань та успішності та враховуються під час підсумкового оцінювання за шкалою відповідно до вимог програми підготовки в інтернатурі за конкретною спеціальністю

Підсумкове оцінювання (атестація) проводиться по закінченню навчання у відповідності до програмних результатів навчання та кваліфікаційних характеристик за спеціальністю «Педіатрія». Підсумкове оцінювання включає іспит з оволодіння практичними навиками, співбесіду зі спеціальності «Педіатрія».

Атестацію на визначення засвоєння знань і практичних навиків відповідно до програмних результатів навчання та кваліфікаційних характеристик із присвоєнням професійної кваліфікації «Лікар-педіатр» за спеціальністю «Педіатрія» проводять атестаційні комісії, склад яких затверджується наказом НУОЗ України імені П. Л. Шупика. До складу такої комісії входять: завідувачі профільних кафедр, професори та доценти профільних кафедр (куратори – відповідальні за підготовку лікарів-інтернів на кафедрах).

До атестації для визначення знань і практичних навиків із присвоєнням звання «Лікар-спеціаліст» допускаються лікарі-інтерни, які повністю виконали програму спеціалізації «Педіатрія» та успішно склали Єдиний державний кваліфікаційний іспит Крок-3 зі спеціальності.

Виконання програми спеціалізації «Педіатрія» засвідчується заліковими відомостями (відомостями обліку відвідувань та успішності лікарів-інтернів).

Підсумкове оцінювання (атестація) інтернів включає:

1) ЄДКІ «Крок 3»;

Проведення ЄДКІ «Крок 3» (далі - іспит «Крок 3») – є стандартизованою формою контролю набуття інтерном компетентностей, визначених програмою навчання в інтернатурі. Іспит «Крок 3», як перший етап атестації, розробляється та проводиться державною організацією «Центр тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки «Медицина» і «Фармація» при Міністерстві охорони здоров'я України» (далі - Центром тестування при МОЗ) на основі технологій стандартизованого тестування у письмовій (бланковій) або комп'ютерній формах. Форма проведення іспиту «Крок 3» визначається Центром тестування при МОЗ;

2) іспит з оволодіння практичними навичками, по закінченню якого проводиться співбесіда зі спеціальності.

Іспит з оволодіння практичними навичками та співбесіда зі спеціальності:

–оволодіння практичними навичками перевіряється шляхом виконання інтерном трьох пакетів практичних завдань та ситуаційних задач відповідно до Програми навчання в інтернатурі;

–зміст іспиту базується на визначеному програмою підготовки інтерна переліку практичних навичок та умінь, якими повинен оволодіти лікар (фармацевт)-спеціаліст відповідної спеціальності, та їх необхідної кількості (повторюваності для оволодіння);

–оцінка іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями іспиту здійснюється за системою оцінювання, визначеною у Програмі навчання в інтернатурі;

–для проведення іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями залучають реальних, стандартизованих або віртуальних пацієнтів, манекени, фантоми, прилади, обладнання, набори даних, ситуативні завдання, з урахуванням особливостей кожної конкретної спеціальності;

–результати іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями оформлюється протоколом засідання атестаційної комісії та доводиться до відома інтернів одразу після закінчення засідання комісії.

Результати іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями оформлюється протоколом засідання атестаційної комісії та доводиться до відома слухачів одразу після закінчення засідання комісії. По закінченню іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями проводиться співбесіда зі спеціальності.

За результатами атестації (позитивними) НУОЗ України імені П. Л. Шупика оформлюється та видається сертифікат про присвоєння професійної кваліфікації у сфері охорони здоров'я зі спеціальності «Педіатрія».

При негативному результаті іспиту з оволодіння практичними навичками та вміннями лікар-інтерн вважається таким, що не засвоїв вміння і не оволодів практичними навичками, передбаченими освітньою програмою спеціалізації, та вважається неатестованим.

5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Реалізація освітньої програми передбачає: підготовку лікарів-спеціалістів, їх професійної готовності до самостійної діяльності за фахом з присвоєнням професійної кваліфікації «лікар-педіатр» за спеціальністю «Педіатрія», відповідно до Національного класифікатора України «Класифікатор професій»:

ДК 003:2010 2221.2 20392 Лікар-педіатр

6. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Наказ МОЗ України від 22 червня 2021 року № 1254 “Про затвердження Положення про інтернатуру” (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703;
2. Наказ МОЗ України від 14 липня 2022 року № 1219 «Про затвердження примірних програм підготовки в інтернатурі за спеціальностями «Акушерство та гінекологія», «Внутрішні хвороби», «Дитяча хірургія», «Епідеміологія», «Неврологія», «Офтальмологія», «Ортопедія і травматологія», «Педіатрія», «Психіатрія», «Хірургія», «Стоматологія», «Медична психологія», «Медицина невідкладних станів», «Інфекційні хвороби»,
3. Наказ МОЗ України від 16.04.2025 № 650 "Про затвердження Порядку проведення атестації працівників сфери охорони здоров'я та внесення змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України", зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 травня 2025 р. за № 824/4423.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Абдомінальний больовий синдром у дітей: навч.посібникТекст] / за ред. Рибальченко В.Ф., Марушко Т.В., Переяслава А.А., Марушко Ю.В., Козачук В.Г. – К.: Видавництво ПП «Каравела», 2023. –336 с., з ілюстр.
2. Автоімунний тиреоїдит у новій реальності / Шідловський В.О., Паньків В.І. - Укрмедкнига, 2021.- 278с.
3. Анестезіологія та інтенсивна терапія: підручник / Ф.С. Глумчер, Л.П. Чепкий, Л.В. Новицька-Усенко та ін.; за ред. Ф.С. Глумчера - 4-е вид. - К. ВСВ «Медицина», 2021. –360 с.
4. Артеріальна гіпертензія. Сучасні підходи до лікування / Купчинська О.Г. та інші. - Медкнига, 2023. – 96с.
5. Амбулаторно-поліклінічна хірургія дитячого віку: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних медичних закладів III- IV рівнів акредитації, лікарів-інтернів дитячих хірургів, ортопедів-травматологів, педіатрів. - Дніпро: Герда, 2018. - 246 с.
6. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга / Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. - К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 744 с.
7. Біологічна та таргетна терапія ювенільного ідіоматичного артриту в дітей: навч.-метод. посіб. / за ред.. О. Є. Абатурова та Т.В. Марушко; О.Є. Абатуров, Т.В. Марушко, Н.І.Абатурова, В.Л. Бабіч, Н.М. Токарева. Дніпро: ЛІРА, 2022. – 120 с.
8. Всесвітня організація охорони здоров'я, 2018. Комісія з ліквідації дитячого ожиріння. Факти та дані про дитяче ожиріння. Доступ <http://www.who.int/end-childhood-obesity/facts/ru/> від 26.02.2018
9. Всесвітня організація охорони здоров'я. Харчування дітей грудного та раннього віку, 2018. Доступ <http://www.who.int/ru/news-room/fact-sheets/detail/infant-and-young-child-feeding>
10. Дитяча імунологія: підручник / Л.І. Чернишова, А.П. Волоха, Л.В. Костюченко та інш.; за ред. проф. Л.І. Чернишової, А.П. Волохи. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 720 с.
11. Дитяча пульмонологія: навч. Посібник/ За ред. О.Л. Цимбалістої. - 2-ге вид., переробл. і доповн.- К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 624 с.
12. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навч.-метод.посіб /Л.І. Чернишова, Ф.І. Лапій, А.П. Волоха та ін.; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапій, А.П. Волохи. - 3-тє вид., переробл. і доповн.- К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 336 с.
13. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської.- 3-є видання (перероблене і доповнене), 2020, - 688 с.: іл.
14. Інфекційні хвороби у дітей: підручник / С.О. Крамарьов, О.Б. Надрага, О.Р. Буц та ін.; за редакцією С.О. Крамарьова, О.Б. Надраги— 3-є перероблене і доповнене видання. - Київ : Медицина, 2023. - 439 с.
15. Інфекційні хвороби у дітей: підручник / Л.І. Чернишова, А.П. Волоха, А.В. Бондаренко та ін.; за ред.. Л.І. Чернишової. - 3-є вид., переробл. та доповн.- К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 1072 с.

16. Іванов Д. Д. Дитяча нефрологія: навчально-методичний посібник для лікарів-інтернів, дитячих нефрологів, лікарів-слухачів закладів (ф-тів) післядипломної освіти / Д. Д. Іванов. - Дніпропетровськ: Середняк Т.К., 2014. - 323 с.: табл., іл.
17. Ендокринологія: підручник / За ред. Комісаренко Ю. І., Михальчишин Г.П. - Нова книга, 2024. - 536с.
18. Ендокринні захворювання у дітей в практиці сімейного лікаря Овчаренко Л. С. Редько І.І., Вертегел А.О., Чакмазова О.М., Самохін І.В., Андрієнко Т.Г., Кряжов О.В.. Новий світ-2000. 2022. 124с.
19. Кардіологія дитячого віку: Навчальний посібник /За ред Ю.В.Марушка, Т.В. Марушко, 2018.- К.- Хмельницький: ФО-П Сторожук О.В. 528 с.
20. Капітан Т. В. Справочник по педиатрии. Заболевания детей раннего возраста/ Т.В. Капітан. – Медпре-інформ, 2019. - 336 с.: іл.
21. Клінічна лабораторна діагностика: навчальний посібник за загальною редакцією Заслуженого лікаря України, доктора мед.наук, прфесора О.І. Волошина (видання друге, доповнене і перероблене). - Чернівці: Місто, 2018. - 223 с.
22. Клінічна фармакологія: навчальний посібник / М.В. Хайтович, Г.В. Зайченко, І.О. Афанасьєва та ін.; за редакцією М.В. Хайтовича та Г.В. Зайченко. - К. ВСВ «Медицина», 2024. - 335 с.
23. Клінічне обстеження дитини /Катілов О.В., Дмитрієв Д.В., Макаров С.Ю. - Нова книга, 2023. - 536с.
24. Клінічна фармакологія: навчальний посібник / М.В. Хайтович, Г.В. Зайченко, І.О. Афанасьєва та ін.; за редакцією М.В. Хайтовича та Г.В. Зайченко. - К. ВСВ «Медицина», 2024. - 335 с.
25. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: національний підручник для лікарів-слухачів післядипломної освіти, лікарів-інтернів і студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / І. С. Зозуля [та ін.]; за ред. І.С. Зозулі. - 3-є вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2017. - 958 с.: іл, табл.
26. Настанови ВООЗ щодо фармакологічного лікування стійкого болю в дітей із медичними захворюваннями / за заг. ред. Л. Андріїшин, О. Брацюнь; пер. з англ. С. Дьоми. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2014. – 168 с. Доступ за посиланням: <http://uacph.org/gallery/docs-who-order.pdf>.
27. Настанови ВООЗ щодо фармакологічного лікування стійкого болю в дітей із медичними захворюваннями/ за Л. Андріїшин, Брацюнь О.П; пер. з англ. С. Дьоми.-К.: ТОВ «Видавничий дім» Калита - 2016 -168 с.
28. Невідкладна інфектологія: навчальний посібник / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін.; за ред.. В.М. Козька. - 3-є вид., переробл. та доповн. – К. ВСВ «Медицина», 2023. – 143 с.
29. Невідкладні стани в педіатрії: посібник для самостійної підготовки [Текст] / Ю.В. Марушко, Т.В. Гишак, М.І. Борисенко та ін.; за ред. Ю.В. Марушка. – К.: ФОП О.В. Сторожук, 2023. –328 с., з ілюстр.
30. Неонатологія: підручник: у 3 т./ [Знаменська Т.К., Антипкін Ю.Г., Аряєв М.Л. та ін.]; за ред.. Т.К. Знаменської. - Львів: Видавець Марченко Т.В., 2020.- Т.1. – 408. - Т.2. – 456. - Т.3. – 380.
31. Нейрологія дитячого віку: навчальний посібник / Т. В. Стоєва [та ін.]; за ред. Т. В. Стоєва. - Одеса: Політехперіодика, 2018. - 181 с.: табл., іл, фот. цв.
32. Нутрициология: учебное пособие 2-е издание, исправленное и дополненное. - Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. - 354 с.
33. Основы общей иммунологии: учебник. - Харків. : Форт, 2018. - 289 с.
34. Основы педиатрии за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданта, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. видання.- К.: Медицина, 2019. - Том 1, XIV, 378 (кольорові) с. : табл., іл.- Том 2, XIV, 426 (кольорові) с.: табл., іл.
35. Основы діагностики, лікування та профілактики основних ендокринних захворювань/ Журавльова Л.В., Кривоносова О.М. - Гэотар, 2024.- 444с.
36. Особливості становлення постнатальної гемодинамики у новонароджених дітей. Критичні вроджені вади серця: клінічні прояви, рання діагностика та сучасна тактика медичної допомоги. Навчальний посібник під редакцією професора Пясецької Н.М., професора Шунько Є.Є.,

професора Руденко Н.М., К. – 2017.

37. Оцінювання та лікування хронічного болю у дітей : метод. вказ. для студентів 5-го та 6-го курсу вищих медичних закладів освіти III–IV рівнів акредитації, лікарів-інтернів, лікарів сімейної практики / упоряд. М. О. Гончарь, О. О. Ріга, М. К. Уривасєва та ін. – Харків: ХНМУ, 2019. – 24 с. Доступ за посиланням: http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/22754/1/Оценка_и_лечение_хронической_боли_у_детей.pdf
38. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб: підручник / за ред.. Л.В. Беш, В.І. Бельдїй, Л.П. Дедишин та ін. — 9-е вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2023. - 559 с.
39. Педіатрія : у 3-х т. Т. 1 : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акред. / [Артеменко Є. О., Бабаджанян О. М., Белоусова О. Ю. та ін. ; за ред. Катілова О. В., Варзаря А. В., Валиуліса А., Дмитрієва Д. В.]. — Вінниця : Нова Книга, 2022. — 656 с.: іл.
40. Педіатрія : у 3-х т. Т. 2 : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акред. / [Артеменко Є. О., Бабаджанян О. М., Белоусова О. Ю. та ін. ; за ред. Катілова О. В., Варзаря А. В., Валиуліса А., Дмитрієва Д. В.]. — Вінниця : Нова Книга, 2023. — 712 с.: іл.
41. Педіатрія : у 3-х т. Том 3 : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акред. / [Артеменко Є. Я., Бабаджанян О. М., Белоусова О. Ю. та ін. ; за ред. Катілова О. В., Варзаря А. В., Валиуліса А., Дмитрієва Д. В.]. — Вінниця : Нова Книга, 2023. — 544 с.: іл.
42. Пропедевтична педіатрія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / В. Г. Майданник [та ін.]. - 2-ге вид., випр. та допов. - Вінниця: Нова кн., 2018. - 871 с. : табл., іл.
43. Протоколи з надання екстренної медичної допомоги рівня базової підтримки життя (Basic Life Support - BLS) - "Перший на місці події": навчальний посібник / Г. Г. Рошчін [та ін.]; за ред. Г.Г. Рошчіна. - Київ: Юстон , 2018. - 119 с. : табл., іл.
44. Ріга О. О., Пеньков А. Ю., Коновалова Н. М. Принципи надання паліативної допомоги дітям. Посібник для тренерів з дитячої паліативної допомоги. — Харків: 2017. — 97 с. Доступ за посиланням: <http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/17740/1/2.pdf>
45. Ревматичні хвороби у дітей: Навчальний посібник [Текст] / Ю. Г. Антипкін, Ю. В. Марушко, Л. І. Омельченко та співавтори. (Марушко Т.В.). Київ, 2024. - 240с., з ілюстр.
46. Ревматологія дитячого віку:/ [Навчальний посібник]/ Під редакцією Марушко Т. В., Марушко Ю. В. Друк ФО-П Сторожук О.В.. – 2019 – 256 с.: іл..
47. Синдром абдомінального болю у дітей. Навчальний посібник. 2 вид./За редакцією Рибальченко В.Ф., Марушко Т.В., Переяслова А.А., Марушко Ю.В., Козачук В.Г..Київ: видавництво «Каравела», 2024.- 375с.
48. Фармакологія за Рангом і Дейлом: 9-е видання: у 2 томах. Том 1 / Джеймс М. Ріттер, Род Флавер, Грем Гендерсон, Юн Конг Лоук, Девід Мак'юен, Гамфрі П. Ранг; наук. ред.. пер.: Ганна Зайченко, Микола Хайтович. - К. ВСВ «Медицина», 2021. – хii, 588 с.
49. Фармакологія за Рангом і Дейлом: 9-е видання: у 2 томах. Том 2 / Джеймс М. Ріттер, Род Флавер, Грем Гендерсон, Юн Конг Лоук, Девід Мак'юен, Гамфрі П. Ранг; наук. ред.. пер.: Ганна Зайченко, Микола Хайтович. К. ВСВ «Медицина», 2022. – х, 342 с.
50. Nelson Textbook Of Pediatrics 22th edition (in 2 volumes). - Elsevier, 2024.
51. Nelson's Pediatric Antimicrobial Therapy (30th ed.) J.S.Bradley (eds.). American Academy of Pediatrics, 2024.- 383p.
52. McCrindle BW. Diagnosis, treatment, and long-term management of Kawasaki disease: a scientific statement for health professionals from the American Heart Association/ McCrindle BW, Rowley AH, Newburger JW, et al. Circulation 2017; 135: e927-99.
53. Nutritional care of preterm infants: Scientific basis and practical guidelines, Koletzko B, Poindexter B, Uauy R (Eds), Karger, Basel, Switzerland 2014.
54. Polin R., Ditmar M. Pediatric secrets //Elsevier, 2016 - 759p.
55. Textbook of Neonatal Resuscitation, 7th Edition //American Academy of Pediatrics and American Heart Association. – 2016. – 328 p.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Абизов Р. А. Дифтерія в практиці отоларинголога: навчальний посібник / Р. А. Абизов, Я. В. Шкоба, С. О. Лакиза. – К.: Нічлава, 2009. – 203 с.: табл., іл.
2. Актуальні питання алергології в практиці сімейного лікаря: навчальний посібник для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти / Ю. В. Вороненко [та ін.]; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П.Л. Шупика, Ін-т сімейн. медицини. - Київ: Заславський А. Ю., 2016. - 322 с. : табл., іл.
3. Алергологія: Підручник для лікарів-інтернів, лікарів-курсантів вищих медичних закладів. /За редакцією чл.-кор. НАМН України, професора Вороненка Ю.В., професора Кузнецової Л.В.- К, 2011. - 534 с.
4. Белоусов Ю. В. Заболевания печени, желчного пузыря и желчевыводящих путей у детей. Расширенные протокольные характеристики: учебное пособие / Ю. В. Белоусов. – Харьков: Факт, 2012. – 125 с.: табл.
5. Белоусова О. Ю. Синдром мальабсорбції у дітей: навчальний посібник / О. Ю. Белоусова. – Харків: Факт, 2012. – 300 с.
6. ВІЛ-інфіковані діти: медичний догляд, психологічна підтримка, соціальний супровід, правовий захист: методичний посібник / Н. В. Котова, О. О. Старець, О. П. Пурік [та ін.]. – К.: К.І.С., 2010. – 175 с.: табл.
7. Гастроентерологія дітей раннього віку: довідник лікаря: навчально-методичний посібник / автори-укладачі: Н. М. Бесараба, С. В. Дюкарева, Р. В. Марушко [та ін.]; під ред. О. Г. Шадріна, О. М. Муквіч. – К.: Здоров'я України, 2010. – 213 с.: табл.
8. Грешило М. С. Сальмонельози у дітей / М. С. Грешило, В. І. Руда, Л. В. Пипа; Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. – Хмельницький: Цюпак А. А., 2011. – 211 с.: табл.
9. Детская пульмонология: Учебное пособие /под ред. чл.-корр. АМН Украины, проф. Н.Л. Аряева. – К.:Здоров'я, 2005.– 608 с.
10. Діагностичні та лікувальні маніпуляції у практиці лікаря-інтерніста і педіатра: навчальний посібник / Т. Д. Никула, Ю. В. Марушко, І. А. Палієнко, Т. В. Гишак; за ред.: Т. Д. Никули, Ю. В. Марушка; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. – К.: Задруга, 2012. – 150 с.: табл., іл.
11. Доан С. І. Ентеровірусні інфекції: епідеміологія, клініка, діагностика, профілактика / С. І. Доан. – К.: ДІА, 2010. – 208 с.: табл., іл.
12. Екопедіатрія: навчальний посібник / М. П. Гребняк, С. А. Щудро, О. Б. Єрмаченко, С. В. Грищенко. – Дніпропетровськ: Пороги, 2011. – 309 с.: табл., іл.
13. Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»
14. Лімфаденопатії у дітей та підлітків: диференційна діагностика і лікарська тактика (навчально-методичний посібник для педіатрів та лікарів загальної практики- сімейної медицини). / За ред. доц. Н.К.Уніч, проф. В.В.Бережного. – К.: 2012. – 322 с.
15. Майданник В. Г. Болезни органов пищеварения у детей / В. Г. Майданник. – К.: Интертехнодрук, 2010. – 1157 с.: ил., табл.
16. Майданник В. Г. Гельминтозы у детей / В. Г. Майданник, Н. В. Хайтович, Г. Г. Юхименко. – К.: Дорадо-Друк, 2012. – 604 с.: табл., ил.
17. Майданник В. Г. Клінічна діагностика в педіатрії: навчальний посібник / В. Г. Майданник, О. В. Бутиліна. – К.: Дорадо-Друк, 2012. – 284 с.: табл., іл.
18. Неонатологія: національний підручник: у 2 т. / За ред. професора Шунько Є.Є. – К., 2014, - Т. 1. – 960 с., 2015, - Т. 2. – 640 с.
19. Педіатрія: нац. підруч.: у 2 т. / Н.Г. Гойда, Р.О. Моїсеєнко, Л.І. Чернишова, Ф.І. Лапій, В.В. Бережний та ін.; за ред. В.В. Бережного; Асоц. педіатрів України МОЗ України. - К.: [б. в.], 2013 -Т. 1. - 2013. - 1037 с.: табл., іл.
20. Педіатрія: нац. підруч.: у 2 т. / Д.Д. Іванов, С.В. Кушніренко, Д.А. Сеймівський, О.А. Каліщук, Л.І. Чернишова та ін.; за ред. В.В. Бережного; Асоц. педіатрів України МОЗ України. - К.: [б.

в.], 2013 - Т. 2. - 2013. - 1021 с.: табл., іл.

21. Порядок здійснення медичного обслуговування учнів загально-освітніх навчальних закладів // Постанова Кабінету Міністрів України від 08.12.2009 р. №1318
22. TORCH-інфекції : навчально-методичний посібник / В. Е. Маркевич, О. К. Редько, І. В. Тарасова [та ін.]. – Суми: СумДУ, 2012. – 150 с.: табл.
23. Етичний кодекс лікаря України
24. Ювенологія. Практикум з підліткової медицини / За ред. проф. Л.К.Пархоменко. – Х.: Факт, 2004. -720 с.
25. Agus MS, Wypij D, Hirshberg EL, et al. Tight Glycemic Control in Critically Ill Children. *N Engl J Med* 2017; 376:730.
26. Algorithm for the Assessment, Prevention, and Management of Childhood Obesity in Patients 2 Years and Older Adapted from the Expert Committee Recommendations? American Academy of Pediatrics, Institute for Healthy Childhood Weight.2017
27. Ayers P., Boullata J., Holcombe B., Kraft M.D., Marshall N. Parenteral Nutrition Safety Consensus Recommendations. *JPEN J Parenter Enteral Nutr.* 2013
28. Broekaert IJ, Falconer J, Bronsky J, et al. The Use of Jejunal Tube Feeding in Children: A Position Paper by the Gastroenterology and Nutrition Committees of the European Society for Paediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition 2019. *J Pediatr Gastroenterol Nutr* 2019; 69:239.
29. Childhood Functional Gastrointestinal Disorders: Child/ Adolescent(Gastroenterology 2016;150:1456–1468)
30. Chogle A, Velasco-Benitez CA, Koppen IJ, et al. Population-Based Study on the Epidemiology of Functional Gastrointestinal Disorders in Young Children. *J Pediatr.* 2016 Dec; 179:139-143.e1. doi: 10.1016/j.jpeds.2016.08.095. PubMed PMID: 27726867.
31. Diagnosis and management of iron deficiency in children with or without anemia: consensus recommendations of the SPOG Pediatric Hematology Working Group: Veneranda Mattiello, Markus Schmutge, [...] on behalf of the SPOG Pediatric Hematology Working Group, *European Journal of Pediatrics* volume 179, pages 527–545 (2020)
32. DIETARY REFERENCE INTAKES FOR ENERGY, Institute of Medicine, 2005. Food and Nutrition Board, Institute of Medicine. Dietary reference intakes for energy, carbohydrate, fiber, fat, fatty acids, cholesterol, protein, and amino acids (macronutrients), 2005, chapter5. Available at: <http://fnic.nal.usda.gov/dietary-guidance/dri-reports/energy-carbohydrate-fiber-fat-fatty-acids-cholesterol-protein-and-amino#overlay-context=dietary-guidance/dietary-reference-intakes/dri-reports> (Accessed on January 30, 2013).
33. Domellof M, Braegger C, Campoy C, Colomb V, Decsi T, Fewtrell M, Hojsak I, Mihatsch W, Molgaard C, Shamir R, Turck D, van Goudoever J, Nutrition ECo (2014) Iron requirements of infants and toddlers. *J Pediatr Gastroenterol Nutr* 58:119–130
34. Drossman D.A. Functional gastrointestinal disorders: history, pathophysiology, clinical features, and Rome IV // *Gastroenterol.*— 2016.— Vol. 150, N 6.- P. 1262-1279.
35. Duggan CP, Jaksic T. Pediatric Intestinal Failure. *N Engl J Med* 2017; 377:666.
36. EASL Clinical Practice Guidelines on the prevention, diagnosis and treatment of gallstones / European Association for the Study of the Liver (EASL) // *J. Hepatol.* – 2016. – Vol. 65, N 1. – P. 146-181.- doi: 10.1016/j.jhep.2016.03.005.
37. ESPGHAN and NASPGHAN Report on the Assessment of Exocrine Pancreatic Function and Pancreatitis in Children / Christopher J. Taylor, yKathy Chen, zKaroly Horvath [et al.]. *J. Pediatr. Gastroenterol. Nutr.* 2015; 61:144–153.
38. ESPGHAN Coeliac Disease 2019 guideline
39. European Society for the Study of Coeliac Disease (ESsCD) guideline for coeliac disease and other gluten-related disorders. Abdulbaqi Al-Toma, Umberto Volta, Renata Auricchio. *Practice Guideline. United European Gastroenterol J.* 2019 Jun;7(5) 583-613.
40. Fawaz R, Baumann U, Ekong U, et al. Guideline for the evaluation of cholestatic jaundice in infants: joint recommendations of the North American Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition and the European Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition. *J Pediatr Gastroenterol Nutr.* 2017 Jan;64(1(suppl))154-68.

41. Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), World Health Organization (WHO) and United Nations University (UNU): Human Energy Requirements. Chapter 3: Energy requirements of infants from birth to 12 months. Available at: www.fao.org/docrep/007/y5686e/y5686e05.htm (Accessed on March 20, 2018).
42. Functional Gastrointestinal Disorders: History, Pathophysiology, Clinical Features, and RomeIV (Gastroenterology 2016; 150 (6): 1262-12790)
43. Gallagher K, Flint A, Mouzaki M, et al. Blenderized Enteral Nutrition Diet Study: Feasibility, Clinical, and Microbiome Outcomes of Providing Blenderized Feeds Through a Gastric Tube in a Medically Complex Pediatric Population. *JPEN J Parenter Enteral Nutr* 2018; 42:1046.
44. Gonzalez Ayerbe JJ, Hauser B, Salvatore S, Vandenplas Y. Diagnosis and Management of Gastroesophageal Reflux Disease in Infants and Children: from Guidelines to Clinical Practice. *Pediatr Gastroenterol Hepatol Nutr*. 2019 Mar;22(2):107-121.
45. Gosselin KB, Duggan C. Enteral nutrition in the management of pediatric intestinal failure. *J Pediatr* 2014; 165:1085.
46. Guarino A., Ashkenazi S., Gendrel D., Vecchio A.L., Shamir R., Szajewska H. European Society for Paediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition/European Society for Paediatric Infectious Diseases Evidence-based Guidelines for the Management of Acute Gastroenteritis in Children in Europe: Update 2014. *J Pediatr Gastroenterol Nutr*. 2014; 59(1(suppl 1)) 132-52.
47. Guideline for the Diagnosis and Treatment of Recurrent Aphthous Stomatitis for Dental Practitioners. Bassel Tarakji, Giath Gazal, [...], and Nader Alaizari. *Journal of International Oral Health*, 2015 May; 7(5(suppl 1)) 74–80. PMID: 26028911
48. Guidelines for the care and treatment of person diagnosed with chronic hepatitis C virus infection. World Health Organization, 2018 <https://www.who.int/hepatitis/publication/hepatitis-c-guidelines-2018/en/>.
49. Hron B, Fishman E, Lurie M, et al. Health Outcomes and Quality of Life Indices of Children Receiving Blenderized Feeds via Enteral Tube. *J Pediatr* 2019; 211:139.
50. Huysentruyt K, De Schepper J, Bontems P, et al. Proposal for An Algorithm for Screening for Under-Nutrition in Hospitalized Children. *J Pediatr Gastroenterol Nutr* 2016.
51. Huysentruyt K, Devreker T, Dejonckheere J, et al. Accuracy of Nutritional Screening Tools in Assessing the Risk of Undernutrition in Hospitalized Children. *J Pediatr Gastroenterol Nutr* 2015; 61:159.
52. Joint ESPGHAN/NASPGHAN Guidelines for the Management of Helicobacter pylori in Children and Adolescents (Update 2016) (JPGN Volume 64, Number 6, June 2017)
53. Lifschitz C, Szajewska H. Cow's milk allergy: evidence-based diagnosis and management for the practitioner. *Eur J Pediatr* 2015; 174:141.
54. Management of Helicobacter pylori infection—the Maastricht V/Florence Consensus Report, 2015 (Gut Online First, published on October 5, 2016)
55. Mehta NM, Skillman HE, Irving SY, et al. Guidelines for the Provision and Assessment of Nutrition Support Therapy in the Pediatric Critically Ill Patient: Society of Critical Care Medicine and American Society for Parenteral and Enteral Nutrition. *Pediatr Crit Care Med* 2017; 18:675.
56. NICE pathways: Fluid and nutritional management in children with diarrhoea and vomiting. NICE, 2017.
57. Oral Manifestations of Systemic Diseases: Updated: Jun 30, 2018 Author: Heather C Rosengard, MPH; Chief Editor: Dirk M Elston, MD. <https://emedicine.medscape.com/article/1081030-overview?fbclid=IwAR0C2OSw5MTmKGTlGfCm4oBIbI127ARfUMiWnwoZziHUbNdiZXtf-Ru54tk#a1>
58. Paediatric Gastroesophageal Reflux Clinical Practice Guidelines: Joint Recommendations of the North American Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition and the European Society for Paediatric Gastroenterology. 2018 Mar;66(3):516-554.
59. Park's pediatric cardiology for practitioners, seventh edition. Myung K. Park, Mehrdad Salamat/ Copyright © 2021 by Elsevier, Inc.
60. Pathways to Managing Atopic Dermatitis: Consensus From the Experts. *J Clin Aesthet Dermatol*. 2013

- Jul; 6(7 Suppl(sad) S2–S18. PMID: PMC3809588 PMID: 24171071 Mark G. Lebwohl, MD, James Q. Del Rosso, DO, William Abramovits, MD, Brian Berman, MD, David E. Cohen, MD, Emma Guttman- Yassky, MD, Anthony J. Mancini, MD, and Lawrence A. Schachner, MD
61. Pediatric Gastroesophageal Reflux Clinical Practice Guidelines: Joint Recommendations of the North American Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition and the European Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition, JPGN Volume 66, Number 3, March 2018. Rachel Rosen, Yvan Vandenplas, Maartje Singendonk, Michael Cabana, Carlo DiLorenzo, Frederic Gottrand, Sandeep Gupta, Miranda Langendam, Annamaria Staiano, Nikhil Thapar, Neelesh Tipnis, and Merit Tabbers
 62. Queensland Clinical Guidelines. Maternity and neonatal clinical guideline: neonatal jaundice. April 2018
 63. Rosen R, Vandenplas Y, Singendonk M, Cabana M, DiLorenzo C, Gottrand F, Gupta S, Langendam M, Staiano A, Thapar N, Tipnis N, Tabbers M. Pediatric Gastroesophageal Reflux Clinical Practice Guidelines: Joint Recommendations of the North American Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition and the European Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition. J Pediatr Gastroenterol Nutr. 2018 Mar;66(3(sad)516-554. doi: 10.1097/MPG.0000000000001889. PMID: 30470322; PMID: PMC5958910.
 64. Szajewska H, Guarino A, Hojsak I, et al. Use of probiotics for management of acute gastroenteritis: a position paper by the ESPGHAN Working Group for Probiotics and Prebiotics. J Pediatr Gastroenterol Nutr 2014;58(4(sad)531-9.
 65. Terrault, N. A., Lok, A. S., McMahon, B. J., Chang, K., Hwang, J. P., Jonas, Wong, J. B. (2018). Update on prevention, diagnosis, and treatment of chronic hepatitis B: AASLD 2018 hepatitis B guidance. Hepatology, 67(4), 1560-1599. doi:10.1002/hep.30800
 66. van Herk W, el Helou S, Janota J, Hagmann C, Klingenberg C, Staub E, et al. Variation in Current Management of Term and Late-preterm Neonates at Risk for Early-onset Sepsis: An International Survey and Review of Guidelines. Pediatr Infect Dis J. 2016 May;35(5):494–500.
 67. White M, Lawson K, Ramsey R, et al. Simple Nutrition Screening Tool for Pediatric Inpatients. JPEN J Parenter Enteral Nutr 2016; 40:392.
 68. WHO (2016) Guideline: daily iron supplementation in infants and children. In: Committee GR (ed) World Health Organization (WHO). Switzerland, Geneva
 69. World Health Organization. WHO Media centre, Diarrhoeal disease, Fact sheet, Updated May 2017.

Інформаційні ресурси

1. <http://clinicalevidence.bmj.com> - BMJ Best Practice. Evidence at the Point of Care
2. <http://inmeds.com.ua/> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»
3. <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України.
4. <http://mtd.dec.gov.ua> – Реєстр медико-технологічних документів (медичні стандарти, Уніфіковані клінічні протоколи медичної допомоги, Клінічні настанови).
5. <http://prodigy.clarity.co.uk/> - Clinical Knowledge Summaries (CKS)
6. <http://rada.gov.ua/> – офіційний портал Верховної Ради України.
7. <http://www.aafp.org/home.html> - American Academy of Family Physicians
8. <http://www.awmf.org> - The Association of the Scientific Medical Societies in Germany
9. <http://www.cma.ca/> - Canadian Medical Association InfoBase (CMA InfoBase: Clinical Practice Guidelines (CPGs)
10. <http://www.cochrane.org/> - The Cochrane Collaboration The Cochrane Library
11. <http://www.epa-une psa.org/> - European Pediatric Association, the Union of National European Pediatric Societies and Associations (EPA/UNEPSA)
12. <http://www.has-sante.fr/> - The French National Authority for Health
13. <http://www.kmu.gov.ua/> – Урядовий портал, єдиний веб-портал органів виконавчої влади України.
14. <http://www.medscape.com> - Medscape from WebMD
15. <http://www.moz.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України.

16. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
17. <http://www.uptodate.com> - Up To Date
18. <https://dec.gov.ua> – державний Експертний центр України.
19. <https://guidelines.moz.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України, що містить нові клінічні протоколи фінського медично-наукового товариства Duodecim Medical Publications Ltd.
20. <https://nuozu.edu.ua/> – офіційний сайт НУОЗ України імені П. Л. Шупика.
21. <https://www.aap.org> - American Academy of Pediatrics Policy (AAP Policy) Clinical Practice Guidelines
22. <https://www.ama-assn.org/> - AMA (American Medical Association)
23. <https://www.cdc.gov/> -Centers for Disease Control and Prevention (CDC)
24. <https://www.duodecim.fi/> - The Finnish Medical Society Duodecim
25. <https://www.guideline.gov/> - National Guideline Clearinghouse
26. <https://www.nhmrc.gov.au> - The National Health and Medical Research Council (NHMRC)
27. <https://www.nice.org.uk/> - National Institute for Health and Clinical Excellence (NICE)
28. <https://www.nszu.gov.ua/> - електронний ресурс Національної служби здоров'я України
29. <https://www.rcplondon.ac.uk/> - Royal College of Physicians
30. <https://zakon.rada.gov.ua/> - Офіційний вебпортал парламенту України
31. Медична література в електронних бібліотеках:
 - PubMed
 - Embase
 - Scirus

7. Матриця відповідності визначених результатів навчання та компетентностей

ПРН	ІК	Загальні компетентності													
		ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	ЗК09	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14
ПРН1	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ПРН2	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+
ПРН3	+		+		+		+				+		+	+	
ПРН4	+		+		+		+	+			+		+	+	
ПРН5	+	+	+		+		+				+	+	+	+	
ПРН6	+		+		+		+				+	+	+	+	
ПРН7	+		+		+		+				+		+	+	
ПРН8	+	+	+		+		+				+			+	+
ПРН9	+	+			+			+						+	
ПРН10	+		+		+		+	+	+		+		+		
ПРН11	+		+		+		+	+	+		+		+		
ПРН12	+		+		+		+	+	+		+				
ПРН13	+	+	+		+		+	+	+	+					
ПРН14	+		+		+		+	+			+		+	+	+
ПРН15	+	+			+	+	+	+			+		+	+	+
ПРН16	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+		+	+
ПРН17	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+		+	
ПРН18	+		+	+	+	+	+					+	+		
ПРН19	+		+	+	+		+	+	+	+					+
ПРН20	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
ПРН21	+		+	+	+	+	+					+	+	+	+
ПРН22	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+

[illegible]

Матриця відповідності визначених результатів навчання та освітніх і практичних компонент

[illegible]

	Практичні компоненти																						
ПРН	ПК1	ПК2	ПК3	ПК4	ПК5	ПК6	ПК7	ПК8	ПК9	ПК10	ПК11	ПК12	ПК13	ПК14	ПК15	ПК16	ПК17	ПК18	ПК19	ПК20	ПК21	ПК22	ПК23
ПРН1	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН2	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+		+
ПРН3	+						+	+	+	+													
ПРН4	+		+				+	+	+													+	
ПРН5	+	+	+	+			+	+	+	+													
ПРН6	+		+				+	+	+	+	+											+	
ПРН7	+	+	+	+			+	+	+	+			+										
ПРН8	+	+	+	+			+			+		+		+	+								
ПРН9	+	+	+					+	+		+	+	+									+	
ПРН10	+	+	+	+			+	+	+						+	+				+		+	
ПРН11	+		+	+			+	+	+	+					+	+				+		+	
ПРН12	+	+	+				+	+		+		+			+		+					+	
ПРН13	+	+	+	+			+								+		+					+	
ПРН14	+	+	+	+			+					+	+	+					+			+	
ПРН15	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+				+	
ПРН16	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+			+								
ПРН17	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	
ПРН18				+		+		+		+										+		+	+
ПРН19	+	+		+	+	+			+	+										+		+	
ПРН20	+	+	+	+	+	+		+												+	+		
ПРН21	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+
ПРН22	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	